

nr. 2 marts 1994 41. årgang

Grise i dansk
afsforsøg

Film:

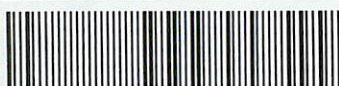
**By the Dawn's
Early Light**

Lesbisk
synliggørelse

Philadelphia

Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek
Nørre Allé 49, DK 2200 København N.

0105 - 3302

200006661105

**De fremmede -
tema om asyl**

PAN

bladet

for bøsser og lesbiske

Den modsatte grøft

Da Axel Axgil i 1948 stod frem som homoseksuel og var med til at danne Forbundet af 1948, mistede han både arbejde og bolig.

Siden da er den almindelige opfattelse ændret radikalt. I dag kan vi være åbne bøsser og lesbiske, uanset hvilken stilling vi har. Og privatlivets fred respekteres i høj grad af den danske presse. Endda så meget at fremtrædende personer altid ledsages til receptioner o.lign. af en "ven" eller "veninde" og aldrig af kærester af samme køn. På lignende måde censurerer vi os selv på arbejdspladsen eller til fasters fødselsdag. Nok ved arbejdskollegerne og familien, at vi er bøsser og lesbiske, men hvis de ikke selv spørger til kærligheden, holder vi også lav profil. Vi er jo bare almindelige mennesker med en normal tilværelse, altså lige bortset fra en kæreste af samme køn. De af os, der sidder i positioner, hvor vi kan bidrage til den almindelige meningsdannelse, er særlig gode til selvrensensur. Der er i hvert fald ingen, der skal komme og beskyjde homoseksuelle journalister, politikere, skuespillere e.lign. for at misbruge den fremtrædende position til at fremme bøsser og lesbiskes sag. Spørgsmålet er, om vi ikke er ved at ende i modsatte grøft, og har så travlt med at normalisere os selv, at vi er ved at blive usynlige igen. Det er naturligt, at vi som enkelt personer, er interesseret i at

blive bedømt som mennesker og ikke på, hvorvidt vi er heteroseksuelle eller homoseksuelle. Men samtidig har vi også brug for i sociale-, kulturelle- og politiske sammenhæng at kunne genfinde os selv. Derfor sidder vi alle klistret foran filmklæret eller TV-skærmen, når der indimellem vises en film eller sendes et program, der handler om bøsser og lesbiske. Når vi går i byen vælger vi oftest de caféer eller diskoteker, der er kendte mødesteder for bøsser og lesbiske.

Problemet er, at hvis vi alle censurerer os selv og overlader det til andre at kæmpe for ligestilling og for at fastholde de goder vi har opnået, så er der ingen til at gøre det.

Vi har brug for politisk aktive i Landsforeningen, der tør bruge deres homoseksuelle identitet til at kæmpe for bøsser og lesbiskes rettigheder. Og vi har brug for homoseksuelle journalister, der tør slippe selvrensensuren og slå et slag for bøsser og lesbiske. Vi har brug for homoseksuelle politikere, der tør fremføre bøsse/lesbiske synspunkter på lige fod med deres øvrige mærkesager. Og for homoseksuelle skuespillere, der tør at påtage sig homoseksuelle roller.

Hvis vi ikke tør bruge vores positioner, risikerer vi, at selvrensensuren usynliggør os, og at de næste generationer må kæmpe kampene forfra.

Konstitueret forkvinde
Susan Peters

Deadline

For artikler og andre større indlæg: d. 7. marts
For læserbreve, kontaktannoncer, og ting til "Her sker det", samt "Homoguide": d. 14. marts
Bladet kan rekvireres hos LBL efter d. 1. hver måned.

Bladet bliver sendt ud til medlemmerne via afdelingerne. Hvis du har spørgsmål angående udsendelsen, så kontakt din afdeling. Se telefonnumre på side 30 og 31.

Indhold

Indland

- 5 Jeg trådte ikke tilbage - interview med Bent Hansen, LBL
- 6 Fremtidsplaner - LBLs forkvinde, Susan Peters
Ny struktur? - rapport fra et samsnakmøde
Volley - stævne i Århus
- 17 De fremmede - tema om asylgruppens arbejde for homoseksuelle sylsøgere i Danmark

Udland

- 15 Sverige venter - partnerskab i sigte?
Ny EU-parlaments-rapport - EU-støtte til homoseksuelle
- 22 Lesbisk synlighed - Interview om ny EU-rapport

Kultur

- 8 Kalender og Her sker det - om PANTastisk weekend i Århus, Café Rosa i Sorø, Club 93 på Bornholm, 'Vilde mænd' på væggen hos Sebastian, Micado på Danse Scenen, PAN Idræt i København fortsætter, international bøsse-teaterfestival i Bøssehuset, Stedet fylder år, Waterfront åbner for sluserne, Female Attraction på Toppen, aids à la Hollywood med *Philadelphia*, samt *By the Dawn's Early Light*, dansk bøssefilm på Berlin Filmfestival
- 36 Fuglefrø - novelle

Hiv og aids

- 4 Aidsforskning - grise 1 danske forsøg
Flere besøgsvenner
Grenå sagen - sag mod hiv-smittet kvinde
- 16 Ingen hverdag - et liv med hiv
- 24 Rubberware - gratis sex
Hiv Ud - seminar for unge
Ny leder - Positivgruppen
Gratis massage - tilbud i Århus
- 25 Vild i varmen - Stop-Aids på Gran Canaria
Årsrapport 93 - Stop Aids Kampagnen ser tilbage
Nye hiv/aids-magasiner - Sundhedsstyrelsen informerer

KBH. NYT

- 28 Bl. a. interview med formanden Lars Stokholm, Radio Rosa på smalkost, Interview med Kbh. Afdelingens afgående sekretær, Nyt fra Aftenskolen

Faste rubrikker

- 14 Udland
- 26 Debat og Indefra
- 30 Panik Panelet
- 32 Kontaktannoncer
- 34 Homo Guide

Forside

Foto fra Knud vesterskovs film
By the Dawn's Early Light

café

WATERFRONT

SPLASH BAR

Foreløbige åbningstider 12.00-24.00

SØNDAGE

Pianobaren åbner kl. 20.00

**Trioen
Andy Jo**

ALLE DAGE

WETTIME

Dobbelt op på fadøl
og husets spiritus

17-21

ONSDAGE

Drinksaften i Splashbaren
fra kl. 19.00

**Frosen
Margaritas
20,-**

Kom og prøv vores nye
POOLBORD

**FREDAGE
&
LØRDAGE**

Showtime kl. 22.30

Underholdning
i

**SPLASH
BAR**

TORSDDAGE

Pigeaften i Splashbaren

**Frosen
Margaritas
20,-**

ALLE DAGE

Kokken er klar fra kl. 12.00
med frokostmenuen

fra kl. 16.00
med aftenmenuen

Nyt menukort
hver fredag

Køkkenet lukker kl. 22.00

Arrangementer vil blive annonceret i udhængsskabene på facaden

Knabrostræde 19 Telefon 33 13 14 03 Tidl. Delta Bio

Grise i dansk aids-forsøg

Dansk læge står bag interessant forsøg med hiv-smittede

Af Henrik Lyding,
informationsmedarbejder i STOP AIDS-kampagnen.

Som de første i verden samarbejder Rigshospitalet og Marselisborg Hospital med firmaet Verigen om et forsøg med hiv-antistoffer fra grise. I alt danske 60 hiv-smittede kan deltage i det spændende forsøg.

Formålet med forsøget er at undersøge, om antistoffer fra grise hjælper hiv-smittede mennesker til at bekæmpe infektioner. Derfor retter forsøget sig i første omgang til hiv-smittede med symptomer eller aids-syge.

Det nye stof hedder PASSHIV, et navn der fortæller, at det er en passiv immunterapi. Patienten får tilført antistoffer udefra - i modsætning til en aktiv immunterapi, hvor patienten selv danner antistoffer som efter vaccination mod forskellige sygdomme.

Effekten

PASSHIV er indtil nu kun afprøvet på omkring 20 patienter.

Disse patienter havde tydelige symptomer på hiv-infektion inden forsøget, men efter fem dages behandling udviste de overraskende gode resultater: deres kroniske træthed forsvandt; deres appetit voksede, og de tog mange kilo på; nervesmerter og følelsesløshed forsvandt; diaréer og svampeangreb ophørte, og cd4-tallet voksede.

Enkelte patienter, der har fået 2-3 behandlinger, har været symptomfri i flere år og er begyndt at arbejde igen.

Ingen ved, hvorfor stoffet virker, men tilsyneladende sætter grisenens antistoffer den menneskelige organisme i stand til bedre

at tackle forskellige infektioner. Grise-antistofferne bekæmper ikke hiv-virus, men forbedrer åbenbart kroppens totale tilstand.

Ikke gennemprøvet

Præparatet i forsøget er kun meget lidt testet.

- Alt, hvad vi kender til, er ganske få laboratorie-undersøgelser og resultaterne fra disse knap 20 patienter, siger professor Peter Skinshøj, der skal lede forsøget på Rigshospitalet. De er til gengæld ganske interessante, fordi mindst halvdelen af patienterne tydeligt fik det meget bedre. Nu skal vi så undersøge, om denne effekt éntydigt skyldes grise-antistofferne.

Peter Skinshøj peger på den psykologiske effekt af at vide, at man er med i et vigtigt forsøg. Denne placebo-effekt forhindres nu, ved at forsøget er et blind-forsøg.

Specielle hiv-smittede

Det nye forsøg har været længe undervejs. Den danske læge Kurt Osther fra medicinalfirmaet Verigen rejste i begyndelsen af 80'erne til USA, hvor han fik arbejde på aids-afdelingen på hospitalet i Dallas. Han fortæller:

- Her stødte jeg på fem hiv-smittede, som havde reageret anderledes på hiv-infektionen end normalt. De havde dannet nogle antistoffer, som ikke er typiske for hiv-smittede, og som muligvis var grunden til, at de holdt sig sunde og raske længere end normalt. Det vakte naturligvis min interesse. Samtidig havde jeg i en del år arbejdet med antistoffer fra især grise. Jeg fik den idé, at man kunne prøve at vaccinere en gris med hiv-virus og bruge antistofferne fra den på mennesker. Antistofferne kunne måske - som disse fem hiv-smittedes antistoffer - angribe virus på

en mere effektiv måde de almindelige, menneskelige antistoffer.

Grise og mennesker

Overraskende viste det sig, at de vaccinerede grise producerede antistoffer, der var fuldstændig magen til antistofferne hos de fem hiv-smittede.

Kurt Osther kan ikke give nogen forklaring på denne lighed. Han ved heller ikke, hvordan eller hvorfor disse antistoffer ser ud til at virke.

- Vores held var, at vi fik mulighed for at springe flere forsøgsled over, siger Kurt Osther. Vi gik direkte ind og afprøvede det på mennesker, fordi der meldte sig en dødsyge aids-patient, der gerne ville stille sig til rådighed. Og stoffet havde en ret overraskende og god effekt på ham. Han døde ganske vist, men de sidste uger han levede, blev hans knoglemarv langt bedre end før, og hans evne til at tale og bevæge sig stærkt forbedret. Havde vi nu i stedet fortsat med forsøg i reagensglas, kaniner og aber, havde vi måske opgivet for lang tid siden. Måske havde der slet ikke været nogen effekt i disse dyr. Pointen er jo netop, at grise og mennesker ikke er ens og ikke reagerer ens. Og grise kan åbenbart noget, som mennesker ikke kan, når det gælder hiv-virus.

Det hemmelige forsøg

- Vi fortsatte med forsøg på enkelte udvalgte hiv-smittede, indtil vi sommeren 1991 fik tilladelse af Sundhedsstyrelsen i Danmark til et forsøg med amerikanske

hiv-smittede, der fik behandling her i Danmark, siger Kurt Osther. Det foregik i dybeste hemmelighed, fordi vi ikke ville love mere, end vi kunne holde.

Forsøget i Danmark

De 60 danske forsøgspersoner inddeles i tre grupper på hver 20 personer:

- 1) Får PASSHIV i mindre dosis
- 2) Får PASSHIV i en større dosis
- 3) Får saltvand

Hverken læge eller deltager ved, hvad den enkelte får.

Stoffet gives direkte i en blodåre i fem dage i træk. Hver dag skal man afsætte 4-5 timer, for stoffet skal løbe meget langsomt ind i kroppen for at sikre mod en eventuel allergisk reaktion.

I de følgende uger skal man møde til kontrol, og derefter en gang om måneden i et halvt år.

Deltagerne kan fortsætte med deres

smittede med klart målbare symptomer som for eksempel virusmængden i blodet, leverpåvirkning, nervesmerter, vægttab, diaré med mere.

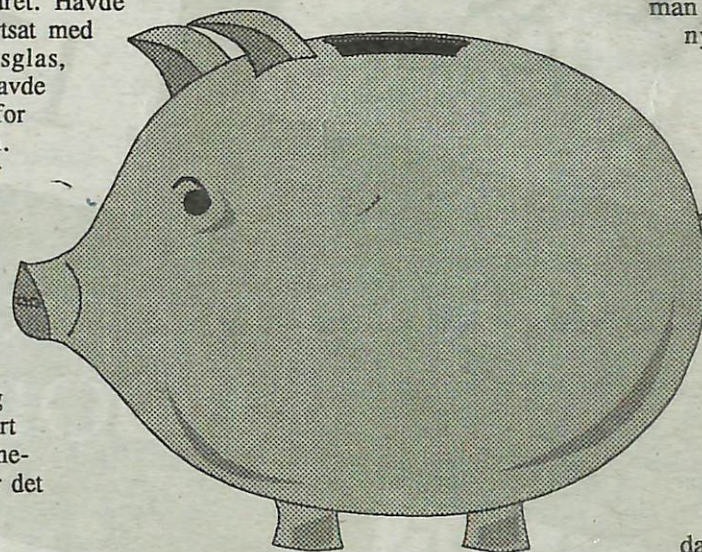
- Vi vil tilbyde de relevante forsøgspersoner at være med, når de næste gang møder til kontrol, siger Peter Skinshøj. Men man kan også selv melde sig som interesseret, hvis man hører til Rigshospitalet eller Marselisborg. De forsøgspersoner, der efter forsøgets afslutning viser sig at have fået saltvand, vil som de første få tilbud om behandling med PASSHIV, hvis stoffet viser sig at have effekt. Det kræver forsøgsreglerne fra Etisk Komité.

Grisene

Danmark bliver det første sted, hvor PASSHIV afprøves. Til efteråret starter Verigen et mindre forsøg i USA. Falder forsøgene heldigt ud, fortsætter man med større forsøg i 1995. Derfor har man bygget grisefarme og nye produktionslaboratorier både i København og Boston - en investering på flere millioner dollars.

Men hvordan har den gris det, der skal levere disse antistoffer?

- Den bliver passet og plejet og den har ingen bivirkninger af at blive vaccineret med dele af dødt hiv-virus. Den danner antistofferne i sit blod og på et tidspunkt bliver den, som alle andre grise slagtet, og blodet tappet af, slutter Kurt Osther.

almindelige medicin i perioden.

For at kunne måle effekten så hurtigt som muligt, henvender man sig i første omgang til hiv-

Flere besøgsvenner

STOP AIDS-kampagnens Besøgstjeneste har udvidet holdet af frivillige besøgsvenner, så der nu er 18 frivillige i gang.

- Vi skal nok ikke gøre Besøgstjenesten meget større, siger Jørgen Nielsen, der er psyko-social aids-konsulent i STOP AIDS-kampagnen. Det må ikke blive uoverskueligt for den enkelte.

De 18 besøgsvenner bliver to og to tilknyttet hver én bruger, en hiv-smittet bøsse eller en anden hiv-smittet mand, der har sex med mænd.

Besøgstjenesten begyndte 1. november, og blev fra starten en succes, som imødekommer man-

ge hiv-smittedes behov for støtte og samvær i hverdagen.

Koordinator søges

I det daglige er det koordinatoren i Besøgstjenesten, der formidler kontakterne mellem frivillige og brugere og står for kontakten til de forskellige samarbejdspartnere for eksempel hospitalerne, hvor mange af brugerne har deres gang.

Koordinator Helge Nielsen holdt op i denne stilling først i februar, og STOP AIDS-kampagnen søger derfor en ny psyko-social medarbejder.

- Stillingen er på halv tid, og de

vigtigste, nødvendige kvalifikationer er: kendskab til bøsse miljøet, til hiv og aids og kendskab til sorg og krise, siger Jørgen Nielsen. Man skal være omsorgsfuld og udadvendt, have overblik og kunne arbejde i et miljø, som er så præget af sygdom og død.

Stillingen som koordinator i Besøgstjenesten blev slået op i Berlingske Tidende den 20. februar, og ansøgningsfristen er den 7. marts.

Nærmere oplysninger fås hos Jørgen Nielsen i dagtimerne på tlf: 33 13 19 48.

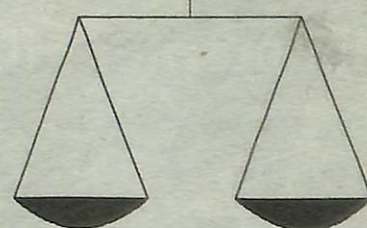
PAN/Søren Skov

Grenå flyttet

Landsrettens behandling af sagen mod en hiv-smittet kvinde, som blev idømt 3 måneders fængsel ved domsmandsretten i Grenå, er udsat fra 23. februar til en gang i april.

Den anklagede kvinde har fået en ny forsvarer, siden hun blev dømt i Grenå, nemlig advokat Thomas Rør-dam, som har ført flere store retssager, blandt andet været forsvarer i Blekingegade-sagen. Den såkaldte

Grenå-sag er en af de verserende retssager, hvor hiv-smittede i Danmark er anklaget efter straffelovens paragraf 256 for at dyrke usikker sex. Det er den mest "rene", da sagen drejer sig om ét enkelt seksuelt forhold mellem to personer, hvoraf den ene er hiv-smittet. Men i forebyggelses-perspektiv gør det også sagen til den mest foruroligende.

PAN/Søren Skov

Personalechef Bent Hansen. Foto: Inge-Lise Paulsen

Interview med Bent Hansen tidligere sekretariatsleder i Landsforeningen

Bent Hansen følte ikke, at han havde gjort noget forkert og derfor heller ikke, at han skulle gå, da Landsforeningens politikere nedlagde deres poster

Januar blev "rokadernes måned" i Landsforeningen.

Menige hovedbestyrelsesmedlemmer overtog formandsskabet, andre gik tilbage som menige medlemmer. Hovedkassereren nedlagde alle hverv, og flere bestyrelsesmedlemmer fra Jylland sagde helt fra over for arbejdet i hovedbestyrelsen. Politikerne fik følge af foreningens sekretariatsleder Bent Hansen, hvis stilling blev nedlagt.

I krogene i miljøet blev der talt om, at "der rullede hoveder" i Landsforeningen, og at de kun rullede, fordi sundhedsminister Torben Lund havde stillet det som krav, før bevillingerne til aids-arbejdet ville blive frigivet.

Selv valgte HB-medlemmerne at bruge dén formulering, at "de havde nedlagt deres hverv for at medvirke til at genoprette tilliden mellem ministeriet og Landsforeningen af hensyn til kontinuiteten i hiv/aids-arbejdet."

Advokat-råd

Alt efter temperament kan man vælge at udlægge det sådan, at politikerne enten "blev ofret for sagen" eller "faldt på deres gerninger".

Men, man må samtidig holde

sig klart, at beslutningerne i hovedbestyrelsen først blev truffet efter samråd med foreningens advokat og på dennes direkte anbefaling.

At organisationens "øverste embedsmand", sekretariatslederen, også "blev gået", er samtidig et direkte resultat af råd fra foreningens advokat.

-Ja, siger Bent Hansen, jeg er ikke trådt tilbage. Min stilling blev nedlagt, og jeg kunne have valgt at sige nej tak til den nye stilling, som hovedbestyrelsen tilbød mig som halvtids politisk sekretær i LBL og halvtids konsulent i Stop-Aids-kampagnen.

- Jeg valgte at blive i den nye stilling, fordi arbejdet i LBL er et ønskejob, som jeg ikke kan finde magen til andre steder. Jeg har trods alt været med lige fra den gang, hvor vi kun var to ansatte i landssekretariatet, nemlig mig selv og en bogholder, siger Bent Hansen.

- Så jeg har virkelig været all round medarbejder i Landsforeningen gennem årene.

- Jeg valgte også at blive, fordi jeg har været med fra begyndelsen i aids-arbejdet, og så kan man ikke bare give slip på det. Heller ikke selv om det følelsesmæssigt selvfølgelig er anderledes nu, hvor jeg ikke længere har ledelsesansvaret.

Adskillelse

Det ligger ikke helt fast endnu, hvordan opgaverne i det daglige bliver fordelt mellem den nye leder for Stop-Aids-kampagnen,

Jakob Haff og den nye konsulent, Bent Hansen.

Hele arbejdet med at bygge økonomisk uigennemtrængelige mure op mellem kampagnen og Landsforeningen fører også strukturændringer i begge organisationer med sig.

Man skal til at operere med "to søjler" på alle planer og vænne sig til, at de gode, gamle dage, hvor der var én kasse - Landsforeningens - er en saga blot. Det blev der sat et barskt punktum for i de hektiske dage omkring jul og nytår.

Og for Bent Hansen var det dobbelt barskt, at han måtte opgive arbejdet som ansvarlig leder af Landsforeningens aids-arbejde.

Mere arbejde

At Landsforeningen anerkender det store arbejde for Aids-kampagnen, som Bent Hansen har været primus motor for gennem årene, kan direkte aflæses af den hurtighed, som Landsforeningens hovedbestyrelse lagde for dagen med omgående konstruktion af en ny stilling til den tidligere leder. Og også i det faktum, at hovedbestyrelsen ved sit seneste møde i februar pålagde Bent Hansen at indgå som ansat i den gruppe, der arbejder med udkast til ny struktur for organisationen af Stop Aids-kampagnen.

Kampagnen kører trods al turbulens stadig som ét af Landsforeningens største succesprojekter. Og det har man måske

"Jeg trådte ikke tilbage"

været tilbøjelig til at overse lidt i hele spillet omkring sundhedsministeriet og aids-bevillingerne.

-Derfor er det også bittert at høre fra andre, at jeg er "trådt tilbage", siger Bent Hansen.

- Jeg føler virkelig ikke, at jeg har gjort noget forkert, og derfor mente jeg heller ikke, at jeg skulle gå af mig selv.

- Jeg er også helt sikker på, at hvis sagen var gået helt i hårdknude og skulle have været gennem retten, så ville Landsforeningen i den sidste ende være blevet frikendt. Men, en retssag tager tid og giver en masse negativ omtale, uanset om sagen ender med frifindelse, fastslår Bent Hansen og tilføjer, at det ønskede hverken han eller de politikere, som gik.

- Set i bakspejlet kan man så også se, at sagen blev sat alt for meget på spidsen, fordi "blødtørstige sjæle" fra kulisserne kom

med "gode råd" til både sundhedsministeren og foreningens advokat, mener Bent Hansen og tilføjer, at man heller ikke helt kan lade være at spørge sig selv, om de råd, bestyrelsen fik fra foreningens advokat nu også virkelig var i foreningens bedste interesse.

-Men, det er selvfølgelig alt sammen historie nu, og jeg er da glad for, at jeg kan fortsætte på den arbejdsplads, jeg kan lide, og som har været min de sidste ti år, fastslår Bent Hansen.

- I den tid har jeg drevet værts- (PAN Club), arbejdet med bøsse-lesbiske spørgsmål i landspolitisk regi og været med til at sætte hiv/aids-arbejdet på skinner. Jeg kan simpelthen ikke finde en arbejdsplads, som ville passe mig bedre, og der er stadigvæk masser af tage fat på, slutter Bent Hansen.

PAN/Nille Friis

photos by
Bill Emrich

"wild men"
16.3.-17.5. 1994

SEBASTIAN
BAR CAFE
COPENHAGEN

SALON 101

Herreklip m. vask og føn	161,-
Dameklip m. vask og føn	181,-
Perm. m. klip og føn	455,-
Farv. eller lyse striber	225,-

Jagtvej 101 2200 Kbh. N
—Telefon 31 85 44 40—

PAN-BLADET EN ANNONCE

VÆRD!

ALT I PLANTER TIL HAVEN

Kom og se vort store sortiment i Stauder, frugttræer og -buske, roser, rhododendron, nåletræer, slyngplanter og prydbuske m.v.

åbningstider:

Hverdag	kl. 9.00-17.30
(tirsdag lukket)	
Lørdag	kl. 9.00-15.00
Søndag	kl. 11.00-14.00

ALDERSHVICE PLANTESKOLE

Bagsværdvej 194

(v/Bagsværd sø og ring IV)

tlf: 42 98 67 89

CAFÉ LILLE PETER

Når du
er tørstig
efter eventyr

7 - 24

STEFANS GADE 14
31 85 10 19

ÅRHUS
Non-stop homobio
Videoudlejning
Blade og magasiner
Sex-legetøj m.m.
Åben alle dage
kl. 12-24

center
VIDEO
Rosenkrantzgade 16

Fremtidsplaner i en krisetid

Weekendmøde om Landsforeningens fremtid

I weekenden 12.-13. februar holdt Landsforeningens hovedbestyrelse og Aktieselskabet PAN møde. Selvom den dårlige økonomi var i centrum, blev der også diskuteret arbejdsopgaver og politik. Og Foreningen fik ny hovedkasserer.

- Vi fik fulgt op på LBLs Arbejds- og principprogram, som rummer Foreningens overordnede mål, fortæller forkvinden, Susan Peters.

- Vi diskuterede, hvordan Foreningen kommer videre. Og konkret fik vi nyfordelt arbejdsområder, talspersonopgaver osv. Vi fik også taget hul på familiepolitikken. Det er jo FN's Familieår i år.

- Desuden skal der skrives beretning for 1993, og Landsmødet i maj skal planlægges. På det møde skal der vælges ny Hovedbestyrelse. Ikke færre end 12 ud af de 16 poster er på valg. Så vi skal ud og finde kandidater.

- Her og nu er der altså mange, helt konkrete, opgaver som skal løses, og vi er ikke så mange i Hovedbestyrelsen mere. Som det vigtigste resultat af weekenden fremhæver Susan Peters, at Foreningens ledelse nu fungerer igen. Ikke mindst fordi der kom en ny hovedkasserer til, nemlig Karin Bech, som er tidligere forkvinde i Københavnsafdelingen og bankuddannet.

Ny struktur

En anden ting som blev diskuteret på weekendens Hovedbestyrelsesmøde var meldingerne fra det nyligt afholdte Samsnakmøde (se Anne Marie Bosleys artikel s. 7).

Samsnak er det sted hvor afdelingsbestyrelserne mødes og snakker sammen om fælles problemer. På det seneste møde snakkede man specielt om ny struktur.

- Hovedbestyrelsen er positiv over for de nye tanker om decentralisering, også på det politiske område, og vi mener, at meget af det sagtens kan gennemføres inden for de gældende regler, fortæller Susan Peters.

- Det er vigtigt, at der nu kommer en proces, hvor det er afdelingerne, der sætter dagsordenen for, hvordan de synes, foreningen skal være. Initiativerne til en ny struktur skal komme fra dem, ikke fra Hovedbestyrelsen.

Det har været sådan gennem en årrække, at pengene er gået fra hovedstaden og ud i provinsen. Hvis der kommer en ny, decentral struktur, hvor afdelingerne har deres egen økonomi, må det vel, alt andet lige, betyde, at de fleste af dem får penge at arbejde med?

- Ja, objektivt set er pengestrømmen er gået fra København til provinsen; men afdelingerne har ikke haft den oplevelse. Tværtimod har de oplevet, at

Susan Peters og Michal Nord, formand for Aktieselskabet PAN. Foto: Inge-Lise Paulsen

Landsforeningen er kommet og har hugget deres penge, når de har sparet nogen sammen.

- Her på det sidste er det sandt, at Landsforeningen har tømt afdelingernes kasser for likvide midler. Så man har reelt ikke kontanter ude i afdelingerne for tiden. Og i de tidligere år er det specielt gået ud over afdelingerne i Århus og København. Men stadigvæk er pengestrømmen gået fra København til provinsen.

Mere motivation

- Det giver selvfølgelig et problem, at specielt afdelingerne i provinsen ikke føler de selv kan råde over deres penge, understreger Susan Peters. - Men det er også en kendsgerning, at disse afdelinger for fremtiden vil få færre penge at råde over end i dag, hvis de nye decentrale tanker gennemføres. Den eneste afdeling, som bliver rigere af en sådan ordning, er Københavnsafdelingen.

- På den anden side kan man håbe, at en sådan ordning i højere grad vil motivere afdelingerne til selv at skaffe de penge, de skal bruge.

- Det kan så gå hånd i hånd med, at arbejdet med flere af de overordnede politiske opgaver lægges i provinsen.

- Vi talte en del om, at der ikke længere skal være en fornemmelse af, at den styrende kraft - den store hånd - kommer fra København. Afdelingerne skal gøres mere ansvarlige. Det var

også det Samsnak-mødet handlede om.

- Her er såvel Samsnak som Hovedbestyrelsen helt på linje med PAN-Bladets bestræbelser på at blive mere økonomisk uaf-

styrelsesmødet, at vi fik en ny hovedkasserer. Hvis vi skal komme videre, skal der være en person med økonomisk indsigt. Vi skal vide, hvilke muligheder vi har i en given situation. Hvad

hængigt af Foreningen.

Økonomien

Lørdag d. 12. handlede diskussionerne primært om økonomi. Mødet var denne dag et fællesmøde mellem Aktieselskabets bestyrelse og Hovedbestyrelsen.

- Udviklingen er løbet fra diskussionen om at køre aktieselskabet videre, slår Susan Peters fast.

- For fremtiden har vi simpelthen ikke råd til at have et aktieselskab. Det offentlige krav til egenkapital er simpelthen for høje.

- Foreningen kan sagtens køre blad og forlag uden aktieselskab, og vi har jo besluttet, at vi ikke vil køre PAN Klubber mere.

- Hvad angår Foreningens økonomi, har vi snart gjort hvad vi kunne for at redde Landsforeningen. Vi afventer nu, hvad det offentlige vil gøre. Hvis Landsforeningen skal reddes, må redningen komme udefra. I første omgang afventer vi en tilbagemelding fra Københavns Borgerrepræsentation.

Har ledelsen diskuteret, hvad man vil gøre, hvis det offentlige ikke træder til?

- Ikke i detaljer. Der er på den anden side ingen af os der tror, at det politiske bøsse-lesbiske arbejde bare forsvinder. Vi ved bare ikke, om det er Landsforeningen der fortsætter, eller om det er en helt ny forening.

- I den sammenhæng var noget af det allervigtigste på Hovedbe-

betyder det f.eks. helt konkret at gå konkurs, eller i betalingsstandsning? Hvilke konsekvenser har det? Hvad kan man råde over?

- Vi er langt bedre rustet til at lægge planer nu, hvor vi har en hovedkasserer, som kender Foreningen, men som samtidig taler samme sprog som banker og kreditforeninger. Hverken John (næstformanden, red.) eller jeg er kvalificerede til det.

- Vores tidligere hovedkasserer har selvfølgelig fungeret som rådgiver, indtil vi kunne finde en ny. Men det er ikke det samme.

Vil der også i fremtiden vil være en landsdækkende forening for bøsser og lesbiske?

- Ja det vil der. Jeg deltog også i Samsnakmødet, og stemningen var helt klart for en landsforening. Alle kan se fordelene i at have en stærk forening med politisk slagkraft. Uenigheden ligger i, hvordan en sådan forening skal se ud.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Rettelse

I det seneste nummer af bladet bragte vi en artikel om lesbiske og hiv. Desværre glemte vi at angive fotografens navn.

Navnet på fotografen er Anja Tollan. Hun har illustreret begge Stop Aids kampagnenes seneste pjecer.

Vi beklager forglemmelsen.

Red.

Samsnak:

Ny struktur i LBL?

Samsnakmøde om nye ideer til bøsse-lesbisk arbejde

Der tales så meget om "rekonstruktion af LBL", uden at egentlige langtidsplaner skinner igennem. Derfor har afdelingerne nu fremsat ændringsforslag - i stedet for at vente på forslag ovenfra.

Diskussionslysten var stor på Samsnakmødet i weekenden 5-6. februar i Jægergårdsgade 42, Århus. Et Samsnakmøde er stedet, hvor lokalbestyrelserne mødes.

Baggrunden er en voksende følelse af, at afdelingerne gradvist er blevet lammet i deres udfoldelser og gennemførelse af nye tiltag i de sidste par år, i takt med LBL's forværrede økonomi.

Afdelingerne levede nye planer, lagde budgettet derefter - og så kommer nedskæringerne, hvor afdelingerne enten ikke fik bloktilskud eller skulle overføre penge til LBL.

Sådanne rokader giver en følelse af umyndiggørelse, og har bidraget til en følelse af afmagt og deraf følgende passivitet over for ledelsens forvaltning af LBL's penge.

Her må jeg som tidligere medlem af hovedbestyrelsen (HB) pointere, at det ikke er fordi HB ikke er klar over værdien af en velfungerende lokalafdeling, men fordi LBL nu er sat sammen således, at der tages fra den ene kasse for at fylde op i en anden. Nu i den sidst sag er det bare gået for langt.

Krisen har til gengæld fået nogen til at markere sig.

Behov, ønsker og krav

Følgende ønsker er en sammenblanding af tilbagemeldinger fra Samsnak og oplevelser fra to åbne møder for alle interesserede den 12. januar og 7. februar i Århus.

- Der var næsten total enighed om værdien af et samlende organ som vores fælles ansigt udadtil på landsplan. LBL har fungeret godt politisk og vundet nogle vigtige sejre.

- Der var fuldstændig enighed om at afdelingerne skulle have en selvstændig økonomi, således at der bliver betalt en fast procentsats af kontingentindtægterne (mindre end den idag), og dermed basta.

Til gengæld kunne et mindre procentbeløb af disse indbetalinger øremærkes til en slags udviklingspulje, der kunne søges af nyoprettede afdelinger eller afdelinger i nød. Væk med mellemregningerne som har ført til stigende frustrationer og øget administration.

- Der var bred enighed om at

afdelingerne/lokalgrupperne skal blive bedre til at profilere sig lokalt og deltage i politiske debatter, både på landsplan og lokalt.

- Samtidig med at der var utilfredshed med den gældende ledelsesform, blev det pointeret af mange, at det er vigtigt at have et organ, der har kompetence til at udtale sig og tage beslutninger mellem mere landsrepræsentative møder.

- Der var utilfredshed med valgsystemet idag, som baseres på opdeling i områder. Aalborg skal f.eks. ikke repræsenteres af Århus.

- Effektiv kommunikation skal sikres.

- Hovedorganisationen skal ikke drive virksomheder, hverken diskoteker eller forlag (PAN-Bladet skulle helst være frit og økonomisk uafhængigt). Økonomien skal forenkles effektivt.

Følelse af lede

De fleste af ovennævnte punkter kan forholdsvis nemt opnås ved at lave ændringer i vore gældende vedtægter, men vi står tilbage med måske det største problem: Hvordan overvinder vi den følelse af lede, der findes hos mange aktivister overfor LBL? Afdelinger, som sørger for at

få deres eget budget til at hænge sammen, føler ikke at LBL's økonomiske krise burde være deres problem, og vil ikke "slæbe rundt på en uoverkommelig gæld i årevis". Det vil ledelsen selvfølgelig heller ikke. Der skal bare lige sælges ejendomme for en værdi af 24 millioner kroner først!

På Samsnak diskuterede vi muligheden for at omdanne LBL til en slags paraplyorganisation, åben for alle bøsse- og/eller lesbiske foreninger/klubber i Danmark. Der blev også talt om navneforandring - ny start, nyt navn, ren tavle. Muligheden for at danne en jysk forening blev også luftet.

Jeg er personligt ikke interesseret i en splittelse af Landsforeningen, og de sidste debatter har fået mig til at stille spørgsmålstegn ved noget så løst som en paraplyorganisation (dog var det måske godt m.h.t. tilknytning af Aidsarbejdet).

Navnet, tjaa, vore medlemmer snakker lige så tit om Forbundet som om Landsforeningen, så det er åbenbart ikke nemt at finde ud af i forvejen. Ville en ændring ikke gøre det endnu værre?

Debatdage

Noget af det jeg savner meget i den måde LBL fungerer på i dag,

er debat- og temadage. Det var utrolig givende og inspirerende at være med til seminar om arbejds- og principprogrammet for et par år siden. Der burde afholdes debat-landsmøder med workshops om de forskellige delemler indenfor Arbejds- og Principprogrammet, eller Årets tema (i år burde det være familiebegrebet, og hvordan vi sikrer vores deltagelse i FN's familieår).

Jeg tror dette kunne bidrage væsentligt til en højnet bevidsthed om sin identitet som bøsse eller lesbisk i Danmark i dag, og behovet for fremtidigt arbejde. Samtidig kunne jeg forestille mig at det kunne være med til at sprede udvalgsarbejde over hele landet, således at flere ressourcepersoner blev inddraget i arbejdet.

Tilslidst vil jeg takke de forskellige afdelinger og de fremmødte til Stormøderne i Århus for deres deltagelse i debatten. Det er en fornøjelse, at mange giver deres mening til kende - ikke nødvendigvis let, men godt.

Der er nedsat udvalg til videre arbejde på strukturdebatten. Hvis du vil deltage så kontakt din afdeling. I Århus, kontakt undertegnede.

Anne Marie Bosley

ORGANISK PSYKOTERAPI

hans-peter eder

Eksamineret organisk psykoterapeut
D.I.G. Holbæk

tlf. 46 48 14 25

Frederik

Brogade 3 - 5000 Odense C
Tlf. 65 91 20 91

Café - Bar

Stedet, hvor man hygger sig.

Åbent alle dage: 16.00 - 01.00

Venlig hilsen
Valdemar

SCAN-DISCOUNT HJEMMESERVICE

- Rengøring
- Oprydning
- Pasning af Deres husdyr, lejlighed eller hus under ferie.

Vi yder det bedste arbejde, service, tryghed og sikkerhed

for KUN **50.-** i timen
RING
35 36 03 48

Fordi det er svært
at nå det hele selv

Stedet for dig, er
et godt madsted.

Nyt stort menukort med flere frokostretter, lækkerier til vegetarerne og spændende nyheder til din aftensmad.

Og selvfølgelig stadig til vores billige priser. Kom selv og oplev hvor hyggeligt der er på Stedet.

I Stedet's timer (16-18) koster øl kun kr. 10,-
Små grå kun kr. 10,-
i hele åbningstiden.

Stedet hvor man taler sammen.

v/Allan & Ole
Lavendelstræde 13
Telf. 33 93 92 98

Åben 13-23
(Søndag lukket)

Torsten Molke
udstiller i marts måned.

Volley stævne i Århus

Lørdag d. 23. april er der endnu en gang lejlighed til at deltage i volley-stævne for mixhold i Århus. For stævnet står Pan Idræt i Århus. Der skal dystes om Vandrepokalen (med indhold) samt fantastiske præmier til anden- og tredjepladsen.

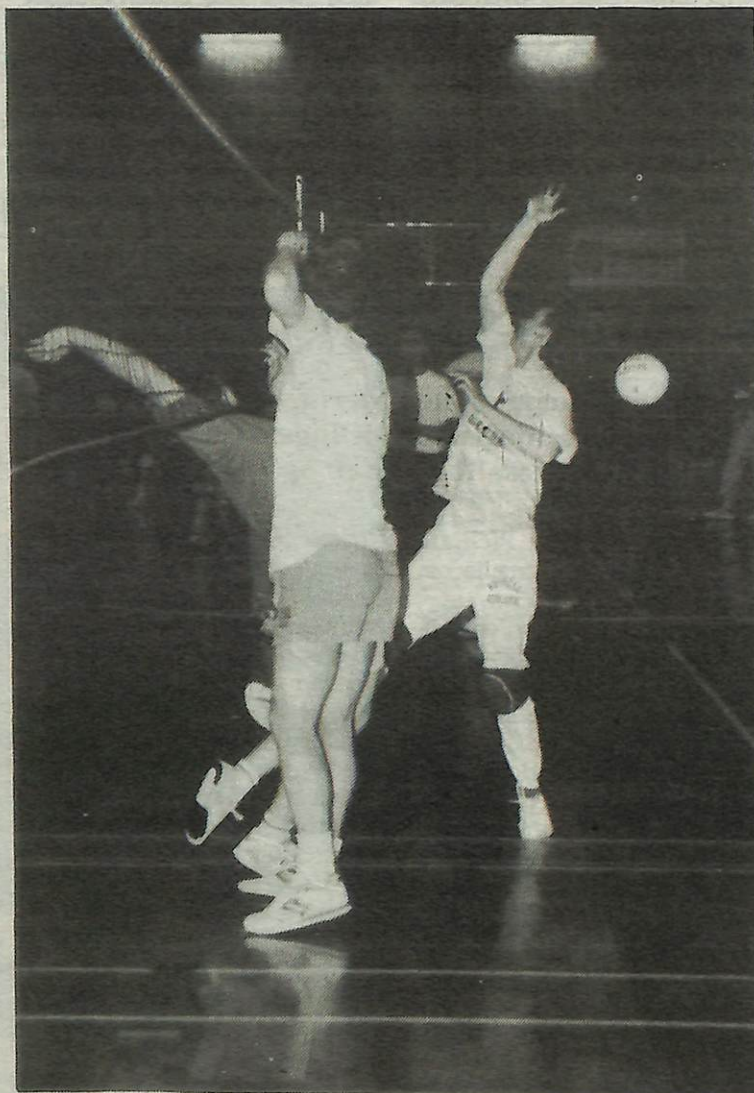
Udtrykket 'mixhold' betyder, at der skal være mindst to spillere af begge køn på banen.

Der bliver arrangeret middag med fest og præmieoverrækkelse lørdag aften. Deltagelse i stævnet, frokost under stævnet samt middag lørdag aften koster kun 200 kr. pr. person. Dertil kommer privat overnatning, som er gratis.

Der kan maksimalt tilmeldes 10 personer pr. hold, og de første 16 hold, som indbetaler, kommer med. Sidste frist for indbetaling er 25. marts.

Tilmeldingsskema kan rekvireres hos Anders Skrivers, Emiliehøj 16, 8270 Højbjerg, tel. 86 27 51 51.

PAN/Inge-Lise Paulsen

KALENDEREN

• Jylland •

ÅRHUS

LBL Århus

Mandag 21/3 Generalforsamling i Pan Clubs lokaler kl 19.00

Pan Club Århus

- Lørdag 5/3 Drag-Party. Der er gratis adgang for alle ud klædte. Både mænd og kvinder i drag. Frem med de falske moustacher og stiletterne.
- Fredag 11/3 Kvinde-nat. Diskoteket er kun for kvinder kl. 23-05. Café for alle kl. 20-23.
- Lørdag 18/3 Tyroler-aften. Pan Clubs ny tema-track med fællesspisning, optræden og udklædning. Denne gang med gratis adgang for alle i Lederhosen, snørrejkjoler, gimsefjer o.lign. tyroler-outfit. Podiedans på Pan Scenen. Ar rangeret i samarbejde med Ungdomsgruppen i LBL-Århus.
- Fredag 25/3 Vildrosen. Foredragsrækken hvor der kun er adgang for kvinder kl. 20-24. Vinnie Gram fortæller om de fem Maria-skikkelser og de tilknyttede myter. Diskotek for alle kl. 24-05.
- Torsdag 31/3 Club Ultra. Sort diskotek for kendere. Røg, trance, techno, mørke og stroboskoblys. Og så er der darkroom.
- Søndag 3/4 Påskedag er der søndags-diskotek kl. 23-05. Entré fra kl. 24.

STOP AIDS - KAMPAGNEN

- Fra 24/3 Positive minutter produceret af AktHivhuset. ALTID: Nyheder, musik, noveller og velop lagte studieværter.
- Torsdag 10/3 KOM IND - og få ALT at vide om hiv og aids i Jægergårdsgade 42, tlf. 86 13 19 48.
- Torsdag 10/3 Hiv, håb & kærlighed sender radio under bæltetestedet fra kl. 20-21. Info om hiv og aids. Radio for bøsser og lesbiske.
- Torsdag 24/3 Hiv, håb & kærlighed sender radio under fra kl. 20-21.

Pan Idræt Århus

- Lørdag 23/4 9-18 Volley-Stævne for mixhold. Tilmeldingsskema kan rekvireres på tlf. 86 27 51 51

• Sjælland •

KØBENHAVN

LBL - Københavns-afdelingen

- Tirsdag 5/3 19.00 Generalforsamling i LBL, Københavns-afdelingen. Toppen, Knabrostræde 3.

Forældrespiregruppen

- Torsdag 3/3 20.00 Forældrespiremøde. Opslag i porten for lokale. Alle bøsser og lesbiske, der går i børnetanker er velkomne.

Samværsgruppen

- Hver onsdag 19.00 Hyggeligt samvær i Naverlokalet, Knabrostræde 3.

Lesbiske over 40

- Fredag 25/3 19.30 Der bor også kvinder i et europæiske hus, Bente Rosenbech har sammen med Karen Lützen skrevet *Den moderne tid*, Bind 5, i *det europæiske hus*, som blev udgivet 1991-92. På den baggrund vil Bente fortælle "noget" om kvinders historie.
- Fredag 15/4 - Søndag 17/4 Dronninge-weekend på "godset". Hyggeligt samvær leg, spil, gåture i skoven og ikke mindst FEST lørdag aften. Prisen er kr. 125. Tilmelding til Randi Andersen 31 47 35 66 senest d. 12/4.

Det svingede med Inger hele fødselsdagsweekenden 28. - 29 januar. Foto: Bo K Sonne

PANtastisk weekend i Århus

Pan i Århus var fyldt til bristepunktet, da Inger Odgaard i weekenden den 28.-29. januar fejrede sin 50 års fødselsdag i selskab med 700 gæster og masser af underholdning.

Fødselsdagsfestlighederne har kraftigt markeret Pan Club Århus - både i homo-kredse og i "verdenen udenfor". Men der var sandelig også været noget at skrive hjem om. Hele fire grupper optrådte på Pan Scenen, og de mange mennesker festede for og med Inger Odgaard.

Forud for arrangementet var der god pressedækning. Både af Pan Club, men især af den jubilerende Inger Odgaard, der bl.a. fyldte en hel avisside ud i Århus Stiftstidende søndag.

Homo-ghetto

Fødselaren næsten druknede i opmærksomhed, da hun på fødselsdagen den 28. januar holdt reception.

- Folk kom ikke bare for at få øl, smiler Inger glad og overrasket: - Næsten alle havde en gave med. Og der kom stort set kun stam-publikum - fra både nær og fjern.

Mellem blandt andet blomster, vin, bøger, tøj og hele seks piber til den piberygende Inger, holdt

hun en tale til det hujende publikum:

- Pan Club må gerne være en ghetto i positiv forstand. Vi vil altid være et sted for bøsser og lesbiske, uanset hvad der sker med LBL. For vi er meget nødvendige som springe-ud-sted, og som homoseksuel gruppe skal vi holde sammen, sagde Inger.

Hun afslørede også, at hun i år vil åbne en café ud mod gaden. Der hvor der nu er bogcafé. Det vil blive et godt alternativ til diskoteksdrønet.

- Vi vil gerne lave et sted, der er noget i det århusianske kulturliv, sagde Inger og skålede med de feststemte gæster.

Sauna med trance-røg

Pan Scenen måtte stå sin prøve med hele fire underholdende grupper i løbet af to aftener.

Det landskendte showensemble Nerve Pigerne lokkede latteren frem, da de forklædte som Sonjas Sauna-band fik Inger Odgaard op på scenen og overrakte hende en flot pibe. Med

sædvanlig sarkasme fortalte de om Pan, Inger og hendes gæster. Selvfølgelig med sangen der handler om Pan Club.

Ved midnat var der live-musik på Pan Scenen. Det seksmand store orkester *The Lenny Davies Circus* spillede trommer og el-violin. Iklædt gaffa-tape sang Lenny Davies og forsøgte at få fat i publikum.

Lørdag nat havde flere gæster samlet kræfter ovenpå receptionen med de gratis 450 liter fadøl.

Transsisters indledte endnu en aften med mange mennesker - også helt nye ansigter, der havde læst avisen. De tre søstre: Kurt, Henrik og Peter lavede som sædvanlig et flot og afvekslende drag-show.

Den store overraskelse var techno-gruppen *Binary Xperience*. En helt ny fornemmelse fyldte diskoteket kl. 02. I mørket og røgen glimtede strobelyset, mens to ekstra højttalere fra Arp Studiet gav en helt behagelig, tæt sound. De to techno-komponister, Anders Schrøder og Rasmus Kunckel, er kun 18 år. Gruppen er CD-aktuel, og bestemt et navn vi ser igen.

Den PANtastiske weekend blev helt uden tvivl en succes.

Ulrik Ricco, Århus.

Café Rosa åbnet i Sorø

I en tid med krise og nedskæringer i Landsforeningen, trives Sjællandsafdelingen. Der er netop åbnet en Café Rosa for bøsser og lesbiske i Sorø.

PAN-Bladet bad Carl Pfeil fra Sjællandsafdelingen fortælle om det nye sted.

- Der opstod et behov for at få et lokale i området. Som noget særligt har Sjællandsafdelingen lokalgrupper. Vi havde tre lokalgrupper; men kun to Café Rosa'er - i henholdsvis Holbæk og Næstved.

- Da vi så startede en lokalgruppe i Slagelse sidste år, var det oplagt at lægge en ny Café Rosa dér; men det var umuligt at få et lokale. Selvom Slagelse er den største by i amtet, er der ikke noget foreningshus.

Sorø ligger midt mellem Ring-

sted og Slagelse, med gode bus- og togforbindelser. Der fik man meget hurtigt et lokale i medborgerhuset. Aftalen lyder på, at lokalgruppen holder møde den første mandag i måneden, med mulighed for at udvide til flere mandage. Til det første møde, mandag d. 14. februar, kom der næsten tyve fra et stort område, og det var før gruppen havde lavet egentlig reklame for stedet.

- Måske skal jeg lige forklare, hvad en Café Rosa er, fortsætter Carl Pfeil. - Landsforeningen har nemlig to slags mødesteder, PAN Caféer samt Café Rosa'er, som er mødesteder stillet til rådig-

hed af kommunen. Det er lokalgruppen, som har ansvaret for driften, inklusive økonomien.

- Hver lokalgruppe har en ledelse, der har til opgave at tage sig af medlemmerne og drive caféen, vores værested. Lokalgrupperne har så en fælles bestyrelse, der tager sig af alt det administrative. Man aflaster på den måde lokalgruppernes ledelse, så de udelukkende kan koncentrere sig om det lokale arbejde. Det fungerer fint.

På mødet den 14. planlagde man de kommende mandage. I marts er der almindeligt medlemsmøde, i april kommer Axel Axgil, foreningens stifter, og fortæller, den følgende måned er der middag, og måneden efter sangaften.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Fødselsdag med 3-holds-skift

Stedet er altid lige dér, hvor man er. Og så er det selvfølgelig også Oles & Allans café/bar i Lavelstræde 13.

Her var "man" så talrigt til stedet på "STEDETs" et års fødselsdag den 11. februar, at der måtte spises i tre-holds-skift hele dagen og aftenen.

-Ja, siger Allan Nielsen, det var rigtig dejligt.

Folk strømmede simpelthen bare ind hele dagen. Både Ole Kent og jeg synes også, at vi kan se nogenlunde lyst på fremtiden. I løbet af det første år har vi fået en god kreds af gæster, som kommer her fast, og så kommer der også hele tiden nye til.

Så vi har bestemt ikke grund til at klage, selv om det er svært for mange i branchen for øjeblikket.

"Stedet" er stedet, hvor man taler sammen, og så er det også stedet, hvor man kan se på kunst, mens man snakker og spiser. Februars kunstner Ragnhild Holm afløses i marts af Torsten Molkte, som både viser prøver på sine malerier og skulpturer.

"Stedet" har åbent dagligt fra kl. 13 til 23, undtagen søndag. PAN/Nille Friis

Café/Bar STEDET holdt et års fødselsdag med fuldt hus dagen igennem. Foto: Katrine Nielsen

PAN Idræt fortsætter

Pan Idræt København fortsætter. Det er budskabet fra generalforsamlingen den 21. februar.

På mødet blev der valgt ny bestyrelse, der har sat sig som mål at opretholde alle aktiviteter og arbejde for at tage tidligere tilbud op.

Det var den gamle bestyrelse, som havde indkaldt til

krismødet på baggrund af meldinger om svigtende tilslutning til aktiviteterne og manglende opbakning.

Bestyrelsen ønskede derfor ikke at fortsætte og var parat til evt. at nedlægge foreningen.

Imidlertid mødte medlemmerne talstærk op til mødet, og de kunne bl.a. afkræfte alle negative forlydender.

Fra den gamle bestyrelse fortsætter kun Rikke Dahl Nielsen, mens de øvrige tidligere bestyrelsesmedlemmer står bi med råd og dåd i en overgangsperiode. De øvrige i den nye bestyrelse er Elisabeth Lynge, Erling Wiese, Lars Hørdum Sørensen og Carsten Poulsen.

I øjeblikket ligger det altså fast, at volleyball og svømmehold fortsætter denne sæson ud. PAN/nf

Female Attraction

Lørdag d. 26. marts kl. 20 slås dørene op til fest på Toppen, Knabrostræde 3 i København.

Festen, som arrangeres af foreningen KIM - Kvinder i Musik - byder på rockmusik med kvindebandet Female Attraction og discorytmer ved Lotte Eriksen.

Female Attraction består af Helle Henningsen, Inger Rydal, Ulla Rasmussen, Anette Bork og Ditte Petersen. De spiller dansemusik - såvel kopinumre som egne kompositioner.

I 1993 var Female Attraction på Rocking Tour rundt i landet, fra Rungsted til Hjørring. Og nu kan de altså opleves på Toppen.

Arrangørerne - foreningen Kvinder i Musik - har gennem en årrække støttet kvindelige musikere og komponister, bl.a. ved at arrangere en række koncerter.

Entré 50 kr., dog kun 30 kr. for medlemmer af KIM.

PAN/Inge-Lise Paulsen

KALENDEREN

HOVSA

- vandrekлубben for bøsser

Søndag 6/3 Hellebæk
Lørdag 19/3 Generalforsamling og middag
Søndag 20/3 Vedbæk - Klampenborg
Lørdag 9/4 Stevns

Sapphos Saloner

Torsdag 2/4 Mexicoaften kl. 20.00 : Tequila, taco's og sombreros! Knabrostræde 3, stuen.

Bøsser over 30

Tirsdag d. 22/3 Gruppemøde i Naverlokalet, Knabrostræde 3, o.g. th. Kaffe og brød kr. 5.

Kvinder i Musik

Lørdag d. 26/3 Fest med kvindebandet Female Attraction og discorytmer ved Lotte Eriksen.

Kvindeligt Selskab

Tirsdag 8/3 International Kvindedag i Den Grå Hal, Christiania. 500 varme tæpper fra militæret, en kasse at stå på og en gammel mikroskop, der hænger ned fra loftet. En slags *Speakers Corner* - over temaet "Kvindens indflydelse". Små slagkraftige indslag og dt DJ's der vil spille kvinders musik.

Lesbisk Mosaik

Mandag 20/3 The Killing of Sister George. En af de første lesbiske film - morsom, men barsk. Svenske undertekster - filmen er på video. Kvindehusets Café, Gothersgade 37.

Bøssehuset

Torsdag-søndag Misanthropen kl. 20, til og med 13/3 1/4-30/4 Bøsseteaterfestival. Teaterforestillinger fra USA, Storbritannien og Danmark. billetbestilling: 31 95 98 72.

Københavnneren

Til 20/3 Mann-Festival, Anja og Esther af Klaus Mann, spiller hver aften.

Sletten i Lyngby

Torsdag d. 3/3 Studerende fra DTH og DIA mødes i S-15-18 huset bygning 101. Se efter pink paraply.

Positivgruppen

Lørdag 5/3 Generalforsamling i Villaen på Tesdorppvej 15.00

HIV-DANMARK

Lørdag 21/5 - Landsseminar '94 for hiv-smittede - Mandag 23/5 Pindstrup - Et sted for alle. For tilmelding til seminaret ring til Bo HIV-DANMARK på tlf. 33 32 58 68 mellem kl. 10-14 eller skriv til Landsseminargruppen, HIV-DANMARK, Vingårdstræde 22, 4.tv, 1070 København K. Deltagerpris pr. person kr. 200, incl. sengelinned.

SORØ

Cafe ROSA

Mandag 7/3 Medlemsmøde. Landsforeningens stifter fortæller om "Der var engang".
1930 Middag kl. 18.30.
Mandag 11/4 Sangaften kl. 19.30
Mandag 2/5

Tom Hanks (tv.) sammen med Antonio Banderas, som spiller hans kæreste i filmen. Copyright TriStar Pictures.

Aids à la Hollywood

Sikker sex i filmindustrien

Kan aids sælge billetter? Er aids blevet ren og skær underholdning? Båret frem af en industri, hvis eneste mål er at tjene penge og nu mener tiden er inde til at celebrere endnu en "lykkelig handdicappet", der kan få os alle til klappe gennem tårer over en så strålende præstation, der nødvendigvis må udløse en Oscar og dermed kaste endnu flere penge af sig.

Svaret fåes, når det amerikanske branche-blad *Variety* offentliggør, hvor meget filmen *Philadelphia* har tjent, og ikke mindst hvor hurtigt.

Filmen, der har premiere den 11. marts i Danmark, er den første film om aids, filmmogulerne i Hollywood har sendt ud til folket.

Hovedrolleindehaveren er allerede indstillet til en Oscar. Et ansigt, folk kender fra talrige lystspil som fx *Big*, og senest *Søvnløs i Seattle*. Tom Hanks. Nu lægger han krop til Andrew Beckett, advokat, der får aids og bliver fyret fra sit job. Han vil lægge sag an mod firmaet, men har problemer med at finde en advokat, der vil køre sagen. Men det lykkes. Familien og kæresten bakker ham 100 procent op, retssagen kommer i gang, og så er det kun et spørgsmål om tid. Når han selv at høre udfaldet af dommen?

Fortællerne for filmen siger, at film kan påvirke folk. I det her tilfælde skulle det betyde, at flere får øjenene op for den måde vi behandler hiv-smittede og aids-syge på. Og ikke mindst vil det øge kendskabet til homoseksuelle.

Bagtalerne svarer, at det ikke er den første film, der er lavet om homoseksualitet og aids. Og derfor ikke får anden betydning end

at folk kan sidde og græde over den sentimentale historie og glæde sig over nogle gode skuespillere, der i alle interviews bedyrer, at de skam ikke er bøsser.

Kærlighed

Med manuskriptforfatteren Ron Nyswaners ord handler filmen om "kærlighed". "Den kærlighed en bøsse har til sin elsker, et gift par har til hinanden, en familie til deres søn, en mentor til sin protégé - og den kærlighed Andrew har til livet. Filmen handler også om den kærlighed en masse mennesker føler for hinanden uden at kunne udtrykke den".

Men filmen handler naturligvis også om homoseksualitet og aids. Og filmens mening om de ting er, at homoseksuel er noget, man er født som, og aids er noget, man har fået (hvis man er bøsse) ved at dyrke usikker sex med anonyme partnere i obskure pornobiografer, i en tid hvor man ikke rigtig vidste hvad "bøssepesten" var og hvordan den smittede.

Kærligheden mellem Andrew (Tom Hanks) og Miquel (Antonio Banderas) er, som man kan forvente, af nærmest platonisk karakter. Ikke fordi aids er indblandet, men fordi det er en Hollywood-produktion. Det kan være, hvad det være vil, hvis det ikke var fordi, alle de heteroseksuelle i filmen kysser og krammer hinanden og sover i arm. Det er til at blive vanvittig af at se førsteelskerne indskrænke deres fysiske kontakt til en omfavelse, en dans til et bøsseparty - fuldt påklædt incl. handsker(!) og så lidt fingerkysseri på sygesengen. Og Antonio Banderas, der i mange år var førsteelskeren i Pedro

Almodovars film, ved ellers noget om, hvordan der er at gå i seng med mænd. På film.

Forholdet bliver sat yderligere i perspektiv, ved at filmen hele tiden vil demonstrere lægens ord om hvordan aids ikke smitter. Hele Andrews familie, som er temmelig stor, kysser og krammer ham i én uendelighed og lader ham sidde med babyer på skødet osv. Altsammen med mor Sarah i spidsen. Hun bliver spillet af endnu et stort navn i amerikansk film, Joanne Woodward. Fordi amerikanerne elsker den slags propaganda. Hvis hun tør kysse en aids-syg, så kan det ikke være farligt. Ganske som det medicinske cirkus, der var omkring TV-filmen *An Early Frost*, hvor en anden af amerikans grand old ladies kysede den aids-syge hovedperson, mens sladderpressen svælgede i billederne.

For meget snak

Men hvis det ikke er farligt, hvorfor kysser og krammer hovedpersonerne så ikke hinanden? Hvorfor ligger de ikke i arm? Det er jo en kendt og åben diskussion, hvorvidt der nødvendigvis i skildringen af sådan et forhold. Men den her film vil så gerne være frigjort.

Under retssagen spørger advokaten Joe Miller (spillet af Denzel Washington, der kører retssagen for Andrew), til alles overraskelse, de anklagede om, hvorvidt de er bøsser. Modparten protesterer, og dommeren forlanger en forklaring, og så går Joe (der ellers tidligere har demonstreret, at han ikke kan lide bøsser) i gang med at tale om homoseksualitet. Højt og længe. Og han siger en masse rigtige ting.

Og det er filmens største problem. Den taler om homoseksua-

litet. Men den viser det ikke. Fordi homoseksualitet, for filmfolkene i Hollywood, stadigvæk ikke er noget man kan vise. Vi må godt være homoseksuelle. Vi må også godt snakke om det. Men vi må ikke praktisere det. Surt show.

Snæversynet

Men filmen er heller ikke lavet for homoseksuelle. Hovedpersonen er slet ikke Tom Hanks. Men derimod hans advokat, spillet af Denzel Washington.

Som en amerikansk (bøsse)-kritiker skrev, er filmen en homofobisk advokats personlige odysse fra skræk til omvendelse og tolerance. Som et forsvar for basale menneskerettigheder er *Philadelphia* et komplekst og uimodståeligt slag i kampen mod aids og de fordomme, der følger i kølvandet.

Men som fortælling om de komplekse lag af kærlighed, begær og desperation i det homoseksuelle Amerika, der lider af aids, er *Philadelphia* frygtelig snæversynet, en-dimensionel og snerpet.

Homoseksualitet er stadig et problem. Og underholdningsindustrien har ikke overvundet sin skræk for os. Ved at lave denne film viser filmfolkene os, at det netop ikke kun er kampen mod fordommen mod aids, der skal bekæmpes, ligeså meget fordommene mod homoseksuelle. Det lys, vi ser for enden af tunnelen, er ikke dagslyset, heller ikke et frembrusende godstog, der vil tromle os ned, men folk der mener de har patent på rigtigt og forkert. Det lys, den her film kaster over os, må vi stadigvæk prøve at slukke.

Philadelphia er en industriel metervare, lavet af en erfaren instruktør, Jonathan Demme (med de onde øjne(!)), der absolut kan sit håndværk og til tider ligefrem får et underfundigt glimt i foromtalt øjne - det er fremragende skuespil etc. men vil vi nøjes med det?

PAN/Peter Lembo

Rådgivningerne søger nye folk

Både Landsforeningens Rådgivning og UngdomsTelefonen søger nye folk.

Rådgivningen, der har åbent hver torsdag fra 18 til 20 i Kna Brostræde 3, skal både bruge en lesbisk- og en bøsserådgiver.

For den lesbiske rådgiver er det et krav, at hun er over 40 år og gerne skal kunne begynde hurtigst muligt. Alderen er underordnet for bøsserådgiverens vedkommende, og det er tidligt nok, hvis han kan begynde den 1. maj.

For begge de nye rådgivere

gælder, at de skal være afklarede om deres homoseksualitet og kende til homo-miljøet.

Interesserede kan henvende sig til rådgivningsgruppen i åbningstiden torsdag, evt. på telf: 33 13 19 48.

UngdomsTelefonen mangler unge mellem 20 og 25 år, som er gode til at lytte, og som kan lide at tale med andre unge bøsser og lesbiske.

UngdomsTelefonen er ved apparatet hver tirsdag aften mellem kl. 19 og 21, og de har i løbet af de fire sidste år svaret på spørgsmål

fra 800 unge bøsser og lesbiske.

Her og nu mangler gruppen en lesbisk, men vil gerne høre fra både bøsser og lesbiske, så man eventuelt kan udvide gruppen, der helst skal bestå af lige mange bøsser og lesbiske.

I løbet af marts tager UngdomsTelefonen fat på lære nye folk op til at svare og rådgive, og hvis du er interesseret, kan du enten ringe i telefontiden på telf: 33 13 06 28, eller du kan ringe til Hanne Møller på telf: 31 22 85 59 eller til Jeppe Hald på telf: 31 35 09 10.

PAN/Nille Friis

Triumf for dansk bøssefilm

Bøssefilm eneste danske bidrag til Berlin-filmfestivalen

Knud Vesterskov

Mens dette nummer af PAN - Bladet bliver trykt, sidder juryen på Berlin Film Festivalen og overvejer, om den skal give en pris til Knud Vesterskovs film *By The Dawn's Early Light*.

Således er Knud Vesterskovs, overraskende for mange etablerede filmfolk, for alvor blevet placeret på filmens verdenskort. Overraskende for Det Danske Filminstitut, det ikke er repræsenteret, og overraskende for Det Danske Filmværkstedet, der for første gang har en film med, det har været med til at producere.

By The Dawn's Early Light er med i den officielle Panorama-serie (kort- og dokumentarfilm), men havde sin egentlige verdenspremiere ved Edinburgh-festivalen i efteråret. For at deltage i Berlin er den overført til 35 mm, og det er i den version, den senere får premiere i København.

Triumf

For Knud Vesterskov er det en foreløbig kulmination og triumf at være Danmarks eneste officielle konkurrencedeltager på en så prestigefyldt festival. Men det gør ham på ingen måde mundlam. Hverken i forhold til den ros han tildeler Berlin-festivalen for overhovedet at turde vælge hans film, eller de pisk han tildeler den danske filmbranche i almindelighed og det homoseksuelle kulturmiljø i særdeleshed.

- Jeg synes det er flot, Berlin overhovedet tager den slags film. At de tager film, der ikke er episke fortællinger, hvor det er hovedrollerne, der bærer betydningen. Men hvor det er form og indhold, der gør op med det budskab David Wojnarowicz præsenterer. Her er det en stemme, der er hovedpersonen, fortæller Knud Vesterskov, der har 90 procent af sine visninger i udlandet. Derfor blev filmen også lavet på engelsk, fordi han er nødt til at satse på et et andet og større marked.

Turist

Filmen er en roadmovie. 77 minutters rejse gennem USA, spændt ud over billeder fra en rejse - kyst til kyst, og gennem tiden via fortælleren David Wojnarowicz personlige oplevelser. Wojnarowicz læser op af sin selvbiografiske bog *Close to the*

Knives og beskriver således det Amerika, han så. Som maler, forfatter, fotograf og ikke mindst som bøsse, hivsmittet og aids-aktivist. Han døde af aids-relaterede sygdomme tre måneder efter indlæsningsen i 1992.

Knud Vesterskov er turist i Amerika, men med sædvalig trang til at filme det underste land. Forfaldet, kriminaliteten, volden.

Begge er de båret af en rasende energi, rasende i tempo og rasende i betydningen vrede - vrede over det samfund de levede i. Wojnarowicz hele, livet Knud Vesterskov på gennemrejse.

Billederne er lag på lag af video-film, hvor det, der skal fremhæves, bliver farvet, gentaget eller på anden måde fremhævet i den scratch-stil Knud Vesterskov, og ikke mindst hans faste medarbejder Jens Tang, har forfinet op gennem firserne og nu behersker virtuost. Det bliver til skygger af den amerikanske drøm, der, som det antydes i programmet, snart vil blive til pittoreske ruiner.

På sin rejse i USA lærte Knud Vesterskov David Wojnarowicz at kende som en af de fremmeste "forbudte" kunstnere. Den gruppe som Robert Mapplethorpe og så tilhørte, hvis kunstværker blev vist frem for de folkevalgte, der fulde af forargelse nægtede dem økonomisk støtte.

- David var subversiv. Undergravende. Som kunstner reagerede han knivskarpt overfor den amerikanske drøm, fordi han aldrig havde set den gå i opfyldelse, siger Knud Vesterskov, der fortæller om hvorfor han blev så glad for Wojnarowicz.

- Han blandede ikke noget - filosofi el. lign. - ind i budskabet. Han fortalte kun sine egne oplevelser - men på en sådan måde, at de blev tilgængelige for alle. Den enkle råhed i udtrykket - at det ikke bliver sat i en forklarende sammenhæng, gjorde ham til en "one man act up".

Denne disintegration, som Wojnarowicz kalder sine erindringer, er tydeligvis det, der har tiltalt Knud Vesterskov. Denne ligeudaf landevejen fortælling om et liv som trækkerdreng, tyv, bøsse, kunstner - hele tiden på farten - ikke for at flygte fra sig selv, men fordi den verden, han levede i, ikke kunne acceptere ham.

Knud Vesterskov har også som videokunstner dyrket de sider af livet, der for ham er ganske naturlige, men som i mødet med et samfund med andre ideer pludselig bliver beskidte og frastødende, hvis ikke ligefrem ulovlige. Ikke nogen ny historie, men den bliver alligevel aktuel, fordi den form, han vælger at udtrykke sig i, heller ikke bliver accepteret af det han kalder sine egne.

Det kan som sagt være den etablerede filmverden, men det

gælder også den hjemlige homokulturelle scene.

- Filmgruppen (Landsforeningens, red.) lægger heller ikke mærke til, hvad der sker i Danmark, mener han, men bruger som eksempel, på andre, der også blev afvist på den sidste Gay-Film-Festival, Bent Jacobsens *Borte med Pesten*, som han mener, det er forkasteligt ikke blev vist.

- Det er utroligt, at de ikke gider støtte det danske. Sådan ender de med at støtte den industrielle følelses voldtægt. De satser på de grusomme middelklassebøsers liv og deres aids-historier. Alle de film, der nok skal blive vist, og som folk nok skal finde frem til. Bent Jacobsens film derimod er dansk bøsse-kultur. Så-

dan en bør de satse på. Min egen film handler heller ikke om en hvid middelklassebøsse, men det er én persons oplevelse. Ikke en film-industris oplevelse, som *Philadelphia*, der passer ind rækken af handicaproller. Nu er aids blevet så stuerent, at vi efter fx *Rainman* og *My Left Foot* kan få en aidssyg, som "the new happy handicapped".

Vreden over den hjemlige scenes manglende evne til at se fremad og fx. få øje på ham selv opvejes til fulde af udlandets store interesse; men han melder sig gerne i koret af frustrerede danskere, der først blev anerkendt i deres hjemland, efter de er blevet berømte i udlandet.

-Jeg føler mig ikke støttet af Landsforeningen. Og det i en tid

hvor vi netop skal have omformuleret bøsse-kunsten. LBL skal have et bredere fundament at vurdere bøsse-kunsten på. Som det er nu har bøsse-lesbiske kunstnere ikke brug for Landsforeningen, så derfor ligger den homoseksuelle kultur udenfor Landsforeningen, siger Knud Vesterskov, der mener, at det kulturelle område er det sidste område, vi som bøsser og lesbiske har fælles visioner at bygge på.

Men Knud Vesterskov er aldrig gået på kompromis med andre end sig selv. Derfor kan han være svær at samarbejde med, men aldrig kedelig at være i selskab med. Det får, i første omgang, københavnernes mulighed for, når filmen får premiere til foråret.

PAN/Peter Lembo

Stillfotos fra filmen *By the Dawn's Early Light* af Knud Vesterskov. Copyright Det Danske Filmværksted.

INTERNATIONAL
BØSSE
TEATER
FESTIVAL
APRIL
1994
BØSSEHUSET

Foto: Amèn Akhtar

International bøsseteaterfestival

1.-30. april er tredje gang i dansk bøssehistorie, at der bydes på international bøsseteaterfestival. Det er ingen tilfældighed, at begivenheden finder sted i Bøssehuset, som gennem mange år har været rammen for mange bøssekulturelle arrangementer.

Fra USA kommer Daniel Nardicio med *What Sex Was*, en danselsestrilogi, som bl.a. handler om, hvordan man klarer skærene som bøsse.

Fra Manchester i England kommer Adrian Luty med stykket *The Story of I*, en forestilling om 'ego, fremmedgørelse, ensom-

hed og Shirley Bassey'! Adrian Luty deltog også i bøsseteaterfestivalen i 89, som den ene halvdel af parret Great Dark Men.

Fra Christiania bydes der på urpremieremed *Song of Songs*, som tager udgangspunkt i "Høj-sangen". Det instrueres af Madeleine Røn Juul, og de medvirkende er to skuespillere samt eventuelt en støvsuger. Det er det fjerde i rækken af Den Storkøbenhavnske Bøssescenes Tolv-ToneTeater.

Oplysninger på telefon 31 95 98 72. Billetterne koster 60 kr.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Waterfront åbner for sluserne

Der blev ikke sparet på noget, da Waterfront fredag d. 11. februar åbnede som Københavns nyeste bøsse-lesbiske sted.

Der var gratis øl, chokoladedypede frugtstykker og andre lækkerier til alle, da Waterfront, efter flere ugers istandsættelse, slog dørene op til Delta Bios nyrenoverede lokaler, kun et stenkast fra Landsforeningens hus i Knabrostræde.

På podiet, langs Danmarks næstlængste bar, var der underholdning (mest for bøsserne); mens vandet i brusekabinen på scenen bagved uforstyrret strømmede.

(Der er forhåbentlig tale om genbrug - eller hva? Efter sigende er man velkommen benytte sig af lejligheden til en kølende douche; men endnu har ingen af redaktionen medlemmer kunnet overtale til at benytte sig af tilbuddet. Vi arbejder videre på sagen).

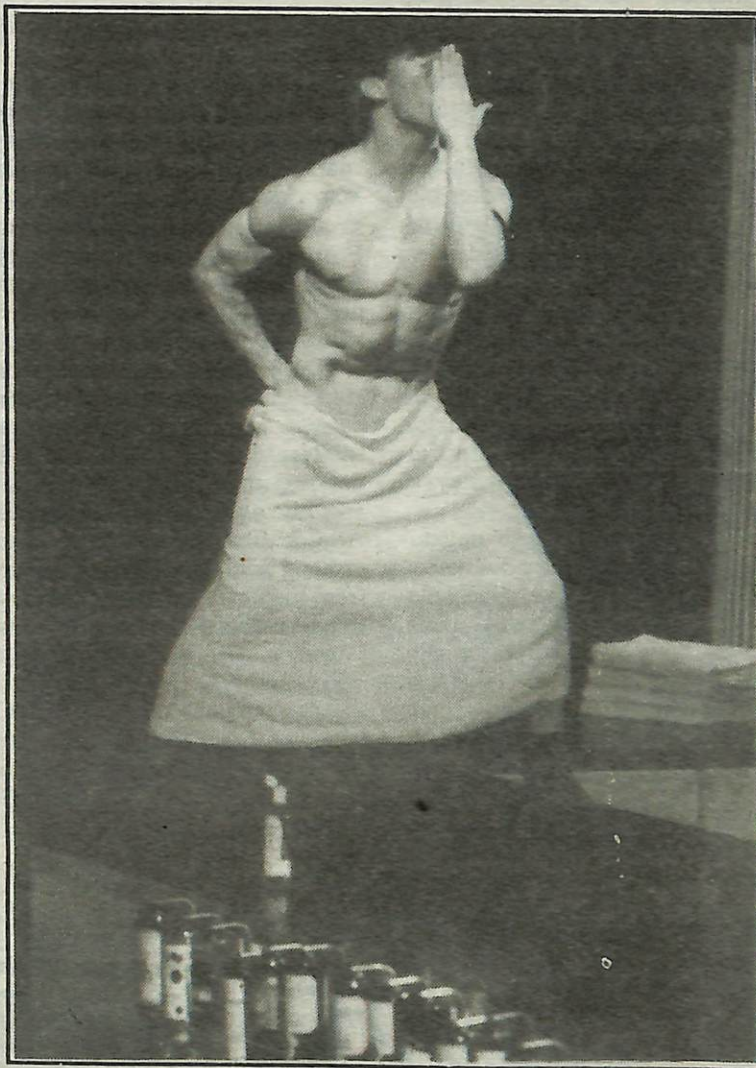
Iøvrigt står alt i det nye Waterfront i vandets tegn, fra de havblå

vægge i pianobaren til de våddragt-iklædte bartendere og surfboard-bordene i den tidligere biograf.

Waterfront har noget for enhver smag. Til dem, der gerne vil have fred og ro til en snak eller lidt lækker mad er der café i kælderen, i det tidligere Smukke Marie. Oven på i 'forhallen' er der pianobar, mens dem der er mere til halvmørke, røg, råflirt,

Fulde huse ved indvigelsen.

Willy the Kid i aktion.

sprut og underholdning kan søge ned til baren, som har afløst de første stolerækker i den tidligere biograf. Bagest i salen står de gamle stolerækker der endnu, med plads til ca. 40. - Hvis nogle skulle have lyst til en blød stol.

Der er lagt et kæmpe arbejde i Waterfront, som utvivlsomt er det flotteste og mest fantasifulde tilbud til de københavnske bøsser.

Tiden vil vise, om det også bliver et sted for lesbiske. Foreløbig står alle muligheder åbne - og der går hårdnakkede rygter om, at den kvindelige bartender stripper.

PAN/Inge-Lise Paulsen
Fotos: Claus Nielsen

Våddragt og tørre ganer.

FONDET TIL BEKÆMPELSE AF AIDS

AIDS FONDEN

- Styrket AIDS-forskning.
- Øget AIDS-oplysning.
- Forstærket patientstøtte.
- AIDS angår alle.

AIDS-Fondet • Carl Nielsens Allé 9,
2100 København Ø • Tlf: 3927 1440

Giro 000 1260

- ★ Gulvafslibning
- ★ Lakering
- ★ Oliebehandling
- ★ Hvidpigmentering
- ★ Ludbehandling

- ★ Træ- og pakergulve
- ★ Laminatgulve
- ★ Linolium
- ★ Tæpper
- ★ Vinyl

S & D-Gulve

Bymidten 108 • 3500 Værløse • ☎42 48 56 00

OPRÅB

FORNY DIT MEDLEMSKAB
LBL SKAL BESTÅ ...

DIN LANDSFORENING

“Vilde mænd” på væggene

Bill Emrich sætter spot på de vilde typer i sin nye udstilling på SEBASTIAN. ©:Bill Emrich PHOTOGRAVURE

Der er “wild men” på væggene på SEBASTIAN den næste måneds tid, hvor den amerikanske fotograf Bill Emrich viser nye eksempler på sin kunst.

Bill Emrich viste for et år siden billedserien “Men of New York”, og med “de vilde mænd” er han gået tilbage til bl.a. den amerikanske urbefolkning, indianerne, for at hente inspiration i både primitive smykker og bodypaint. Inspiration - og modeller - finder Bill Emrich også i storbyens hektiske og lige så “vilde” nattelev, som han skildrer i sin både frække og sofistikerede stil.

Det er netop Emrichs specielle stil, som har skaffet ham nye, spændende opgaver.

I øjeblikket arbejder han bl.a. med portrætter af to Madonna-back-up-sangere, som lige har sendt deres egen plade på gaden og af Harvey Fierstein, som p.t. er Danmarksaktuel i filmen “Mrs.Doubtfire”. Og så deltager han også i arbejdet med en ny billedbog om sexede mænd i undertøj, som Kelly Klein står bag - og ja, hun er gift med Calvin Klein.

“Wild men” kan ses på SEBASTIAN bar/café i Hyskenstræde alle dage fra 12.00 til 01.00, og for dem, der kan gerne vil eje “en Bill Emrich”, kan vi tilføje, at alle billeder er til salg.

Koreografen og danseren Kenneth Kreutzmann fra Danse-Ensemblet Micado. Foto: Henrik Stenberg.

Micado på Danse Scenen

Danse-Ensemblet Micado er i øjeblikket ved at pudse de sidste trin af før premieren på “Klodeskyer” den 7. marts.

Forestillingen består af to baller “Naturen skrev et bur på tigers flanke” og “7” med koreografi af henholdsvis Charlotte Rindom og Kenneth Kreutzmann. Forestillingen spilles til og med

den 19.marts alle dage kl.20, og Micado har kun kunnet realisere premieredømmen med støtte fra SEBASTIAN bar/café og Metro/After Dark.

Danse Scenen har til huse Markensgade 11 på Østerbro. Billetter kan bestilles på telefon: 35 43 58 58 mellem kl.10 og 16.30.

PAN/nf

PAN CAFÉ & DISKOTEK

DAGENE BLIVER LÆNGERE OG LYSERE
-DET BLIVER VORES ÅBNINGSTIDER OGSÅ:

MARTS 1994

ONSDAG : CAFÉ : KL. 20 - 03
DISCO : KL. 23 - 03

TORSDAG : CAFÉ : KL. 20 - 04
DISCO : KL. 22 - 04
Kun for kvinder

FREDAG : CAFÉ : KL. 20 - 05
DISCO : KL. 22 - 05

LØRDAG : CAFÉ : KL. 20 - 05
DISCO : KL. 22 - 05

SØNDAG : CAFÉ : KL. 20 - 03
DISCO : KL. 23 - 03

HAPPY HOURS
- ALLE DAGE TIL KL. 23.00

ONSDAG
DOBBELT OP PÅ HUSETS SPIRITUS

VEL MØDT !

Pan Club, Knabrostræde 3, 1210 K., Tlf. 33 - 11 37 84

KIM THE MONSTER

SHOW

PÅ PAN DISCO

LØRDAG 19. MARTS

KL. 01.00

Pan Club, Knabrostræde 3, 1210 K., Tlf. 33 - 11 37 84

PIGE - AFTEN

med

LOTTE RØMER

TORSDAG 24. MARTS

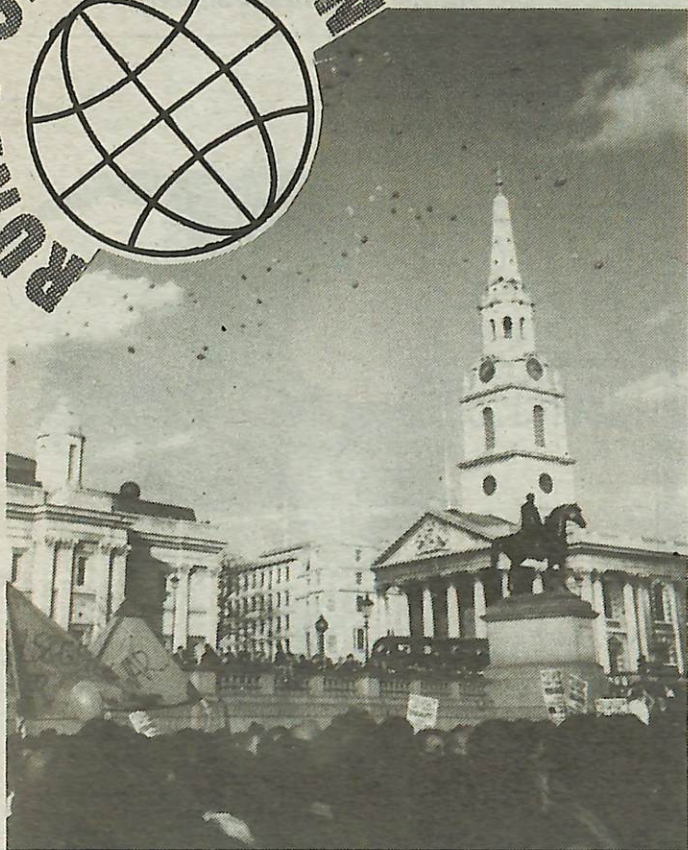
PAN

DØRENE ÅBNES KL. 20.00

SHOW KL. 23.00

ENHEDSPRIS KR. 30,-

Pan Club, Knabrostræde 3, 1210 K., Tlf. 33 - 11 37 84

Fotoet stammer fra en demonstration til fordel for en fælles seksuel lavalder. Demonstrationen fandt sted på Trafalgar Square. Foto: Jan Zubeil

Det britiske parlament sænker lavalderen for bøsser

Storbritannien

D. 20 februar vedtog det britiske Parlament at sænke den seksuelle lavalder for bøsser fra 21 til 18 år. Resten af befolkningen - inklusive lesbiske - har en seksuel lavalder på 16 år.

Efter en voldsom debat stemte man først om en fælles lavalder på 16 år.

Forslaget blev nedstemt med 307 stemmer imod og 280 for. Derefter stemte man om en lavalder på 18. Det blev vedtaget med 427 stemmer mod 162, men først efter omstemning, da der var tvivl om man havde talt rigtigt.

Selv om det er lykkedes at få loven vedtaget, vil det stadig være temmelig usikkert, hvad der så skal ske med de love, som gør det ulovligt for kommunale myndigheder at 'fremme' bøsse-lesbiske initiativer, og som forbyder bøsser at have sex med flere personer, at flirte, kramme eller kæle på offentlige steder eller til og med at udlevere en vens telefonnummer til trediemand, hvis man har bare en spinkel mistanke om, at den pågældende senere vil have sex med ham.

De spørgsmål er der nemlig ikke taget stilling til, selv om den nye lavalder er gået igennem.

PAN/ilp

Holland

Samtidig med, at New York fejrer 25-året for Stonewall-oprøret og Gay Games, indbyder Amsterdam til Europride. Arrangørerne håber på at tiltrække henimod 100.000 bøsser og lesbiske.

Arrangementet finder sted mellem den 15. og 25. juni, og det er tredje år i træk, at europæerne samles til et sådant arrangement. De to foregående år har det fundet sted i henholdsvis London og Berlin.

I løbet af de 11 dage vil der være udstillinger, film, teater, koncerter, fester mv., og det hele kulminerer med en parade den 25. juni.

I Holland plejer man at fejre Gay Pride i en mindre by, men i år, hvor man afholder både det nationale og det internationale arrangement sammen, her man altså valgt Amsterdam.

Reporter

Tyskland

En berlinsk professor mener nu at have fastslået, at der er to tidspunkter under en kvindes svangerskab, som er afgørende for, om drenge bliver bøsser og piger lesbiske.

Professor Günther Dörner hævder, at han kan bevise, at barnets valg af en fremtidig seksualpartners køn programmeres i fostrets hjerne allerede mellem 13. og 16. uge i svangerskabet. Mellem 20. og 25. uge fastlægges det så, om barnet senere som voksen vil fremvise en typisk maskulin eller feminin fremtoning, siger professor Dörner. Professoren afviser, at homoseksualitet på nogen måde kan betegnes som "et modelune".

-Homoseksualitet er, siger professor Dörner, en biologisk variant af normal, menneskelig seksualitet.

Tjeck/nf

PAN/sm

Finland

Den finske bøsse-lesbiske organisation SETA fejrer til maj, at organisationen har bestået i 20 år.

Det sker ved en kæmpe gala-fest for bøsser og lesbiske i Helsingfors den 14. maj.

Ved ILGA's Europakonference blev Finland valgt som vært for næste konference i dagene mellem jul og nytår, og i de foreløbige planer for konferencen indgår endnu en fest nyårsaften, der skal fejres i den estiske hovedstad Tallin.

SETA håber, at mange bøsser og lesbiske fra hele Norden vil være med til 20 års festen i Helsingfors i maj.

Reporter/nf

PAN/sm

USA

En række amerikanske forsikringsfirmaer har taget en ny investeringspraksis op, som har vakt forargelse over hele landet.

Der er tale om såkaldte "døds-futures", hvor amerikanske aids-patienter sælger deres livsforsikring til et forsikringselskab mod at få udbetalt to trediedele af forsikringssummen her og nu. Det giver patienten økonomisk tryghed i de sidste to leveår, og mere end to år må han ikke leve, for ved salget skriver patienten - på tro og love - under på, at han vil dø, inden de to år er gået.

Forsikringselskaberne går ikke af vejen for at sende egne læger ud for at bekræfte, at en patient maksimalt har to år tilbage at leve i, før selskaberne vil købe hans livsforsikring. Når patienten er død, kan selskabet få udbetalt hele forsikringssummen, og det har foreløbig givet selskaberne enorme fortjenester. Det største selskab er gået på børsen i New York og viste på et år en stigning i overskudet på 260 pct. Selskabet planlægger nu også at købe livsforsikringer i Australien, Hongkong og Japan.

Endnu er der ingen patienter, som har "overtrådt døds-klausulen" ved at leve længere end de to år, og selskaberne vil derfor heller ikke oplyse, hvad der sker de patienter, som ikke overholder betingelserne ved at leve for længe.

Men, man kan da frygte det værste.

Penge & Privatøkonomi/nf

Sydafrika

Sydafrika bliver det første land i verden, som i sin grundlov forbyder diskrimination af homoseksuelle. Lovændringen finder sted efter valget den 27. april.

En udvikling, som andre lande har været årtier om at gennemgå, sker dermed fra dag til dag, idet der indtil valgdagen stadig findes et forbud mod homoseksualitet.

Ifølge den ny grundlov, som gælder så snart valget har fundet sted, må ingen diskrimineres på grund af race, religion, køn eller seksuel orientering.

Den bøsse-lesbiske bevægelse i Sydafrika har kontakter blandt ledelsen i ANC, og man forventer, at lederen Nelson Mandela bliver landets næste præsident.

Politiet jager stadig bøsserne på deres mødesteder i f.eks. Kapstaden, men man håber, dette snart vil få en ende. Det er imidlertid svært at ændre holdningerne fra dag til dag.

De bøsse-lesbiske organisationer har afholdt store demonstrationer i Johannesburg og Kapstaden i november og december, og man arbejder på et fælles dokument til den ny regering, hvori man bl.a. stiller krav om registreret partnerskab og ret til at adoptere på lige fod med heteroseksuelle. Ifølge en kilde nær ANC vil sidstnævnte være lettere at få igennem end det registrerede partnerskab. Så er der nemlig lidt flere hjemløse børn, som får chancen for at få et hjem.

PAN/sm

USA

The Rockefeller Foundation har udskrevet en konkurrence med en præmiesum på 1 mio amerikanske dollars til den, der kan udvikle det bedste udstyr til diagnosticering af kønssygdomme gonoré og clamidia.

Testen skal være nem at bruge, hurtig og billig, så den kan bruges i udviklingslandene og andre ressourcefattige lande.

På verdensplan anslås det, at der hvert år konstateres 75 mio nye tilfælde af de to kønssygdomme, der begge kan give øget risiko for overførsel af hiv-smitte, ufrugtbarhed og forskellige underlivslidelser. Ved tidlig testning og diagnosticering kan disse alvorlige følger undgås, og det er da også mangelen på tilstrækkelig godt testapparat, som lig-ger bag konkurrencen.

Interesserede læger har fem år til at prøve at løse opgaven

Politiken/nf

Storbritannien

Storbritanniens forbud mod umoralsk sm-sex bliver nu prøvet ved Europadomstolen.

Tre mænd, som for tre år siden fik fængselsstraffe for at medvirke i en privat video med bl.a. sm og piercing, har indklaget sagen. Mændene blev dømt på baggrund af deres seksuelle interesser.

PAN/sm

Sverige

Endnu tre bøsser er blevet myrdet i Sverige.

Den ene var en kendt 47-årig kommunalpolitiker fra Örebro, som kun levede som bøsse, når han var på besøg i Stockholm, hvor han bl.a. opsøgte trækkerdrenge.

Et af de sidste steder, han blev set var i en videoklub, men i de sidste dage før mordet blev der hævet betydelige beløb på hans bankkonto, og man har mistanke om, at han blev afpresset.

De to andre mord er begge opklaret, og i mindst et af tilfældene skyldes det seksuelle tilnærmelser. De tre mord er blot de seneste af en lang række af mord på bøsser, som har fundet sted i Sverige i de senere år.

PAN/sm

Tyskland

En mand fra Rumænien har fået politisk asyl i Tyskland, blandt andet fordi han er homoseksuel.

Det er første gang, denne begrundelse er anvendt, og det er således officielt slået fast fra tysk side, at Rumænien ikke er et sikkert land for bøsser. Det var i forbindelse med politisk arbejde, at manden var blevet afpresset pga. sin homoseksualitet.

Man kan håbe på, at den slags hændelser vil medvirke til et pres på den rumænske regering for at få ophævet forbudet mod homoseksualitet.

PAN/sm

Lavpriser til alle verdensdele

inter-travel aps

tlf. 33 15 00 77

Frederiksholms Kanal 2 · 1220 København K

EU-rapport støtter homoseksuelle

Europaparlamentet støtter nu direkte bøssers og lesbiske kamp for fuld ligestilling på alle områder. Det sker i en beslutning fra parlamentets møde i februar, som bygger på en rapport, der på initiativ af de to danske parlamentarikere Kirsten Jensen og Freddy Blak, er udarbejdet af Claudia Roth fra partiet De Grønne i Tyskland.

Ved mødet traf parlamentarikerne beslutning om at opfordre Europakommissionen til at henstille til alle medlemslandene at indføre registreret partnerskab og fjerne alle hindringer for lige ret til insemination og adoption.

Parlamentet opfordrer samtidig staterne til at yde økonomisk støtte til bøsse-lesbiske organisationer på lige fod med andre

sociale og kulturelle organisationer.

Al diskrimination på grund af seksuel orientering skal afskaffes, og medlemsstaterne skal i samarbejde med bøsse-lesbiske organisationer iværksætte kampagner mod social diskrimination.

I beslutningen er der også en direkte appel til Storbritannien om at fjerne den diskriminerende paragraf 28, som både forbyder kommunerne at støtte homoseksuelle organisationer, og at der undervises om homoseksualitet i skolerne.

I beslutningen opfordres Europakommissionen til at udarbejde en direkte henstilling til medlemslandene om generelt at fjerne al diskrimination og forfølgelse af homoseksuelle, og til at der indfø-

Derek Jarman død

Den engelske filminstruktør Derek Jarman døde d. 19. februar, 52 år gammel.

Jarman, som var aidssyg, døde kort efter at han selv havde bedt om ikke længere at få medicin.

Sidst kunne man herhjemme opleve Jarman på filmfestivalen i Århus, hvor man viste hans seneste film, *Edward II*.

Jarman debuterede i 1976 med filmen *Sebastiane*, og i 1979 fulgte en filmatisering

af Shakespeares stykke *Stor-men*.

I 1987 blev Jarman konstateret hiv-positiv. Siden da har han, på trods af sygdomsperioder formået at producere fem film.

Derek Jarman vil blive mindet som en af britisk films mest markante og provokerende filmskabere - og som en central figur i bøssefilmens historie.

PAN/Inge-Lise Paulsen

res samme seksuelle lavalder for bøsser og lesbiske som for heteroseksuelle.

Godt tilfredse

Både Landsforeningens udenrigsudvalg og ILGA iøvrigt har udført et stort lobbyarbejde i forbindelse med rapporten og beslutningen i parlamentet.

- Og vi er godt tilfredse, siger Steffen Jensen fra LBLs udenrigsudvalg og tilføjer, at beslutningen er helt i tråd med den traditionelt positive indstilling over for bøsser og lesbiske i EU-parlamentet.

I udenrigsudvalget lægges der især vægt på, at Europaparlamentet mener, at bøsser og lesbiske skal sikres samme rettigheder som heteroseksuelle med hensyn til ægteskab og retten til at få eller adoptere børn.

-Beslutningen kan blive anled-

ning til, at vi i Danmark får færdiggjort vores lovmæssige ligestilling, siger Steffen Jensen og peger her på lesbiske ret til insemination på hospitalerne, og at lesbiske par og bøssepar får ret til at adoptere på lige fod med andre ægtepar.

Glædeligt er det også, at EU-parlamentet nu direkte går ind for offentlig økonomisk støtte til homoseksuelle organisationer.

- Flere lande støtter allerede økonomisk, men det sker ikke i Danmark, og det er en af grunde til, at Landsforeningen nu er ude i økonomisk ufore, fastslår Steffen Jensen.

For såvel udenrigsudvalget i Landsforeningen som for ILGA kommer nu næste trin i arbejdet, nemlig at følge, om både Europakommissionen og de enkelte EU-lande følger henstillingerne i parlamentets beslutning.

PAN/Nille Friis

Svensk partnerskab?

Selv om det svenske Centerparti har udtalt sin støtte til registreret partnerskab, har det vakt uro og undren i bøsse-lesbiske kredse, at partiets rigsdagsmedlemmer ikke er enige i spørgsmålet.

I lovforberedelsesudvalget gik partiets repræsentant Rosa Östholm imod registreret partnerskab. Det har ført til intern kritik, fordi Rosa Östholm dermed er gået imod en beslutning, som er truffet i partiets øverste besluttende organ Rigmødet.

Den interne uro i Centerpartiet er med til at rokke ved troen på, at loven kan vedtages med i-kræfttræden allerede fra 1. juli i år. Da tre af den borgerlige regerings partier er imod loven, skal den gennem Rigsdagen via lovforslag fremsat af enkelte medlemmer fra partier, som er for loven. Og der er flertal for partnerskabsloven i Rigsdagen, hvor medlemmer af Socialdemokratiet, Folkpartiet, Vänsterpartiet med støtte fra medlemmer af Centerpartiet ventes at stemme loven igennem uden, at den sendes ad de sædvanlige kanaler gennem regering og justitsministeriet.

Private lovforslag

Der ventes at komme lovforslag fra socialdemokraternes Margareta Winberg og Maja-Lis Löw, der hver udarbejder lovforslag. Folkpartiets Karin Pilsäter ventes at fremsætte et forslag med en eksakt lovtekst, og Vänsterpartiet fremlægger et forslag fra Elisabet Persson.

Siden lovforberedelsesudvalget kom med sin anbefaling af en lov om registreret partnerskab, er der arbejdet hårdt for at få loven igennem Rigsdagen i løbet af foråret. Men, det er stadig usikkert, om det kan nås.

RFSL's Tobias Wikström er langt fra sikker på, at loven er i hus. Han begrunder det med, at bl.a. den socialdemokratiske Maja-Lis Löw ikke har indset, hvor stor betydning det kan få, hvis man ikke holder en stram tidsplan. Kommer loven ikke til behandling i Rigsdagen i foråret, kan det blive tvivlsomt, hvornår det så kan ske, fordi der er Rigsdagsvalg til efteråret.

Manglende praksis

En anden usikkerhedsfaktor er hele fremgangsmåde med lovforslag, som ikke er fremsat af regeringen.

Det sker så sjældent i svensk politik, at man ikke har faste procedurer i forbindelse med afstemninger om lovforslag, som regeringen ikke står bag. Ved regeringsforslag indkaldes der automatisk suppleanter for syge eller fraværende medlemmer, men den praksis overføres ikke automatisk, hvis andre end regeringen står bag lovforslag.

En sidste usikkerhedsfaktor er, hvad Kristdemokraterne vil gøre, når de må acceptere, at loven stemmes igennem uden om regeringen. Kristdemokraterne har tidligere truet med en rege-ringskrise, hvis forslaget trods alt går igennem, og for regeringen kan hele spørgsmålet om partnerskabsloven derfor nemt ende med at blive en "Øresundsbro nr.2".

- Og det tror jeg ikke regeringen orker, siger Barbro Westholm, der som formand for lovforberedelsesudvalget har lagt mange kræfter i at få loven vedtaget i foråret, så svenske bøsser og lesbiske kan blive registreret fra den 1. juli i år.

PAN/Nille Friis

Ny fart på Club 93 på Bornholm

Efter et trist årsskifte hvor nøglen til klubbens lokaler blev drejet om den 7. januar, er Club 93 i Rønne nu parat til at begynde forfra.

Den 17. februar sagde amtsrådet på Bornholm ja til, at Club 93 kan beholde lokalerne i Søndergade 22 i Rønne, som klubben tidligere har disponeret over hver anden fredag.

Tilladelsen er givet personligt til den nye talskvinde, Helle Smedemann.

Foreløbig mødes ca. 25 bøsser og lesbiske til café hver anden fredag, og det er også lykkedes at få en telefonrådgivning til at fungere. Der er åbent hver onsdag aften fra 20 til 23 - eller iøvrigt når Helle er hjemme, for det job klarer hun hjemmefra på telf: 56 95 95 75.

Foreløbig har der ikke været tilslutning blandt medlemmerne til en mere formel tilknytning til LBL, men Helle Smedemann håber på tæt kontakt, som måske kan udvikle sig til, at klubben bliver en afdeling i LBL.

- Der er ikke nogen, som har lyst til at betale for at komme i klubben eller være med i Lands-

foreningen, siger Helle med henvisning til debatten på sidste klubmøde.

- Alle tror, at de kun skal betale en masse penge til Landsforeningen uden at få noget igen. Et indtryk, som den tidligere formand har brugt enhver lejlighed til at forstærke. Han har nu forladt Bornholm.

Helle lyst på fremtiden. - Jeg løber rundt til alle og enhver for at bede om støtte og tilskud, og jeg er kun blevet godt modtaget, siger Helle. - I øjeblikket kan vi kun klare telefonrådgivningen og at tage ud på skolerne, når vi bliver bedt om at fotølle om, hvordan det er at være ung bøsse eller lesbisk på Bornholm. I det hele taget er det unge, som vi sætter fokus på, understreger Helle. For på Bornholm er du enten ung bøsse eller lesbisk og alene - eller også lever du i fast parforhold.

Altså café hver fredag aften i lige uger, Søndergade 22, Rønne. PAN/nf

Hiv-hjælpen, et gratis rådgivningstilbud om hiv og aids til mænd; der har sex med mænd.

Telefonisk rådgivning og tidsbestilling mandag - torsdag kl. 17-19
Personlig rådgivning mandag 19-21

Knabrostræde 3, forhuset, 1. sal, 1210 København K

EEN DER LYTTER - OG FORSTÅR

33 91 16 17

TOY 119

Europas magasin nr. 1.

Er du til læder, gummi og uniformer m.m.? Så er det TOY! Det nye TOY 119 er med et 16 siders skandinavisk tillæg, med tekst, noveller og aktuelt stof. TOY er på ialt 80 sider, og prisen er den samme!

TOY udk. nu hver måned og har et 16 siders tillæg! TOY 119 fås hos din forhandler! - Eller bestil direkte fra: O.P. Postordren

----- Klip ud! -----
☐ TOY 119.....DDK.50,00
☐ COCK nr.183.DDK.50,00
☐ +forsendelse...DDK.25,00
☐ -betalt på giro 115 9879
☐ -vedlagt i check
☐ -Rekomanderet brev
Rekvirer samtidig vore nyeste gratis kataloger:
☐ -"GAY NEWS" Farve-katalog, med de sidste nyheder i magasiner, videoer m.m.
Og det nye 16 siders:
☐ -1994 bogkatalog over tyske bøger!
O.P. Postordren
Postbox 30
DK-4300 Holbæk
eller FAX: 53 47 12 68

"Der er ingen hverdag længere..."

Hiv-smitten har givet Mik både smerter og lommesmarter

Efter tidligere at have haft en høj løn bruger Mik nu en del tid på at finde og dyrke de oplevelser, der ikke koster noget.

Mik tegner ikke noget idyllisk billede af hverdagen som hiv-smittet bøsse i Danmark. - Jeg betragter det nu som mit arbejde hver dag at gøre noget for mig selv, siger han, for han synes egentlig det er lidt latterligt at stå i trænings-lokalet og flytte rundt på vægtene. Det, der fylder mest i Miks bevidsthed, er nok den store nedgang i indtægt, som han har oplevet, fordi han får en ringe pension. Foto: Søren Skov.

- Jeg mistede mit job på grund af smerter, siger Mik Larsen. Diffuse ledsmerter og muskelsmerter, som lægerne ikke kunne sætte nogen diagnose på. Så nu får jeg "almindelig forhøjet førtidspension", som man så smukt har kaldt den laveste pension.

Mik Larsen, 32 år var ansat i DSB og tjente, mener han selv, en høj løn.

- Jeg er gået fra omkring 250.000 kr. til 85.000 kroner om året, siger Mik. Og fordi jeg får laveste pension, får jeg ikke den "kvalificerede" pension fra DSB, men kun min personlige pension. Var jeg blevet tilkendt mellemste førtidspension, havde jeg oveni fået en god pension fra DSB.

Mik er gået ind i den gruppe i Positivgruppen, der arbejder for pensioner til hiv-smittede. Han er selv gået urimeligt langt ned i indtægt, og har måttet lægge sit liv og sin hverdag helt om.

- Den gæld jeg har - heldigvis ikke så meget, men alligevel - den blev jo ikke nedsat tilsvarende, siger han. Så jeg bruger nu min tid til helt andre ting end tidligere.

Bolig og venner

- Mens jeg arbejdede, fik jeg meget af mit selvverd på arbejde, siger Mik. Og også mange i min omgangskreds var folk, jeg kendte fra arbejde. Jeg var glad for at arbejde og havde gode kolleger. Men nu har jeg trukket mig noget tilbage, for jeg har ikke råd til at gøre de ting, som vi plejede at gøre sammen: gå i teatret, i biografen, ud at spise. Jeg kunne sikkert nok køre med på frihjul, men det har jeg ikke lyst til.

Mik har også måttet sælge sin bolig, fordi hans indtægt er faldet, og han bor hos venner og en tidligere kæreste.

- Det har chokeret mig, at velfærdssystemet tillader, at man mister alt det, man er tryk ved, siger han. Det er ikke nogen løsning at bo hos andre, men det går, når jeg ved, det er midlertidigt. Om et halvt års tid får jeg råd til at få min egen, blivende bolig, og det bliver helt min egen.

Gratis glæder

- Hvis jeg får lyst til at male stjerner på loftet - eller en nøgen mand på væggen i soveværelset, så skal jeg kunne gøre det, siger Mik.

Mik er begyndt tegne, efter at han er holdt op med at arbejde. Igen fordi det er en billig fornøjelse.

- For det meste synes jeg, resultatet er "dødssygt", siger han. Men man kan godt se den tid, der er lagt i tegningen, og netop i den tid - måske tre timer - har jeg glemt alt andet, også smerterne.

En hverdag uden arbejde - og uden ret mange penge - er lidt af en udfordring for Mik.

- Dengang jeg også arbejdede om aftenen, tror jeg ikke, der var én film i København, som jeg ikke så, siger han. Jeg gik meget i biografen om dagen, inden jeg skulle på arbejde. Det har jeg ikke penge til nu - og det koster også at se video, og en af mine gamle drømme om at købe en stor video-monitor, bliver nok heller ikke til noget.

Styrketræning

Mik har været hiv-smittet en del år, og lægger ikke skjul

på, at selv om han ikke har været meget syg, så er der mange småskavanker, som hele tiden gør ham opmærksom på hiv-smitten.

- Det er det, der gør, at der ikke længere er nogen hverdag, siger han. For der er ikke nogen dage, der er ens. Så vågner man med en mega-tandbyld, så er det svampen i munden. Og det hele tager også tid - svampen skal både smøres og tørres.

Mik dyrker meget motion. Hver anden dag er det styrketræning og hver anden dag svømmer han, og han er overbevidst om, at det er træningen, der har fået ham over de værste muskelsmerter.

- Jeg betragter det nu som mit arbejde hver dag at gøre noget for mig selv, siger Mik. Selv om jeg ærlig talt ikke troede, jeg overhovedet kunne, da jeg blev overtalt til at begynde med styrketræningen. Men det var godt at få taget sig sammen til at gå i gang, og det giver en rar fornemmelse bagefter, når det er gjort - jeg ville ikke gøre det, hvis jeg ikke følte det hjælp. For jeg synes det er lidt latterligt at stå og flytte 10 kilo frem og tilbage.

130 breve

Mik har været åben bøsse i mange år, og de fleste på hans arbejdsplads vidste det. Det gav nogle stikpiller dengang i 1985, hvor Ekstra Bladet kunne skrive på forsiden: "Hver 3. bøsse har aids".

- Da jeg så begyndte at blive syg, begyndte der at løbe nogle rygter om, at jeg havde aids, fortæller Mik. Så på et tidspunkt sendte jeg et brev ud til 130 kolleger, hvor jeg forklarede, at jeg var hiv-smittet og ikke var syg.

Der kom ingen negative reaktioner på Miks åbenhed, men alligevel er der ikke kun fordele ved at være åben.

- Lige pludselig syntes de alle, at de var personligt gode venner med mig, siger Mik. Og det var ærligt talt ikke alle 130, jeg syntes lige godt om - især når deres fortrolighed handlede om, at konen pruttede i sengen!

Men Mik oplevede som nævnt mest positiv respons og var "på" ved forskellige møder for samarbejdsudvalg og personale.

Kok i Kafé Knud

- Jeg kommer en del i Positivgruppen, siger Mik. For jeg vil gerne kende stedet i forvejen, når jeg en gang får virkelig behov for støtte. Jeg er med i pensions-aktionsgruppen, og kommer i tegnegruppen en gang om ugen. Og så tager jeg ud til den gratis frokost - det hjælper også på husholdningsbudgettet. Det er rart at vide, at det ikke kun er sygdom og død, det handler om i Villaen.

Mik har gjort samme erfaring i Kafé Knud i Skindergade i København.

- Når Kafé Knud den 12. februar begynder at servere brunch om lørdagen, så er jeg med til at lave maden. Jeg er også uddannet kok, og jeg gik ind og spurgte, om de kunne bruge mig. Det kunne de, og jeg tror iøvrigt, at åbningstiden lørdag 11-16 passer helt fint til bøssers "gå i byen" mønster.

Bekymret i miljøet

Mik fortæller, at han ikke kommer så meget i bøsse-miljøet. Noget på grund af økonomien og så på grund af retssagerne mod hiv-smittede i Danmark.

- Jeg vil ikke risikere at stå i Byretten, siger han. Og mange smittede har brug for en sydebuk.

Mik fortæller, at han altid har dyrket sikker sex - "Ja, på nær dengang, hvor jeg blev smittet" - men at han ikke altid har fortalt, at han var smittet, fordi meldingen fra hospitalet var, at så længe man dyrker sikker sex, er der ingen grund til at fortælle nogen, at man er smittet.

- Men mange forlanger at få at vide, om man er smittet, siger Mik. Og der er nogle, der har sagt "så ville jeg ikke have været sammen med dig". Så nu fortæller jeg det altid.

PAN/Søren Skov

Mik fortæller her den første af en række historier fra hverdagen som hiv-smittet i Danmark - som bøsse eller mand, der har sex med mænd. Nogle står frem med navn og/eller billede andre er anonyme.

Foto: Katrine Nielsen

De fremmede

Danmark - et homoparadis?

Bøsser og lesbiske falder ikke ind under Genevekonventionens definition af flygtninge. Heller ikke den danske lovgivning tager højde for, at folk kan være drevet på flugt på grund af

deres seksuelle orientering. Asylgruppen i Landsforeningen forsøger at hjælpe homoseksuelle flygtninge, når de ankommer til 'Homoparadiset Danmark'.

Et spørgsmål om menneskerettigheder

Under Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske er der en gruppe, der hjælper homoseksuelle asylsøgere.

Asylgruppen hedder den. Den har eksisteret siden september 1991 og består af Palle, Tom, Mia og Jeppe.

Asylgruppen holder møder om mandagen i ulige uger på 3. sal i Knabrostræde, København.

Jeppe Mørch er 36-år, sygeplejerske og medlem af asylgruppen siden marts 1992.

Hvorfor er du med i asylgruppen?

- Det er et meget spændende og vigtigt arbejde at tage sig af homoseksuelle asylsøgere og arbejde med menneskerettigheder. Det er der ingen andre, der gør. Jeg vil også gerne sprede mit overskud til andre mennesker og yde en indsats.

- Jeg synes også, at det er en personlig udvikling at være med til at lære systemet at kende, lære af sine fejl og finde ud af at trække i de rigtige tråde i forhold til myndighederne.

- Når vi holder møder, snakker vi om, hvad der er sket siden sidst. Det kan være en flygtning, der har henvendt sig, eller en skriftlig henvendelse.

- Vi laver altid et interview med flygt-

ningen. Helst på engelsk, ellers på hans eget sprog. Vi har et lille netværk af personer, der taler eksotiske sprog, og som tolker for os. Vi undgår andre asylsøgere som tolke, fordi de have noget imod hinanden og derved komme til at skade den andens sag.

- Vi interviewer dem af to hensyn. For det første for at lære dem at kende og finde ud af, om de er homoseksuelle. Der er somme tider nogen, der tror, at det vil forbedre deres sag, selvom de ikke er homoseksuelle, så den udvej vil de også gerne prøve. For det andet stiller vi dem de samme spørgsmål, som politiet vil stille dem. Primært for at de kan få formuleret deres historie, men også for at få dem til at fortælle, at de er flygtet, fordi de er bøsser. Det er vigtigt, at de får sat ord på deres historie, så de kan gentage det over for en politimand, sagsbehandler og tolk.

- Mange har levet særdeles skjult, så bare det at sige "jeg er bøsse" er næsten uovervindeligt. De kan dog tit fortælle om episoder med fængsling, fyringer,

smidt ud af lejligheden, slået ned af bander o.s.v.

Asylsøgere som målgruppe
Er det kun bøsser, der henvender sig?

- Ja, vi har haft 30-40 henvendelser siden 1991, og det har alle være bøsser. Jeg ved ikke, om der er lesbiske asylsøgere.

- Asylgruppen sig kun med asylsøgere. D.v.s. personer der er flygtet fra deres hjemland pga. forfølgelser.

- Vi får dog også henvendelser fra f.eks. danskere, der har en udenlandsk kæreste. Dem kan vi give en smule rådgivning.

Hvordan kontakter I asylsøgerne?

- Nogle asylsøgere har hørt om os og henvender sig personligt. Andre har læst vores opslag på asylcenterne og kommer forbi eller ringer.

- Vi prøver også på at gøre opmærksom på os selv i systemet, hos Dansk Røde Kors der driver centerne, hos Direktoratet for Udlændinge, der behandler asylansøgningerne og hos Dansk Flygtningehjælp, som flygtningene overgår til efter at have fået (fortsættes næste side)

Jeppe Mørch. Foto: Claus Nielsen

asyl, og som sidder i Flygtningenævnet, der afgør klagesager over asylafslag.

- Det nytter ikke noget at lave en pjece, for homoseksualitet er stadig tabu på centerne. I stedet har vi lavet et opslag, som er hurtigt at affotografere mellem nyhederne på opslagstavlen. Nogle gange henviser en af de ovennævnte foreninger og centre også til os. Arbejdet med at gøre opmærksom på os selv er dog noget, der halter meget, da vi er så få.

Får nogle asylsøgere asyl, fordi de er homoseksuelle?

- Nej. Endnu har ingen asylsøger fået

asyl, fordi han er blevet forfulgt pga. homoseksualitet.

- Men i nogle sager har det været en medvirkende årsag. Og i et enkelt tilfælde har én fået asyl, og kæresten har fået det, der kaldes konsekvensasyl, fordi de kunne dokumentere, at de havde boet sammen i mange år. Så det var en halv sejr!

- Problemet er også, at asylsøgerne tit henvender sigalt for sent. Så har de fortalt politiet en anden historie end sandheden, og når vi så har fået kontakt med dem og fortalt, at det måske er en god idé at fortælle om homoseksualiteten, vil de virke utroværdige over for politiet. Men Direktoratet for Udlændinge er heller ikke meget for at skabe præcedens. De er måske bange for en flodbølge af homoseksuelle flygtninge.

Jeppe ler. - Ikke fordi jeg ved, hvor de skulle komme fra, men Direktoratet mener, at det vil skabe grundlag for flere asylsøgere.

Uretfærdig praksis

Hvordan synes du, Udlændingeloven bliver praktiseret?

- Asylgruppen bruger utrolig meget tid på at finde linierne i afgørelserne. Men det virker meget vilkårligt og derved uretfærdigt. F.eks. bliver asylsøgere fra Rumænien stadig sendt hjem, selvom landet har en lov, der giver fængsel for at være homoseksuel.

- Direktoratet engang udtalt, "at de kunne jo bare lade være med at praktisere deres homoseksualitet, så ville de ikke blive forfulgt".

- Det er direkte diskriminerende. Og hvis dette er rigtigt, ville Danmark ikke

have nogle asylsøgere. Så kan politiske/religiøse asylsøgere jo også bare lade være med at praktisere deres politiske/religiøse holdninger, så de undgår at blive forfulgt. Nej, det er langt ude.

- Der er for meget vilkårlighed, men sagerne bliver også afgjort individuelt. Alle sager bliver undersøgt og behandlet, og så er det mennesker, vi har med at gøre. Alle sager selvfølgelig forskellige.

- At være forfulgt som homoseksuel burde være en asylgrund. Det politiske lobbyarbejde er vigtigt, men som det er nu, har vi svært ved at følge med på det område. Vi er for få.

Hvordan får man asyl, og hvordan prøver I at overbevise myndighederne om asylsøgerens problemer?

- I Udlændingeloven er det to paragraffer, man kan få asyl efter. Det er § 7, der omtaler FN's Genevekonvention om, at hvis man bliver forfulgt p.g.a. religion, etnisk oprindelse, politiske holdninger, racemæssige grunde eller fordi man tilhører en anden særlige social gruppe, kan man få asyl. Og § 9 som omhandler humanitære grunde, det kan f.eks. være sygdom, herunder hiv og aids, og det kan være grundet langt ophold - evt. flere år - i Danmark.

Asylgruppen håber på at få homoseksualitet ind i Udlændingeloven under "andre særlige sociale grupper". Udlændingeloven er netop ved at blive strammet op af Indenrigsministeren, og i den anledning har vi bedt om foretræde for ministeren.

- For at overbevise myndighederne producerer vi dokumentation. Vi har lavet et kompendium om Litauen, Rusland og Rumænien. Vi bruger ILGA til at få adres-

ser og navne og samarbejder med vores broderorganisationer i Sverige og Norge.

Amnesty International har oprettet en støttegruppe i Danmark for homoseksuelle samvittighedsfanger. Gruppe 66 hedder den, og de kan også levere oplysninger. Men vi mangler information om næsten alt. Det er et stort arbejde at oprette kontakter med mere eller mindre "fordækte" arbejdende homogrupper.

Homoer som socialgruppe

Hvordan ser fremtiden ud for Asylgruppen?

- Allerførst vil vi meget gerne være nogle flere. Interesserede skal bare ringe til LBL og snakke med Mie i Receptionen, så formidler hun kontakten.

- Asylgruppens mål er, som jeg nævnte før, at få homoseksualitet ført ind under andre særlige sociale grupper i Udlændingeloven. Dernæst vil vi gerne sprede budskabet om os, og så har jeg et ønske om, at sagerne bliver ekspederet langt hurtigere. Flygtningene sidder og rådner op på centerne og går ned psykisk.

- Vi har dog et udmærket samarbejde med nogle centre og har opnået, at et par fik dobbeltværelse på lige fod med et ægtepar, og at to enlige blev flyttet sammen.

Hvis jeg nu vil yde en humanitær indsats, kan jeg så ikke bare gifte mig med en asylansøger, så får han jo asyl?

- Nej. Vi fraråder at indgå ægteskab/partnerskab for at hjælpe en asylsøger. Vi har hørt om for mange ulykkelige sager til at synes, at det er en god idé.

- Men ring til os, hvis I er i tvivl om noget. Vi er altid behjælpelige med spørgsmål, og oplysninger om asylgruppens arbejde.

PAN/Tonie Rudby

To par på flugt

Homoseksuelle passer ikke ind i kategorierne

Asylgruppen arbejder for tiden med et russisk par, et kasakhstansk-israelsk par, og en iraner. Tidligere har de haft tre lithauere, hvis asylsager dog alle blev afgjort negativt.

- Vi arbejder for tiden med to bøssepar fra det tidligere Sovjetunionen, fortæller Mia Andersen fra Asylgruppen.

- Det ene par er begge russere, det andet består af en tidligere sovjetborger, som nu har fået israelsk statsborgerskab, og hans kæreste, der stammer fra Kasakhstan.

- Det sidste par er ret specielt, af flere grunde. Da Sovjetunionen gik i opløsning, fik den ene, som er jøde, lov til at opholde sig i Israel. Men hans fyr kunne selvfølgelig ikke komme med ham. Han fulgte med alligevel, og boede en tid ulovligt i Israel.

- Det var uholdbart i længden, og så besluttede de at flytte til Danmark.

Hvor svært ville det have været for dem at rejse tilbage, f.eks. til Kasakhstan, og slå sig ned der?

- De er bevidste om at de er bøsser, og at de vil bo sammen. De vil ikke leve skjult. Og i det øjeblik du bor sammen i sådan et land, bliver du generet - af myndigheder og af naboerne. Du kan ikke få en lejlighed sammen med din kæreste. Måske mister du dit job, osv.

- Parret rejste til Danmark, fordi de havde hørt, at det er et godt land for homoseksuelle.

Udvisning - hvorhen?

- Det særlige ved deres sag er, at de danske myndigheder ser dem som et par, fortæller Mia Andersen videre. - Ergo er deres sag en fælles sag. Måske er der ikke basis for at give dem flygtningestatus; men man kan heller ikke udvise dem, for hvor skal man udvise dem til? Man kan kun udvise den ene til Israel, og for tiden undersøger man så, hvad der ville ske, hvis man udviste dem til Kasakhstan.

- Specielt med den historie parret har, er det temmelig sikkert, at de ville blive modtaget meget dårligt i Kasakhstan. Lovgivningen i de tidligere Sovjetrepublikker er temmelig uklar, og tiderne er svære.

- Der står sagen lige nu, efter at parret har været her et års tid.

Hvilken status ville de i givet fald kunne få her?

- Ja, det er lige det. Humanitær opholdstilladelse er noget, som kun gives i yderste nødstilfælde. Specielt i forbindelse med alvorlig sygdom. Og flygtningestatus kan de næppe opnå. Jeg ved det ikke.

Retten til at være par

- Det andet par kommer fra Moskva, hvor de begge var meget åbne, og aktive i bøssepolitik. Det var inden den lov blev

ophævet, som kriminaliserede børsers seksualitet.

- Naboerne chikanerede dem og meldte dem til politiet. De blev tvunget fra den ene lejlighed efter den anden, og det var hver gang vanskeligt for dem overhovedet at finde et nyt sted at bo sammen. Til sidst var de ved at få knald i låget, og så besluttede de at rejse til Danmark.

- De havde job og kunne klare sig økonomisk. De er altså ikke økonomiske flygtninge; men de kunne ikke holde ud at leve som de gjorde.

- Sagen handler, ligesom den anden, om retten til at bo sammen som par. Til at leve i fred. Til ikke at blive generet i tide og utide.

- En overgang så det ud til, at det hele blev mere åbent og og frit i Rusland; men lige nu er udviklingen temmelig negativ, både politisk og økonomisk. Folk lider nød, og så går det som sædvanlig ud over minoriteter som jøder og homoseksuelle.

- Samtidig er undertrykkelsen ikke så enkel og tydelig, at folk uden videre kan betragtes som flygtninge. Det er mere vanskeligt end som så.

Hvad gør Asylgruppen i den slags sager?

- Vi informerer med mellemrum Dansk Røde Kors om vores eksistens, så de ved, at de skal henvende sig, når der ankommer åbne homoseksuelle. Vi sørger for, at evt. par får et dobbeltværelse, og derudover oplyser vi asylsøgerne om, at de kan henvende sig til os.

- Hvis de henvender sig, laver vi et in-

terview. Vi fortæller derefter, hvad de kan gøre, hvordan den danske lovgivning er, osv. Hvis vi vurderer, at der er kød på sagen, går vi aktivt ind i den.

- Vi gør desuden hvad vi kan for hele tiden at minde myndighederne om, at homoseksualitet skal tages alvorligt. Og så i asylsager.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Mia Andersen. Foto: Inge-Lise Paulsen

Foto: Katrine Nielsen

Ud af landet uden varsel

Hiv-smittet rumæner blev udvist i det tøj, han gik og stod i.

Peter og Miroslav (navnene er ændret af redaktionen) mødte hinanden først i december til en fest i Positivgruppen, og der var fra starten sød musik mellem dem.

- Miroslav boede egentlig på et asylcenter i Kalundborg, men en af sygeplejerskerne på centret havde foranlediget at han kunne bo i København, siger Peter. Som bøsse og hiv-smittet var det en stor støtte for ham både rent psykisk og socialt. Men der var også nogle problemer, så vi aftalte hurtigt, at han midlertidigt kunne bo hos mig.

Denne "idyl" blev dog kort, for allerede få dage efter kom Peter sent hjem fra arbejde og lyttede til to beskeder på telefonsvareren.

- Miroslav taler tysk og havde indtalt sin besked, før klartonen, så det eneste jeg hørte fra ham var: "... Dänemark verlassen", siger Peter. Og så var der en længere besked fra politiet om, at Miroslav blev sat på Polens-færgen kl. 22. Jeg hørte disse beskeder kl. 21.45! Så jeg kunne ikke gøre noget.

Korrekt og urimeligt

Siden har Peter sammen med asylgruppen i Landsforeningen fundet ud af, hvad der (nok) er sket.

Miroslav tog ud til sit asylcenter fredag for at hente sine 180 ugentlige kroner. Og da var det han blev sendt ud af landet.

- Det er nok sket officielt for eksempel om mandagen med nogle dages indsigelsesfrist, siger Peter. Og så har det været for sent at gøre noget fredag.

Men det ændrer ikke på, at det danske system sender en hiv-smittet bøsse til Rumænien uden andet end det tøj, han gik og stod i - og uden mulighed for at tage afsked med sin danske kæreste.

- Der er ret beset ikke tale om, at Miroslav ikke er blevet behandlet korrekt i systemet, siger Peter. Men systemet er urimeligt sat sammen, når Miroslav bliver sendt til Rumænien. For homoseksuelle og hiv-smittede er forholdene ikke ændret det mindste siden Ceaucescus tid - og den gang gav Danmark asyl til homoseksuelle.

Forlovelse

Gennem de sidste måneder har Peter og Miroslav skrevet og ringet sammen, og sammen med asylgruppen fandt de ud af, at Miroslav skulle søge et "ægtepagtsvisum" for tre måneder.

- Det er en mulighed for at vi kan "forlove" os, altså lære hinanden rigtigt at kende, inden vi indgår registreret partnerskab, siger Peter. Det er nu seks uger siden, Miroslav afleverede ansøgningen på den danske ambassade i Bukarest, og sagen ligger stadig i Direktoratet for Udlændinge.

Men der er nu stor sandsynlighed for, at Miroslav kan få de tre måneders visum, for Peter skal påtage sig det fulde ansvar for ham økonomisk.

- Også hvis vi skulle blive ravende uvenner efter en måned, siger Peter.

Peter understreger, at der ikke er tale

om nogen fejlbehandling i Miroslavs udvisning. Det er sket efter reglerne.

- Det er reglerne, der er urimelige, konstaterer han. Hvis ikke en hiv-smittet rumænsk bøsse skal have asyl i Danmark af humanitære årsager, hvem skal så.

PAN/Søren Skov

Bøsser og lesbiske bør have flygtningestatus

Asylgruppen arbejder internationalt i ILGA.

- På et forslag fra LBL for et par år siden, blev det vedtaget på en international ILGA-konference, at man ville oprette en 'information pool' omkring homoseksuelle asylsager. Asylgruppen her i København fik så som opgave at stå for det.

En 'information pool' er et sted, hvor man samler oplysninger. I dette tilfælde om, hvordan forskellige lande er - både de lande hvor man modtager asylsøgere, og de lande hvor asylsøgerne kommer fra.

- I princippet samler vi fra hele verden; men vi har flest oplysninger om Europa. Det gælder om at få så meget konkret materiale som muligt, så vi dels kan hjælpe grupper til at køre sager og dels underbygge ILGAs lobbyarbejde.

Hvis man f.eks. lige pludselig i Canada giver opholdstilladelse til en bøsse fra Argentina - det ved jeg de har gjort - kan vi bruge vores kendskab til den canadiske

regerings bevæggrunde i ILGAs lobbyarbejde, bl.a. i forhold til FN.

- ILGAs mål er, at det bliver naturligt, i hvert fald i de vestlige lande, at bøsser og lesbiske bliver taget med under formuleringen 'særlig social gruppe' i Geneve Konventionen. Det er utopi at tro, at vi får formuleringen 'seksuel orientering' føjet ind i selve konventionen; men man kan godt få nogle lande til at fortolke konventionen administrativt således, at bøsser og lesbiske er omfattet af konventionen. Specielt nu hvor ILGA har konsultativ status under FN.

- Jo mere viden vi har om bøsser og lesbiske, der flygter, jo bedre rustet er vi til dette arbejde.

- Indtil videre er det lande som Holland, Sverige, Danmark, Canada, Tyskland, og Australien, der har taget imod homoseksuelle flygtninge; men problemet er, at man ikke officielt giver dem f.eks. opholdstilladelse, fordi de er homoseksuelle. Man vælger andre overskrifter, så

(fortsættes næste side)

som politisk arbejde. Eller også betragter man sagen som en ren humanitær sag.

- Det betyder faktisk noget, hvilken status folk får. Hvis du får rigtig flygtningestatus, får du et særligt pas. Du får visum, kommer ind i et integrationspro-

gram osv. Derfor er det vigtigt at arbejde for, at bøsser og lesbiske, som flygter fra deres land på grund af deres seksuelle orientering, kan opnå konventionsstatus.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Udlændingeloven

Flere og flere medlemmer af Landsforeningen løber ind i problemer omkring fortolkningen af Udlændingeloven i forbindelse med udenlandske kærester, som gerne vil have opholdstilladelse eller asyl i Danmark.

Landsforeningens Asylgruppe tager sig af det praktiske med rådgivning om udlændingespørgsmål og har i den forbindelse udarbejdet et fyldigt notat med konkrete svar på alle relevante spørgsmål.

Fra notatet har PAN-Bladet trukket de generelle linier op med særligt vægt på bøsse-lesbisk relevante spørgsmål:

Udlændingeloven

Spørgsmål om nordiske borgeres og EU-borgeres ret til at få ophold og arbejde i Danmark giver i praksis aldrig anledning til problemer eller spørgsmål.

Hvis en dansker derimod får sig en kæreste fra lande uden for Norden og EU, har kæresten ikke umiddelbart krav på ophold og arbejde i Danmark.

Hvis man kan dokumentere, at ens samliv er 'længerevarende' (normalt mindst 18 måneder), får den udenlandske kæreste dog som regel opholdstilladelse.

Af særlig interesse er Udlændingelovens § 7 og 9, som bl.a. handler om udvisning af kriminelle udlændinge, afvisning af udlændinge af hensyn til den offentlige orden, eller udvisning af sikkerheds- og sundhedsmæssige grunde.

Hvis myndighederne pludselig skulle begynde at afvise eller udvise hiv-smittede udlændinge, kunne det ske med henvisning til disse paragraffer. Det er dog ikke sket, men asylgruppen er opmærksom på, at en ændret praksis vil få særlig stor betydning for det bøsse-lesbiske miljø.

Opholdstilladelse

Udlændingelovens § 7, stk 1 og 2 er grundlaget for at give asyl i Danmark, mens § 9, stk. 2 præciserer, hvornår der kan gives opholdstilladelse af humanitære grunde.

Selv om man ofte støder på begrebet "humanitært asyl" i pressen, findes begrebet ikke i loven. (Det skyldes derfor alene en særlov, når flygtninge fra det tidligere Jugoslavien i øjeblikket kan få midlertidig opholdstilladelse).

Fast forhold

§ 9, stk. 1, nr. 2 i Udlændingeloven giver ret til opholdstilladelse til en udlænding, som lever i et fast forhold med en dansker.

Det er en forudsætning, at de to rent faktisk lever sammen med fast adresse i Danmark.

Det er altså ikke det registrerede partnerskab, der giver udlændingen ret til opholdstilladelse, men at vedkommende lever i et fast samlivsforhold på fælles bopæl med en dansker.

Forsørgelse

Der står intet i Udlændingeloven om, at danskeren skal kunne forsørge sin udenlandske partner.

Der kan imidlertid administrativt stilles krav om, at den person, der bor i Danmark, både skal påtage sig forsørgerpligt og godtgøre, at han/hun er i stand til det.

Fra efteråret 1993 er Direktoratet for Udlændinge begyndt at udnytte denne mulighed til at undersøge forsørgelsesevnen hos den danske partner og derefter lade opholdstilladelse være afhængig af undersøgelsens resultat.

Direktoratet sender normalt spørgsmålet om forsørgelsesevne til udtalelse hos den lokale socialforvaltning, og man kan derfor frygte, at danskere på (midlertidig) kontanthjælp på den måde nægtes retten til et samliv med en udenlandske kæreste.

Varighed

Opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2 (for par der lever sammen/er gift) gives først for en periode på 6 måneder, som normalt automatisk forlænges til varigt ophold, hvis parret stadig bor sammen efter tre år.

Når en udlænding har haft opholdstilladelse i Danmark efter denne paragraf i de tre år, kan vedkommende blive i Danmark, selv om samlivet med danskeren ikke fortsætter. Hvis derimod samlivet ophører i løbet af de tre år, vil opholdstilladelsen automatisk blive inddraget, og dispensation gives kun i helt ekstraordinære tilfælde.

Partnerskab

Par, som vil indgå registreret partnerskab, og hvor den ene partner er udlænding, bør undersøge reglerne for ægtepagt, arv, gæld, fast ejendom, formuefællesskab, fælleseje m.m. meget nøje i forvejen.

Man skal bl.a. være opmærksom på, at man ved indgåelse af registreret partnerskab får ubetinget, gensidig forsørgerpligt.

Hvis en dansker og en udlænding indgår registreret partnerskab, kan der også opstå problemer omkring arv. For eksem-

Foto: Katrine Nielsen

pel kan konsekvenserne ved arv af fast ejendom i udlandet udarte sig til en større juridisk sag, fordi det registrerede partnerskab ikke er retsgyldigt i udlandet.

I følge dansk lov arver danskeren sin partner efter dennes død, mens det i følge udenlandsk lov er udlændingens familie, som arver.

Hvis værdierne befinder sig i Danmark, bliver problemet ikke så stort, som det kan blive, hvis værdierne befinder sig i udlandet.

Pro-forma

Eftersom det ikke er ægteskabet/partnerskabet men samlivet, der giver udlændinge ret til opholdstilladelse i Danmark, må det kraftigt frarådes danskere at indgå pro forma ægteskab/partnerskab med en udlænding for at sikre vedkommende opholdstilladelse i Danmark.

Myndighederne gennemfører hvert år en lang række "samlivskontroller" for at

sikre, at parterne rent faktisk lever sammen. Det kan være ved besøg i de tidlige morgentimer eller ved at afhøre ens naboer.

Ved ansøgning om opholdstilladelse, eller fornyelse af opholdstilladelse, skal begge parter nemlig under strafansvar skrive under på, at de lever sammen på fælles bopæl.

Asylgruppen

Det er som nævnt Asylgruppen, der har udarbejdet notatet om Udlændingeloven.

Den komplette tekst kan fås ved henvendelse til gruppen, som i det hele taget står til rådighed med rådgivning i forbindelse med spørgsmål om udlændinges retsstilling i forhold til dansk lov.

Henvendelser sendes til Asylgruppen, på nedenstående adresse.

PAN/Inge-Lise Paulsen

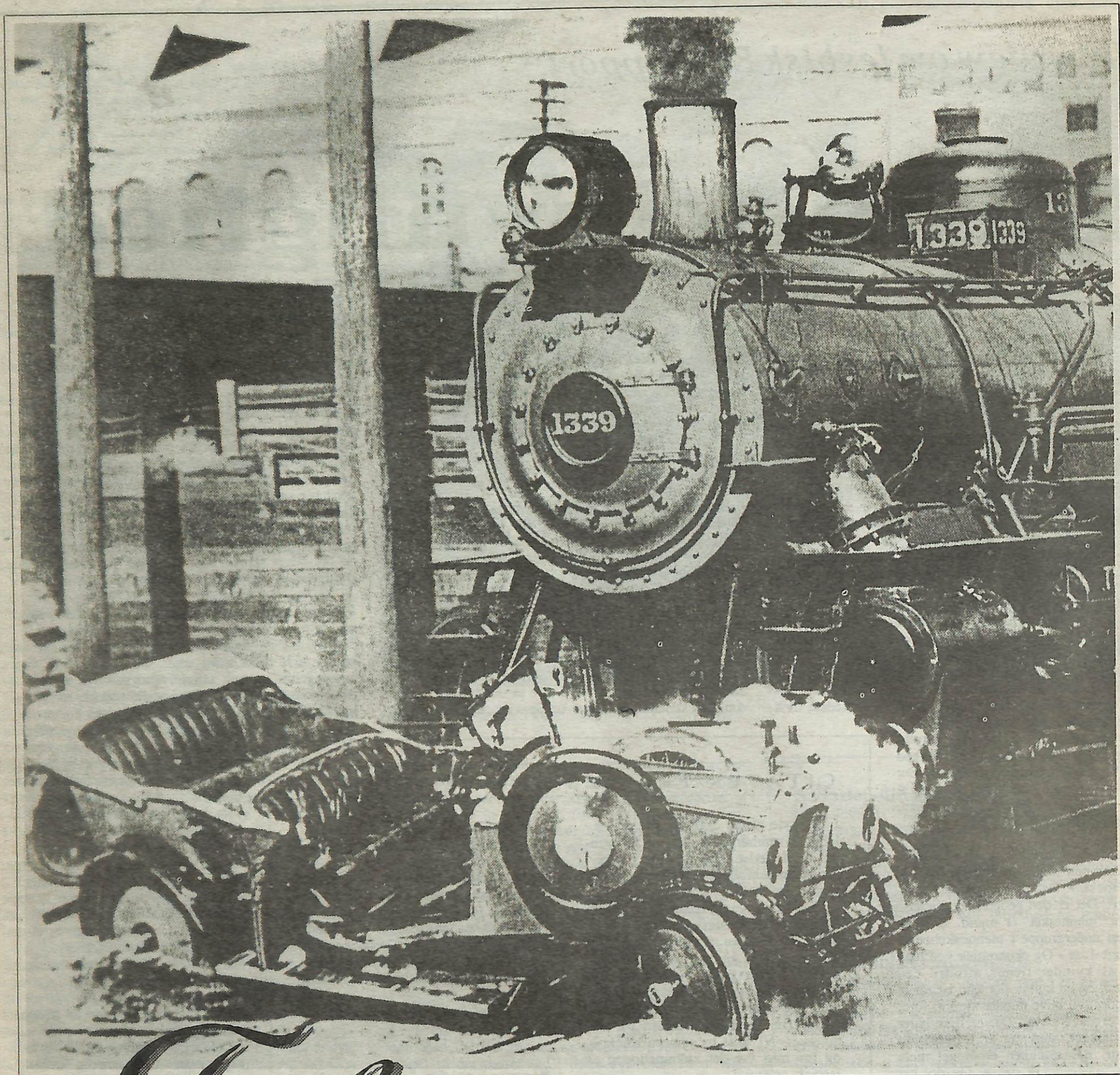
Fra Asylgruppen til læserne !

Har du indgået partnerskab med en udlænding, og har du problemer med at få opholdstilladelse til din partner, vil vi gerne høre fra dig.

Med venlig hilsen

Palle, telf: 31 59 36 79 og Jeppe, telf: 31 38 61 21

Asylgruppen, LBL, postbox 1023, 1007 København K.

Fuld damp på!

Det nye **PAN-Blad** er nu sat på skinner

Fra og med majnummeret får du et helt nyt blad.
Samtidig kan du abonnere på *PAN-Bladet*
uden at være medlem af *LBL*

Prisen for et årsabonnement bliver **200 kr**

Interview om lesbisk EU-rapport:

Lesbisk synlighed

I november 1993 landede verdens vel nok første rapport om lesbisk synlighed på skrivebordene i the Equal Opportunities Unit - EUs svar på vores ligestillingsråd. Rapporten, der er et LBL projekt, og støttet af ILGA, er lavet af cand. psyk. Vibeke Nissen - kendt bl.a. fra PANik-panelet - og cand. mag. Inge-Lise Paulsen, PAN-bladets redaktør. I løbet af det foregående år har de to rejst Europa tyndt og interviewet lesbiske. Rapporten beskriver forholdene for lesbiske i de forskellige EU lande, og munder ud i en række anbefalinger, bl.a. til politikere og embedskvinder/mænd i EU om forbedringer af lovgivningen samt forslag til flere nødvendige undersøgelser.

Om baggrunden for undersøgelsen siger de to forfattere:

Vibeke - Vi har begge været med i ILGA i flere år, og er med i ILGAs Kvindesekretariat. Og det helt grundlæggende problem for lesbiske er stadigvæk - ved gud! - synlighed.

Inge-Lise - I blandede homoseksuelle organisationer, som ILGA, er der en tendens til, at specifikt lesbiske sager ligesom har det med at sive ud af bevidstheden, hvis ikke lesbiske selv tager fat i dem.

- Og generelt trænges der utrolig meget til samfundsopmærksomhed og lovgivning omkring lesbiske. Det har i den grad ikke været synligt, at der er lesbiske i Europa. Det var det, vi ville vise i forhold til EU.

Hvad er det, der gør lesbiske mindre synlige end andre mennesker?

Vibeke - Det er kvindeundertrykkelse. Det er den generelle opfattelse af at 'mennesket' er mand. Kvinder er en undergruppe i menneskeheden.

Inge-Lise - Og økonomisk ved man jo, at kvinder tjener mindre end mænd, og en kultur, der kun består af kvinder, vil blive mindre synlig, fordi den er mere privat. Der er ikke barer og saunaer, som der er i bøssernes kultur. Bøssekulturen er meget mere ydre, meget mere synlig. Og det har ikke noget at gøre med lesbiske og bøsser, det har noget at gøre med mænd og kvinder, tror jeg.

Men også i rene kvindesammenhænge, med heteroseksuelle kvinder, er lesbiske mindre synlige?

Inge-Lise - I kvindesammenhænge er heteroseksuelle kvinders angst for lesbiske et meget stort kritisk punkt. Det politiske kvindearbejde i al almindelighed, som fx. vold mod kvinder, bliver reduceret, eller taget mindre alvorligt, hvis man kan 'beskyldes' gruppen for at være lesbisk. Man ser ikke en eneste heteroseksuel kvinde stille sig op og støtte de lesbiske i deres kamp for noget som helst, insemination eller adoption, f.eks.

Vibeke - Det, at vi fravælger mænd seksuelt, det er åbenbart det ultimativt 'frygtelige', man kan gøre i et kønskamps-samfund. For masser af heteroseksuelle feminister er jo endnu mere aggressive end os over al den uretfærdighed, der er for kvinder.

- Nogle lesbiske er da vældig revolutionære, og samfundet har ret i at være bange for dem. Det synes jeg bestemt. Og det er jeg da glad for, og stolt over. Men der er også masser af

lesbiske, der ikke er en disse farlige, for de har ikke tænkt sig at ændre på noget som helst. Enten fordi de er helt traditionelle i deres grundholdning, eller fordi de bliver endnu mere traditionelle af at skulle overkomme at være lesbiske også.

NORD-SYD

I skriver, at der går en skillelinie mellem lesbiske i Sydeuropa, og os i Nordeuropa. Hvad går forskellene på?

Inge-Lise - Der er en kulturel forskel mellem nord og syd, der dels bunder i noget religiøst. Katolicisme og protestantisme ser forskelligt på homoseksualitet - og på kvinder. Især i de sydlige lande er kvinderollen en meget mere familieorienteret ting, end heroppe. Vi er meget mere individorienterede i vores religion. Jeg tror også, det har haft betydning, at hele den køns- og seksualpolitisk aktive periode, man havde i Nordeuropa, med kvindekamp og kvindeorganisering, simpelthen ikke havde mulighed for at være nær så omfattende i lande som Grækenland, Portugal og Spanien. Endelig har det

selvfølgelig også noget med den økonomiske udvikling at gøre.

- Der er ikke det lesbiske netværk sydpå, og den grad af synlighed, som gør det muligt at finde hinanden.

- En af de virkelige store forskelle på nord og syd er også graden af samarbejde mellem bøsser og lesbiske. Der er meget større tradition for samarbejde i Nordeuropa end i Sydeuropa. Man har en helt anden kønstænkning i de sydeuropæiske lande. Det var specielt tydeligt i Frankrig og Italien. En meget højere grad af teoretisk-filosofiske overvejelser omkring køn, med 'det særligt kvindelige' osv. Det er et utroligt stort tema nu, og der bliver skrevet meget, meget filosofiske værker. De troede, at den diskussion var vi selvfølgelig inde i.

Der er mange af dem, I har interviewet, der ikke fremstår med fuldt navn?

- Ja. Langt de fleste, der er med i rapporten, har ikke ønsket at få deres navn frem. Så vi har været meget omhyggelige og kun taget forbogstaver med, hvis vi overhovedet var i tvivl. Og i nogle tilfælde har vi også måttet lave deres historier om. Angsten for at blive synlig, med sit navn, er meget udbredt. Mere end jeg havde troet. Men til gengæld var der en utrolig åbenhed overfor os. Det var en mærkelig blanding. Man kunne spørge om hvad som helst, og de svarede.

- Vi synes selv - uden at vi siger det - at et af de stærkeste argumenter i rapporten, er, at så mange af dem ikke har villet nævne deres navn.

- I nogle jobs er det sværere at være åben end i andre, sådan nogle som skolelærere og psykologer er jo stadig udsatte, selv i Danmark.

Vibeke: Heroppe er det efterhånden ved at være en 'slidt myte', at alle homoseksuelle pædagoger forfører børn. Men sydpå tror de åbenbart stadig på den. I Irland var det også helt klart. Det kunne bøsser og lesbiske næsten ikke engang kæmpe imod, for det var bare så indlysende! Der kan jeg godt frygte EU. Jo mere fællestænkning vi får med de lande, jo mere bliver vi også allesammen potentielle børneforførere igen.

CITATER FRA LESBIAN VISIBILITY:

I de gode gamle dage var der en følelse af samhørighed. Den er forsvundet nu. I stedet er der sociale grupper, for eksempel folk der dyrker sport sammen, eller synger i kor.

... For mig var essensen af kvindekampen det lesbiske miljø i gamle dage. Det var den magiske periode, for eksempel den gård vi købte - Kvindeland - hvor kvinderne bogstaveligt talt levede sammen, og arbejdede sammen, og hvor vi kunne føle hvordan energierne smeltede sammen på alle niveauer. Vi følte os som en stamme, og for mig var det kulminationen af lesbisk energi.

Iki Wawra, Danmark

Ironisk nok kan det være en fordel at være lesbisk her i landet. Det forklarer, hvorfor du - som kvinde - stadig arbejder i en alder af 30. De fleste kvinder i Holland forlader arbejdsmarkedet, når de bliver gift.

Anja Koornstra, Holland

Der er mange lesbiske miljøer i London. Det eneste vi har til fælles er at vi elsker kvinder. Alt andet er forskelligt. Der er en utrolig spredning, fra unge dykes i læder til agtværdige fruemodeller med yderst agtværdige job i City.

Jane Cholmeney, England

Alt homoseksuelt er privat i Grækenland. Nogle lesbiske kommer til vores møder; men ikke særlig mange. Folk hører om dem efter mund til mund-metoden.

... Mange lesbiske er gift. De har som oftest en lille kreds kvinder omkring sig. Og en kvindelige elsker. De lever i mange år uden problemer - og skjuler det for deres mand. Det er meget almindeligt.

De ved ikke, hvordan de skal møde andre lesbiske. Måske ved de ikke hvad lesbianisme er. Vi møder dem først, når de ikke kan holde tilværelsen ud længere.

Ireni Petropoulou, Grækenland

For mig har intet forandret sig. Naturligvis synes lesbiske det nemt nu, fordi politiet ikke kommer [som de gjorde under Franco]; men politiet kan stadig komme. Det sker bare ikke, fordi de gerne vil have, at Spanien skal se ud som et demokratisk land.

G, Spanien

Jeg er lesbisk, fordi jeg synes om kvinder! Der er ikke nogen anden grund! Det handler ikke om, hvorvidt det er genetisk eller socielt, eller hvad det nu er - vi føler os sådan, og vi kæmper for retten til at være som vi er. Det er det hele. Når du godt kan lide rødt, kan du godt lide rødt!

Isabel Castro, Spanien

En masse bøsser er ekstremt sexistiske. Det er en evig kamp. Man skal slå hele vejen... Resultatet bliver, at kvinderne arbejder på mændenes dagsorden, men at mændene ikke arbejder på kvindernes.

Patricia Prendeville, Irland

UNIONEN

Det virker som om, man også kan bruge Unionen som en slags pression. At de andre lande vil op på vores niveau, fordi de godt vil anerkendes som ligeså demokratiske?

Inge-Lise - Ja, men det er også det, man har gjort i f.eks. Irland, hvor man i juni '93 afkriminaliserede mandlig homoseksualitet og indførte samme lavalder for homoseksuelle som for heteroseksuelle. Man er simpelt hen bange for at virke tilbagestående og primitive i de andres øjne. Så det er et vigtigt våben i bøsser og lesbisk kamp nu, især i Sydeuropa. Omvendt er myndighederne i de lande, der er langt fremme med lovgivningen, såsom Holland og Danmark, jo bange for 'turisme'. Altså, at hvis man laver det for godt, så vil alle bøsser og lesbiske valfarte til disse lande.

- I lang tid var det Landsforeningens holdning, at man ikke ville forholde

sig til EU, fordi EU i princippet ikke beskæftiger sig med de sociale sociale. Men så har man jo kunnet se, at det får indvirkning på alting alligevel. Og så har man valgt at sige, at så må vi påvirke, hvor vi kan. Sådan at vi ikke mister de ting, vi har, og så vi kan hjælpe de andre til at få det bedre. På et tidspunkt må man vælge, om man vil håbe - eller forsøge at gøre noget ved det.

Men der er vel ikke noget, der tyder på, at det bliver forringet?

Vibeke - Nej, men der er jo noget med, at vores partnerskab er imod EUs lovgivning.

Inge-Lise - Det er imod EUs lovgivning, at man laver en lov, der kun gælder for landets borgere. I virkeligheden er det ulovligt. Jeg vil tillade mig at mene, at man ikke ville have kunnet indføre det registrerede partnerskab efter Maastricht.

B Ø R N

Hvad er forskellen på henholdsvis bøsers og lesbisk livsforhold?

Inge-Lise - Børn er en af de ting, der gør den store forskel i lesbisk og bøsers livsforhold, og i deres krav til samfundet. Det er i mange EU lande ikke nogen undtagelse, at lesbiske får børn, men det er i høj grad en undtagelse, at lovgivningen tager højde for det. Så det er en af hovedanbefalingerne fra vores side til EU, at man erkender det.

Vibeke - Og det er ud fra barnets behov. Det, vi stiller krav om, er lige rettigheder for barnet. For barnet har ret til de forældre, der holder af det, og som har vedtaget at det skal eksistere, og som vil passe på det. Hvis jeg f.eks. har født en unge, så har Inge-Lise ikke ret til at følges med os, hvis vi rejser til et andet land, hvor jeg har fået arbejde. Og det er urimeligt.

Inge-Lise - Det med børn er utrolig forskelligt i EU. I Sydeuropa var det nærmest utænkeligt for dem, at man skulle kunne få børn. Det var slet ikke en mulighed. Mange sagde, at det ville de ikke udsætte børn for. Og f.eks. i Italien var det virkelig svært at være lesbisk og mor, fordi det at have børn af andre lesbiske blev opfattet som et forræderi mod lesbianisme. Hvorimod det i Holland og England og Danmark jo nærmest er den store mode.

H E T E R O C E N T R I C I T E T

I skelner i rapporten mellem homofobi og heterocentricitet. Hvorfor det?

Inge-Lise - Homofobi er en sygelig angst for homoseksualitet, hvorimod heterocentricitet er den udbredte holdning, at de heteroseksuelle er identiske med hele menneskeheden. Heteroseksuelle ser bare verden, som om den er heteroseksuel. Og så bliver der ikke plads til, at man kan tænke eller være eller gøre anderledes.

Homofobi er nemmere at få øje på. Heterocentricitet er temmelig usynligt, hvis man ikke tvinger sig selv til at se den hele tiden. Det er ligesom med mænds forhold til kvinder. Om man betragter mænds overgreb på kvinder, som noget sygeligt, der ligger individuelt i nogle mænd, eller som en del af hele samfundsstrukturen: at mænd er mere værd end kvinder.

- Og lovgivningen er i den grad gennemsyret af, at det er heteroseksuelle, det hele handler om.

- En græsk lesbisk sagde til os: Folk må gerne vide 99%, at man er lesbisk, hvis bare det ikke bliver sagt. Når ordet 'lesbisk' er sagt - og det gælder vel også for bøsere - så bliver folk nødt til at forholde sig til det. De er mere end villige til at lade som om, de ikke ved det. At springe ud er ikke noget, man kun gør ved sig selv, det er også noget, man gør ved andre. Man tvinger dem til at forholde sig til noget, de ikke har lyst til at forholde sig til, og derfor kommer der en masse aggressioner. Og de aggressioner kan så have forskellig farve alt efter hvilken opfattelse af homoseksualitet, man springer ud i. Hvis man f.eks. springer ud i et samfund, der betragter homoseksualitet som en sygdom - så springer man ud som syg. Man kan ikke selv definere, hvad man springer ud i.

K V I N D E P R O J E K T E R

Inge-Lise - Vi har bygget rapporten op som en blanding af konklusioner og citater fra de interviewede, så man møder de mennesker med deres liv, deres personlighed og måde at tale på, osv. Sådan at man ikke bare kan forholde sig teoretiske til det. Det er ikke bare sager eller problemer, det er individer.

Inge-Lise Paulsen og Vibeke Nissen . Foto : Kim Larsen

- Og på den måde håbede vi selvfølgelig også, at den ville kunne bruges af lesbiske, og ikke kun af EU. Men vi har haft et problem med, hvordan vi får rapporten ud i verden. For jo mere den findes i lesbiske sammenhænge, på kvindebiblioteker og -forskningsteder, og andre steder, jo mindre kan man sige, at disse ting ikke findes. Vi har været så heldige, at en lesbisk gruppe på Freie Universität i Berlin, som får nogle offentlige midler, har besluttet, at de kan bruge nogle af de penge til at mangfoldiggøre rapporten i 500 eksemplarer og sende den ud for os. Så det er vi rigtig glade for.

Vibeke - Det, vi oprindeligt ville, var jo at lave noget til lesbiske. Så blev det så bare til EUs bureaukrater, fordi det er dem, der betaler - og så blev vi også lidt grebet af, at det også er vigtigt at fortælle dem noget.

- At få ekspert-rapport penge fra EU foregår sådan, at man har et projekt, og et budget på det. Så diskuterer man med EU i et par år, og projektet laves om et par gange, så det passer ind i deres systemer. På et eller andet tidspunkt bliver man enige, og begynder. Og så er der den regel, at man bør få halvdelen af beløbet indenfor de første tre måneder, og resten når man har afsluttet projektet, dog senest tre måneder efter. Men praksis er, at alle pengene kan komme indtil flere år efter, at projektet er afleveret.

- Det betyder, at man skal have pengene i sin hånd selv, på forhånd. Dels skal man jo leve, men man skal også dække udgifterne ved projektet. Og det betyder, at enormt mange projekter, der har en baggrund, der ikke er rig - bare går i sig selv. De fleste af kvindeprojekterne i EU bliver aldrig til noget, af den grund. Og så bliver pengene givet videre til noget andet, som pudsigt nok ikke er kvindeprojekter. Og der har EU så først høstet stor hæder af faktisk at have hensat et antal ECU til kvindeprojekter.

- Det skal man vide, når man laver et projekt, at man må have en organisation i ryggen. LBL har lagt ud for vores udgifter, efterhånden som vi havde dem, og så har vi alle sammen krydset fingre og håbet, at pengene snart kom. Og det gjorde de. Før tiden!

- Vores næste projekt er, at vi forfærdelig gerne vil lave *Lesbisan Visibility* om til en interviewbog. Altså bruge materialet igen, suppleret med at tage ned og interviewe nogle af dem igen, og virkelig gå i dybden.

Lesbian Visibility (skrevet på engelsk) er ved at blive trykt og vil blive sendt ud til alle kvindeforskningsbiblioteker og LBL-afdelinger, ligesom den vil kunne læses (ikke hjemlånes) på LBLs bibliotek i Knabrostræde.

Kvindepolitisk arbejde

Mens lesbiske i alle EU-lande er meget aktive i kvindeorganisationer og andet kvindepolitisk arbejde, støtter heteroseksuelle kvinder ikke lesbiske interesser. Tværtimod bliver lesbisk synlighed i kvindeorganisationer aktivt bekæmpet, og gennem årene har denne manglende accept skabt megen selvundertrykkelse, bitterhed og vrede blandt lesbiske.

Bøsse-lesbisk samarbejde

Bekæmpelsen af aids er - og bør være - en meget vigtig opgave i blandede bøsse-lesbiske organisationer. Og her har lesbiske bidraget kraftigt til kampen mod hiv-epidemien. Fordi lesbiske normalt er i mindretal i blandede organisationer, og fordi bøsere ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på lesbiske behov, bliver de sjældent taget tilstrækkeligt alvorligt.

Sundhed

Forskningsresultater tyder på, at amning nedsætter risikoen for brystkræft, og eftersom de fleste lesbiske ikke får børn, forekommer det sandsynligt, at forholdsvis mange lesbiske får brystkræft. Så længe lesbianisme ikke indgår som et parameter i kræftstatistikkerne, vil den høje procent brystkræft blandt lesbiske imidlertid forblive en hypotese. De lesbiske miljøer må altså klare sig uden de informationer, der som en selvfølge ville blive givet til andre samfundsgrupper i tilsvarende situationer.

Partnerskabet

Generelt ser det ud til at lesbisk og bøsers ret til at være 'normale' bliver vundet på bekostning af retten til at være anderledes, og at den juridiske anerkendelse af det registrerede partnerskab for lesbiske og bøsere har en tendens til at udelade hensynet til en række vigtige lesbiske interesser.

Hvad vil lesbiske have?

- 1) Juridisk beskyttelse og lige adgang til retssystemet.
- 2) Anerkendelse af samliv/familieenhed mellem to personer af samme køn (med eller uden børn).

Det er sex, det er gratis

Lars og Tom lægger ungdom og charme til en mande-aften

For med alt til faget henhørende i kufferten sætter **Rubberware-instruktørerne sex-snak i gang** - om det sikre og det usikre. PAN-Bladet var til **Rubberware**.

- Og hvad bruger man en butt-plug til? Nogen forslag, spørger Tom.

Ikke alle har selv brugt butt-plugs, men nogle har og kan berette om glæder og "sorger".

- Hvis man ser for sjovt fjernsyn, smutter den ud, siger en deltager.

En del af aftenen går med at behandle - og befamle - sex-rekvisitter i læder, metal og gummi. Nogle er hånddrevne og andre har batterier.

Men den vigtigste del er selvfølgelig det kondom-tekniske. Fordele og ulemper ved nonoxynol-9, erfaringer med forskellige typer kondomer og grunde til usikker sex.

Ude og hjemme

- Hvem har dyrket usikker sex, spørger Lars efter selv at have fortalt et par personlige anekdoter om smuttere (en kendt dansk kirke indgik i en af historierne!).

Det viser sig, at næsten alle deltagere har dyrket usikker sex af den ene eller anden grund. Mange har eller har haft faste forhold, hvor de har "smidt kondomerne" efter begge parter er blevet hiv-testet.

Diskussionen drejer sig over på, hvad man ville fortælle

hjemme til sin partner, hvis man har bollet usikkert ude.

Lars og Tom skaber en åbenhed mellem de otte fyre, som ellers ikke kender hinanden. Måske fordi de stoler på den diskretion, som man starter med at love hinanden.

Halvanden time

- Vi har lagt programmet lidt om, inden **Rubberware** er blevet relanceret her i 1994, siger Tom. Tidligere var der mere show - det var lidt mere opkøbt.

- Nu bruger vi halvanden time, hvor det drejer sig om at få folk til at snakke, siger Lars. Selv om det selvfølgelig stadig er sjovt.

Der står seks **Rubberware**-instruktører klar til at tage ud til folk i nærheden af København. Og andre i Århus.

- Vi siger gerne, at vi højst vil rejse halvanden time hver vej, siger Lars. Men det gør vi også.

Det er fuldstændig gratis for den vært, der inviterer de 8-20 mænd, der deltager.

STOP AIDS-kampagnen sponsorerer aftenens foræring med ca. 30 kroner per deltager, sender invitationerne ud og så videre.

- Vi regner med at få nok at lave, siger Tom.

Er man interesseret i at samle sine mande-venner om en lidt pikant aften, så kan man henvende sig til ungdomskonsulent i STOP AIDS-kampagnen, Johnnie Fledelius (i København) på tlf. 33 13 19 48. I Århus ringer man til aids-koordinator Jens Thygesen på tlf. 86 13 19 48.

PAN/Søren Skov

Kufferten er tømt, og sagerne tages i nærmere øjesyn. Hvis instruktørerne solgte varene, så var der flere deltagere, der nok havde fundet Dan-kortet frem. Foto: Kim Larsen.

Ny formand i Villaen

Per Sander genopstiller ikke til formandsposten på Positivgruppens generalforsamling den 5. marts.

- De sidste to år har været en udfordring, som har taget al min tid og energi, siger Per Sander. Jeg har aftjent min værnepligt nu og føler, at jeg må beskæftige mig med noget andet. Det sociale samvær i Villaen, familie og venner skal have mere opmærksomhed.

Per Sander har siddet i Positivgruppens bestyrelse siden 1991 og været formand siden efteråret 1992. I den tid er Positivgruppen blandt andet kommet i en bedre økonomisk situation og har markeret sig mere politisk.

Den seneste markering fra Positivgruppen kom 1. december sidste år, hvor aktionen "Drop hiv-testen" provokerede store dele af hiv/aids-miljøet. Per Sander er skuffet over den manglende opbakning fra for eksempel Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske og den direkte afstandtagen fra Hiv-Danmark.

- Men vi fortsætter med at sige vores mening, for vi er ikke i lommen på nogen, siger Per. Vi vil ikke følge alle de karrierepolitiske spilleregler.

Selv om Per Sander ikke forsetter i bestyrelsen, vil han ikke forsvinde som aktivt medlem i Positivgruppen.

Sidste foto i PAN-bladet af Per Sander, hvor han taler som formand i Positivgruppen. Foto: Kim Larsen.

Positivgruppens årlige generalforsamling finder sted i Villaen på Frederiksberg lørdag eftermiddag den 5. marts kl. 15.00.

Den eneste betingelse for at deltage er, at man har indbetalt sit

medlemskontingent for 1994. Og hvis man vil deltage i fællesspisningen, at man har tilmeldt sig inden den 3. marts.

PAN/Søren Skov

Kursustilbud til ungdommen

25 bøsser og lesbiske mellem 15 og 30 år vil bruge Store Bededagsferien på et gratis Hiv Ud-seminar i Nyborg.

- Kursus-tilbudet er til de unge bøsser og lesbiske, der er - eller kunne tænke sig at blive - aktive i Ungdomsprojektet, siger Johnnie Fledelius, der er leder af Ungdomsprojektet i STOP AIDS-kampagnen.

Hiv Ud-gruppen står for de foredrag, som for eksempel skoler, gymnasier og foreningen bestiller i STOP AIDS-kampagnen.

- Vi bliver bedt om at komme ud på mange flere skoler, end vi kan overkomme, siger Johnnie Fledelius. Alene i 93 blev det til mere end 60 arrangementer, så vi kan godt bruge flere instruktører.

Seminarer den 28. april til 1. maj foregår på Kystgården i Nyborg, og emnerne bliver i løbet af de fire dage blandt andre:

seksualitetens historie, psykosocialt arbejde, taleteknik og så selvfølgelig hiv, aids og sikker sex.

- STOP AIDS-kampagnen dækker alle omkostninger for deltagerne, siger Johnnie Fledelius. Transport, ophold og maden. Deltagere skal selv tage tøj, tandbørste og penge (til drikkevarer) med.

Der er plads til 25 deltagere på seminarer, og tilmeldingsfristen er den 5. april.

Er man interesseret ringer man på tlf: 33 13 19 48 og snakker med Johnnie Fledelius eller skriver et par linier til ham på adressen: Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske, Knabrostræde 3, 1210 København K. Att: Johnnie Fledelius.

PAN/Søren Skov

Gratis massage til hiv-smittede i Århus

Hiv-smittede og folk med aids bliver tilbudt gratis massage i AktHIVhuset i Århus. Det er massageterapeut Christina Larsson, der står for tilbudet. Man behøver ikke at have "ondt" i kroppen for at henvende sig.

Massagen varer ca. to timer, og alt hvad man skal medbringe

er to lagner.

Hiv-smittede og folk med aids, der interesserer sig i at blive masseret, kan ringe og tilmelde sig på AktHIVhuset telefonnummer: 86 18 16 46. Eller til Christina Larsson privat på tlf: 86 75 50 10.

PAN/Søren Skov

Vild i varmen - Hot and Safe

STOP AIDS-kampagnen udvider aktiviteterne og flyver med målgruppen sydpå.

Hiv-virus kender ingen grænser. Og der er heller ikke grænser for fantasien, når det handler om sikker sex-information.

Under sloganet *Hot and Safe* har STOP AIDS-kampagnen foreløbig sendt seks danske, frivillige sikker sex-informatorer 14 dage til Gran Canaria.

- Vi sender ialt 18 frivillige til Gran Canaria, siger aids-koordinator Jakob Haff. De første seks var afsted i februar, og resten skal derned i marts og april.

Det er god latin, at sikker sex-oplysning virker allerbedst, hvis man får den, dér hvor sex'en foregår - eller så tæt på som muligt. Dét er tankegangen med at følge efter de nordiske mænd helt ned til ækvator.

Det er det såkaldte *Gran Canaria-projekt*, det drejer sig om.

Projektet blev planlagt og forberedt i efteråret 1993, hvor man søgte - og også fik - penge til projektet i EU. Den officielle titel på projektet er: *Promotion of Safe Sex Among Male Tourists Who Have Sex With Men in Gran Canaria*.

Den smukke formuering dækker helt enkelt over en masse mænd, der dyrker hinanden og en masse sex under palmerne.

Sol og sex

Den direkte målgruppe for projektet er nemlig de mange danske, svenske og andre nord-europæiske mænd, der hvert år

Ferie på Gran Canaria er mere end strand og drinks. Det er også en tid, hvor mænd mødes i "ørkenen". Hot and Safe-uniformen egner sig ikke til dansk februar-frost. Foto: Jakob Haff & Søren Skov.

tager på ferie på Gran Canaria - for at nyde solen. Men selvfølgelig også for at have sex med andre mænd.

- Solen, strandlivet og feriestemningen gør ofte tiden på et feriested til en periode, hvor man føler sig fri af sine almindelige grænser, siger Jakob Haff. Måske også sine grænser omkring sikker sex. Men her kommer de frivillige "kanarie-fugle" i deres hvide *Hot and Safe*-jakker og hvide *Hot and Safe*-kasketter ind. De deler kondomer ud på stranden

og på træffestederne, sætter sikker sex-plakater op og gør i det hele taget opmærksom på sikker sex. Vel at mærke uden at spolere den gode stemning.

100 kilo sikker sex

De første, danske frivillige, der tog fra København den 1. februar sammen med projektets leder på Gran Canaria, Benny Holm Jensen havde ialt 100 kg uniformer og sikker sex-materialer med i

flyet. Og yderligere 100 kilo flyver derned med de næste hold frivillige.

- Vi har fået lavet nogle rappe uniformer, siger Jakob Haff. De hvide jakker og kasketter fremhæver flot - sammen med solbrændt hud - sloganet *Hot and Safe*. Og da projektet jo er lidt i familie med oase-projekterne herhjemme og i Sverige, har vi brugt det samme piktogram som logo. Dertil er det jo internatio-

nalt forståeligt.

Ud over at dele kondomer og glidecreme ud på stranden og andre steder, hvor mænd mødes for at dyrke sex med hinanden, står de frivillige hiv/aids-informatorer også for forskellige "gimmicks".

- Det er lightere, bolsjer og tandbørster og tandpasta, siger Jakob Haff. En af de mere fantasifulde ideer, som vi dog måtte droppe var en glidecreme med solfaktor - solfaktor sex! - det var trods alt lidt for besværligt. Så glidecremen er helt almindelig vandbaseret glidecreme - i en *Hot and Safe*-tube.

Penge fra Bruxelles

Frem til sidst i april skal der hele tiden være tre danske og to svenske frivillige ad gangen på Gran Canaria foruden projektleder Benny Holm Jensen, der er dernede hele perioden.

Den praktiske udførelse sker i et samarbejde mellem STOP AIDS-kampagnen, den svenske landsforening RFSL, hollandske *Aids and Mobility* og AIDAS på Gran Canaria.

Pengene til projektet kommer først og fremmest fra EU, der bidrager med ialt 45.000 ecu's - altså ca. 335.000 danske kroner. Dertil lægger STOP AIDS-kampagnen og det svenske *Folkhälsoinstitutet* henholdsvis 135.000 danske kroner og 283.000 svenske kroner til projektet.

PAN/Søren Skov

STOP AIDS-kampagnen sidste år

STOP AIDS-kampagnens årsberetning for 1993 kom på gaden midt i februar og er udsendt til kampagnens frivillige og samarbejdspartnere.

Beretningen er en kort redegørelse for, hvad kampagnens 6,9 millioner finanslovs-kroner blev brugt til i 1993.

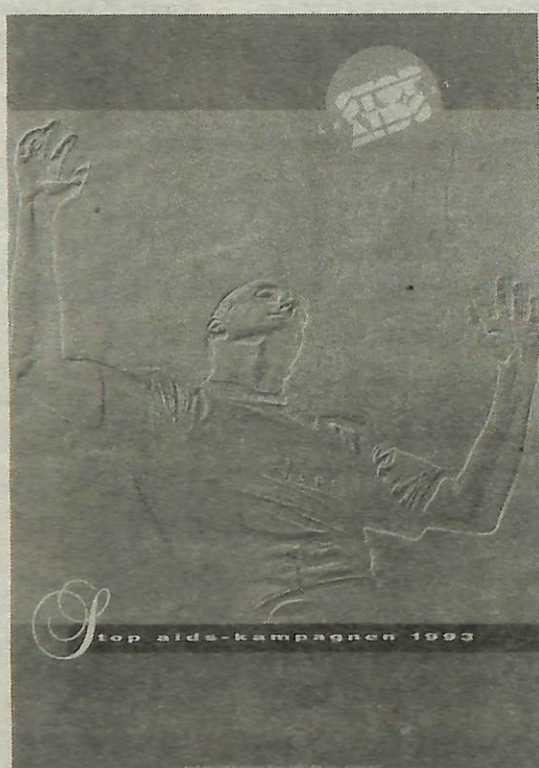
Der er gjort mest ud af de projekter, der startede i 1993, mens alle de løbende aktiviteter er samlet på en enkelt side.

Det betyder, at der er skrevet mere om Gran Canaria-projektet, Besøgstjenesten og Evaluering-projektet end om plakater, kondomer og psyko-social rådgivning.

Beretningen er trykt i 1000 eksemplarer og kan blandt andet ses i Landsforeningens afdelinger rundt om i landet.

Men man kan også ringe til Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske på 33 13 19 48 og få en årsberetning tilsendt.

PAN/Søren Skov

To medier fra Sundhedsstyrelsen

Aids-sekretariatet i Sundhedsstyrelsen har erstattet sit magasin *AIDS-Nyt* med to nye medier: *KursHIV/nyhedsbrev* og *KursHIV/debatmagasin*.

KursHIV/debatmagasin udkom første gang midt i februar og vil fremover komme fire gange om året.

Magasinet behandler ikke kun det direkte hiv/aids-relaterede stof, men bliver lagt bredere an. Debat om seksualitet - herunder homoseksualitet - kommer til at fylde mere i det nye magasin end i det gamle *AIDS-Nyt*, lover redaktionen.

KursHIV/nyhedsbrev vil udkomme 12 gange om året.

Man kan abonnere på begge medier for henholdsvis 100 kroner om året for *KursHIV/debat0-magasin* og 50 kroner om året for *KursHIV/nyhedsbrev*.

PAN/Søren Skov

indefra

Visioner

Selvom man ikke skulle tro det, så handler Landsforeningen ikke kun om dårlig økonomi.

Rundt omkring i de forskellige grupper fortsætter livet faktisk mere eller mindre som hidtil, og hos os på *PAN-Bladet* er der oven i købet sket ting, som peger fremad mod en ny og spændende fremtid.

På det seneste hovedbestyrelsesmøde fik vi grønt lys til vore planer om abonnement/salg, og som følge heraf er vi i fuld gang med at planlægge, hvordan vi kan gå ud i den store verden opdelt i to sektioner.

Den ene sektion skal fortsat være et gratisblad med bl.a. annoncer, kort "i byen"-nyt samt de seneste nyheder inden for hiv-aids området.

Den anden sektion skal indeholde mere dybtgående artikler, såsom interviews, temaer, boganmeldelser, udlandsnyt, foreningsstof m.m.

Som abonnent/køber eller medlem af Landsforeningen får man begge sektioner. Som 'gratis' kun gratis-sektionen.

Vi har endnu ikke lagt os helt fast på alle detaljer ang. pris m.m., men vi håber at kunne sende det ny *PAN-Blad* ud fra maj-nummeret.

Vi håber på den måde at nå helt ud (ind?) til dem, der sidder inde i hjørnet af deres skab. De skulle nemlig komme til at sidde så længe, at de kommer til at ligne en dragtpose.

Inge-Lise Paulsen

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indkomne læserbreve. Større ændringer vil dog ske i samarbejde med brevskriveren.

Start en kulturrevolution!!

Kære *LBL*, - vær glad for krisen og den kritik, I nu får. I kan nemlig lægge svaghed, den nedtur I er på nu, bag jer og vende den til - styrke! I kan bruge situationen til noget godt og - offensivt!

Jeg er ex-christianit. I de to vigtigste skæbne-år, hvor Fristaden Christiania har befundet sig i en eller anden krise, er problemet blevet løst på flg. måder:

- I '75 stiftedes den landsdækkende folkebevægelse *Støt Christiania* (som iøvrigt havde Bøssehuset i Christiania som et ugentligt mødested), støttegrupper opstod overalt og den 1. april '76 demonstrerede 30.000, og hånd i hånd dannede "regnbuefolket" en beskyttende menneskekæde.

- I '79 afholdtes en stor offentlig høring i Den grå Hal. I disse to skæbneår lykkedes de 1) at forhindre politikkerne i at rydde fristaden 2) at forhindre de hårde stoffer i at ødelægge Christiania indefra.

For *LBL* er året 1993 et skæbneår. Gør som Christiania, løs jeres problemer med mobilisering - massemobilisering! Kald de homoseksuelle masser i hovedstadsområdet til møde: en stor, offentlig høring i Knabrostrædes *Pan disco* evt. m. højtalere i gården. Et folkemøde som *LBL/Forbundets* fortid og fremtid, økonomi, medborgerhus, nye mål, medlemsdemokrati.

Radio Rosa har allerede stiftet en *Radio Rosas Venner*, hvorfor ikke en støtteforening *LBL's Venner*? Vi fra Kærlighedspartiet med Harald Søbye i spidsen, vil straks tilslutte os, - ligesom sandsynligvis mange andre foreninger

og enkeltpersoner. En sådan bred bevægelse kunne afholde en (støtte)festival i Fælledparken til juni - på Christopher Street-dagens 25 års jubilæumsdag!

Brug krisen til at hverve mange nye medlemmer og få de udmeldte med igen. Forny medlemsdemokratiet. Formulér nye klare konkrete mål: f.eks. spring ud på arbejdspladsen, kirkeligt ægteskab, mere tolerance/frisind generelt o.s.v. Vend pyramiden om! Bottom up!

Bed homo-masserne om at bombardere hovedkvarteret - med kritik! Send kadrerne ud i landet på informations-turné, evt. inspireret af Bøssekaravanen i sin tid.

Start en kultur-revolution internt i *LBL* og i hele det aktive bøsse/lesbiske miljø. Og sæt så gang i en seksualpolitisk kultur-revolution i Danmark med kulmination i kulturåret 1996, når I jo arrangerer den store europæiske Gay Pride - *Euro Pride* i København.

Allan Anarchos, Kærlighedspartiet

En ren forbi'er, Erik Ladefoged

Svar på Erik Ladefogeds indlæg i *PAN-Bladet* 1. februar 1994 Af Claus Blok Thomsen

Erik Ladefoged er tilsyneladende meget beskæmmet over mine artikler i Jyllands-Posten om, hvordan *Landsforeningen* for bøsser og lesbiske misbrugte AIDS-penge sidste år for at redde sin egen økonomi.

For lige at gøre præcisionen helt klar - også for Erik Ladefoged, så skrev jeg artiklerne i samarbejde med Michael Rothenborg.

Ikke desto mindre farer Erik Ladefoged frem med angreb mod min person og bruger udtryk, som bringer kritikken ned på et niveau, hvor jeg slet ikke vil deltage. Hvad der er værre, så afslører Erik Ladefoged en mangel på respekt for sandheden og en tankegang, som jeg ellers kun kan forbinde med betonkommunisme i det tidligere Østeuropa.

Erik Ladefoged er tilsyneladende meget fortørnet over, at jeg som medlem af *Landsforeningen* overhovedet kan tillade at beskæftige mig kritisk med foreningen. Han hentyder til, at jeg som medlem ikke har haft svært ved at skaffe "de rette kontakter og informationer". Jeg beklager dybt overfor Erik Ladefoged, at jeg åbenbart har brudt hans moral-kodeks. Men dertil kan jeg fortælle ham, at jeg i forbindelse med disse artikler har præsenteret mig som journalist og ikke som medlem af *Landsforeningen*, når jeg har ringet op. Det vil Erik Ladefoged også selv kunne bevidne.

Hvis Erik Ladefoged mener, at kritisk journalistik er det samme som at udtørre sine kilder, så synes jeg ærlig talt, at det siger mere om ham end om mig. Og det i et indlæg, hvor Erik Ladefoged ikke konkret er i stand til at gendrive et eneste punkt i de pågældende artikler.

Erik Ladefoged er tilsyneladende også meget fortørnet over, at udformningen på artiklen søndag den 16. januar 1994, hvor han selv medvirkede, ikke blev efter hans hoved. Det får ham til at konkludere, at jeg har fordrejet hans udtalelser. Nu interviewede jeg Erik Ladefoged i cirka en halv time i telefonen, fordi han kort tid forinden havde haft et indlæg i Det fri Aktuelt om netop *Landsforeningens* dårlige økonomi. At jeg af pladshensyn kun kunne bruge uddrag af Erik Ladefogeds ellers meget rammende udtalelser ændrer ikke ved, at de udvalgte citater er gengivet 100% korrekt, hvilket jeg kan dokumentere af båndudskrifter. At Erik Ladefoged tillige i sit indlæg kommer til at kalde sine egne udtalelser for "bagkloge" og "foragede", er hans eget problem.

Mest graverende for den måde, Erik Ladefoged åbenbart opfatter verden på, er, at han kalder *Landsforeningens* misbrug af sammenlagt over en million AIDS-kroner for en "banalitet".

Af Sundhedsministeriet breve til *Landsforeningen* fremgår det, at foreningen uretmæssigt og med bedre viden har brugt pengene fra to AIDS-konti - en på 200.000 kroner og en på 849.000 kroner. Breve, hvis reelle indhold den nye og den gamle ledelse i *Landsforeningen* indtil videre ikke har villet fortælle sine medlemmer om.

At der i hvert fald er andre, der betegner *Landsforeningens* handle måde som mere end en "banalitet", fremgår klart af de udtalelser, som Sundhedsministeriets departementschef Jørgen Varder kom med i Jyllands-Postens artikler samt, at *Landsforeningens* AIDS-afdeling er sat direkte under administration af Sundhedsministeriet.

Jeg har derfor temmelig svært ved at tage Erik Ladefogeds kritik alvorligt.

Claus Blok Thomsen

Offentlig støtte?

I sidste nummer af *PAN* (nr. 1 / februar) skriver forkvinde Susan Peters i lederen: "Indtil videre har det offentlige ikke set som sin opgave, at sikre bøsser og lesbiske de samme kulturelle og sociale muligheder, som samfundet iøvrigt mener er rimeligt at sikre dets borgere"

For mit eget vedkommende må jeg reagere på dette ved at viderebringe oplysning om, at min bog om dansk bøssehistorie, *Månens Kulør*, har fået betydelig offentlig støtte, både under udarbejdelsen og til trykningen. Dels har jeg i min stilling i det offentlige i årrække kunnet bruge ca. 1/4 af min arbejdstid på at udarbejde bogen, dels har Statens Humanistiske Forskningsråd lønnet mig under et halvt års orlov til at skrive manuskriptet, og samme forskningsråd har ydet et tilskud til trykningen på 90.000 kr. Ydermere har Forskningssekretariatet besørget, at et halvt hundrede eksemplarer af bogen er blevet udsendt til videnskabelige biblioteker og institutter i udlandet. Altsammen helt på linje med den måde, hvorpå det offentlige støtter andet tilsvarende kulturarbejde.

Det svarer til at Nordisk Forskeruddannelsesakademi under Nordisk Ministerråd betalte transport og hotel for ca. 15 udenlandske deltagere i et planlægningsmøde i maj 1993, hvor der oprettedes et nordisk forskernetværk i emnet, "Homoseksualitet, kultur og samfund". Og der kunne nævnes mere.

Det skal vel heller ikke forbigås, at det offentlige i nu en længere årrække har ydet tilskud til Aftenskolen for Bøsser og Lesbiske efter reglerne i loven om fritidsundervisning, og at Pan Idræt får indirekte tilskud ved billig leje af lokaler.

Det offentlige har altså set det som sin opgave at støtte lesbisk kultur og bøssekultur - og så vidt jeg kan se på nogenlunde samme måde, som der ydes støtte til andet kulturarbejde.

Jeg er klar over, at lederen i Pan først og fremmest sigter på offentlig støtte til bøsse/lesbiske kulturelle aktiviteter i *Landsforeningens* regi og i forhold til Dansk Ungdoms Fællesråds tildeling af tipsmidler til ungdomsarbejde. Men for en ordens skyld synes jeg, at der er anledning til at gøre opmærksom på, at Susan Peters ikke har ret - sådan i enhver sammenhæng. - For at virke troværdig bør *LBL's* kulturpolitiske arbejde tage udgangspunkt i de virkelige forhold.

Wilhelm von Rosen

Rettelse

Artiklen "Sikker sex i hjemmet" i *PAN-Bladet* nr. 1/94 var ikke skrevet af Jess Larsen Serban, som det var anført i by-linen.

Den aftale, der var om brug af oplæg blev ikke overholdt, og det beklager og undskylder jeg.

Søren Skov

PAN AALBORG
 Danmarksgade 27 A
 98 12 22 45

Nye åbningstider på PAN Aalborg
 Vi søger frivillige til barvagter

Entré:

fredag 22 - 04
 lørdag 22 - 05

ÅBEN:

torsdag 20 - 24
 fredag 22 - 04
 lørdag 22 - 05
 søndag til onsdag lukket

UNGDOMSTELEFONEN
VENTER PÅ DIG!

- * Er du mellem 20 og 25 år?
- * Kan du godt lide at tale med andre unge bøsser og lesbiske?
- * Er du go' til at lytte?
- * Er du rimelig afklaret med dig selv og villig til at dele dine erfaringer med andre unge?
- * Er du indstillet på at være med i en seriøs og stabil gruppe, der hele tiden er i udvikling?
- * Så er Ungdomstelefonen måske noget for dig!

Til marts går vi i gang med en omfattende indlæring af nye interessererede. Hvis du vil se os og vores arbejde an, er det her du får chancen.

Ring til Hanne Møller 31 22 85 59 eller til Jeppe Hald 31 35 09 10
 Du kan også ringe i vores telefontid hver tirsdag mellem 19.00 og 21.00 på telf: 33 13 06 28.

SE HER !!!

Rådgivningen for bøsser og lesbiske søger en lesbisk rådgiver over 40 år *snarest muligt*.

Vi søger endvidere en bøsse/rådgiver ca. 1/5 94. (alder underordnet)

Det er en forudsætning, at du er afklaret homoseksuel og kender til miljøet. Vi mødes hver torsdag mellem kl. 18 og 20, Knabrostræde 3, telf: 33 13 19 48, hvor du kan rette henvendelse til os, hvis du er interesseret.

Kvindefest på PAN

Da vi den d. 2/2-94 efter lang tids søgen, fandt artiklen angående Kvinde Kultur festivalen afholdt d. 17/12-93 (- og ikke en uges tid før jul!), blev vi temmelig forargede.

Det er dog den mest elendige pressedækning, vi har oplevet i lang tid.

En sølle artikel på side 11. Der ikke fylder mere end 1/3 af hvad en reklame, for en ny konkurrent til PAN fylder, placeret på samme side.

Overskriften på artiklen, er da også en skændsel og forhånelse, overfor de mennesker der har lagt et stort stykke arbejde i, at få Kvinde Kultur Festivalen, til det den blev.

Vi vil også slå fast, at det ikke bare kunne "tyde på, at hun ramte plet".

Helle Zebitz ramte plet og hvis redaktionen ikke selv synes, at det arrangement var noget specielt, kan fact som: 1 1/2 times ventetid for at komme ind, omsætning på 70.000,- kr., en ekstrem god stemning og benævnelse af *alle* der optrådte, være noget der også burde være nævnt. Istedet for mere eller mindre kun, at beskæftige jer med hvor hurtigt fadølstankene blev tømt.

Hvis der en anden gang bliver afholdt noget ligende Kvinde Kultur Festivalen d. 17/12-93, så sæt dog nogle mennesker der magter opgaven, til det. Istedet for kun at spise os af med 11x11 cm., på side 11. - Tak

H. Nielsen, Kbh. V. og D. Andersen, Kbh. N.

Kvindefest, et svar:

Kære H. Nielsen, D. Andersen m.fl., som har skrevet om vores dækning af kvindefesten: I har så ret, så ret.

En frivillig i redaktionen havde lovet at dække begivenheden med fotos og tekst. Meningen var selvfølgelig, at det skulle være lige så flot som dækningen af bøsseernes fest - men den, der havde lovet at dække festen, blev bare væk.

Vi opdagede det først om mandagen, hvor bladet skulle laves færdigt til tryk. Vi kontaktede straks PAN Café; men deres egne farvefotos var for dårlige til at kunne gengives i sort-hvid, så vi havde hverken fotos eller tekst.

Resultatet blev derefter, og det er vi ked af; men det er altså forklaringen. Det sker ind imellem at folk ikke holder, hvad de lover. For det meste er konsekvenserne bare ikke så tydelige for bladets læsere.

PAN/Inge-Lise Paulsen

Hiv i bøsse miljøet

Allerede inden den seneste ILGA-konference, havde man diskuteret det ønskværdige i at sammenlægge den ordinære ILGA-konference med en hiv/aids konference. Såvel Landsforeningen som Positivgruppen frarådede en sådan sammenlægning. Desværre uden resultat.

Vi var tre deltagere fra Positivgruppen på konferencen, som alle fik en rystende oplevelse.

ILGA's ledelse valgte allerede ved introduktionen af konferencen at ignorere de hiv-smittede, og som smittet følte man sig som "en druknet fisk i ingen-mands-land".

Samtidig var størstedelen af deltagerne på den del af konferencen, der vedrørte hiv-smittede, besat af folk med en "professionel" interesse i problematikken. Som hiv-smittede er vi fuldstændig opmærksomme på, at vi bærer en livstruende virus, uden at vi føler os traditionelt syge.

Vi anmoder bestemt ikke om nogen for medlidenhed, men ønsker under ingen omstændigheder at deltage på en konference, hvor man af såkaldte "ligestillede" føler sig anbragt som objekter under et mikroskop.

I mange år har lesbiske/bøsser kæmpet for at blive accepteret,

og - som det klart fremgik på konferencen - kæmpes der stadig. Men hvor man blandt lesbiske/bøsser kæmper mod en traditionel heteroseksuel verdensopfattelse, har vi smittede yderligere en modstander. Nemlig den gængse bøsseverden.

Desværre eksisterer dernæsten ingen mere intolerant gruppe i samfundet end blandt vore egne. Tolerancen blandt mange lesbiske/bøsser er ikke et hak bedre end den nok desværre udprægede intolerance i den almindelige befolkning overfor bl.a. flygtninge, indvandrere og andre såkaldte "snyltere".

Faktisk er det beskæmmende, at man som hiv-smittet ofte føler sig mere tryk blandt heteroseksuelle, eller selvfølgelig blandt andre smittede, end blandt bøsser/lesbiske, hvor man hurtigt fornemmer et brændemærke.

Hvordan pokker har den enorme oplysningsmængde fra samfundet om bl.a. smitteveje mv. egentlig påvirket egne rækker, derunder basale samfundsnormer som tolerance og menneskelighed? Alene overskriften i februarnummeret af PAN-Bladet vedr. seneste ILGA-konference, "Sammensmeltningen af ILGA- og hiv/aids-konferencen betød færre lesbiske deltagere end normalt", taler for sig selv.

Det, som den traditionelle bøsseverden virkelig mangler, er en klar holdningsændring. Især omkring tolerance.

Bøsseverdenen føler sig tilsyneladende som i en tilstand af rus over efterhånden at blive accepteret, således at man faktisk lever fuldstændig i den heteroseksuelle verdensopfattelse, som man ellers tidligere klart har kritiseret og ofte fornægtet. Desværre har man samtidig glemt sin egen baggrund. Specielt at der måske stadig er noget at kæmpe for.

René Ahrndt, medlem af Positivgruppen

Detaljer udbedes

Jeg hører ikke til inderkredsen i LBL og har faktisk kun været medlem af LBL i et års tid - men de seneste måneders mange skrivelser og breve direkte til de enkelte medlemmer har gjort, at jeg ønsker at kommentere dette års medlemsskab af LBL.

Da jeg modtog "tiggerbrevet" i januar blev jeg faktisk vred, og skrev et brev til Landsforeningen, som man ikke har svaret på. Måske fordi man ikke har tid eller lyst, hvad ved jeg! Men et af mine spørgsmål var at jeg for at kunne tilbyde foreningen penge, ønskede 100% indsigt i foreningens økonomiske forhold - dette svar har man ikke ønsket at opfylde og jeg kan se at Jens Røpke heller ikke i PAN/1 får svar på spørgsmålet, for der er ikke et ordentligt økonomisk svar i Susan Peters artikel - tværtimod, ligner den røgslør! Til gengæld får man et brev, hvori en række mennesker har forladt "den synkende skude" og mistanken om at noget er helt galt, bliver endnu tydeligere.

I det år jeg har været medlem har jeg ingen økonomiske beregninger set på, hvordan foreningen skulle kunne klare sig - men kun "tiggerbreve" og salg af fast ejendom. Hvor er spareforslagene blevet af? - Hvorfor er PAN-Bladet ikke kun for medlemmer - alle andre bør betale, selvfølgelig - ! Under overskriften I-LP er forklaringen at det skal kunne komme ud i alle kroge - er det værtshuse og bøssebiografer, der er alle kroge? Lad dem betale, der vil se det blad jeg betaler for!

- Er det egentlig generelt ikke tid for LBL at kigge sig selv efter i "sømmene". - Den konst. forkvinde Susan Peters skriver, at nu skal samfundet træde til... Sikke noget sludder - nu skal LBL tage sig grundigt sammen - finde ud af hvem de er forening for - hvad de vil med foreningen og hvad fremtiden skal bringe!

Når jeg spørger mine venner hvorfor de ikke er medlem, så får jeg to typer svar - det ene er at det er en "børneforening" - er man over 30, er man out - og det andet er at det kun er en forening for "fisse-letter"! Som udgangspunkt burde man

kigge på foreningens formålsparagraf og derefter gøre foreningen til alles forening - og det kræver sgu et stykke regulært arbejde og et stort stop for al det betleri og tiggeri.

Hvorfor har han meldt sig ind, vil nogle nu spørge - svaret er enkelt: Det er lavet og bliver lavet en stor indsats omkring HIV og AIDS - og derudover er jeg møgtræt af at foreningen gør sig til talsmand for mig. Så derfor!

Lad os få nogle facts på bordet - lad os se de nøgne tal helt ned i detaljer - lad os se nogle konstruktive forslag til at komme videre....

Bjarne Rasmussen

En kommentar til Kirsten Madsen og Per Sander

Er kritik irriterende?

Nej, kritik bruges enten til udvikling eller udvikling.

Må jeg som frivillig omsorgsarbejder på Hiv-pensionatet Antoinettevej blande mig lidt i skrivelserne omkring kritik. Kritik kan, for mig at se, bruges på to måder:

1. At kritisere fordi de faktiske kendsgerninger er utilfredstillende. Dette kan f.eks. foregå ved skrivelser for at få en debat i fuld offentlighed. Dette bliver tit til en ordkrig - i værste fald for at ramme nogle og for at udenforstående skal tage stilling og deltage i ordkrigen og forhåbentlig tage ens parti. Resultatet bliver som regel at en udvikling af problemet.

2. At kritisere for at ville gøre de involverede opmærksomme på, at man synes der er noget som skal ændres i fremtiden og ikke i fortiden, da den jo ikke står til at ændre. Dette er rettet direkte mod de personer som kritikken drejer sig om, for at skabe debat hele vejen rundt. Det kræver, at man kontakter de involverede og indhenter alle de oplysninger der er tilgængelige, så debatten kan blive saglig og udviklende.

Jeg er absolut tilhænger af model nr. 2, da den kan føre til oplysende skabende debat. Så jeg vil foreslå de mennesker, som har noget på pensionatet, at de kommer her, og mærker stemningen - ser det sociale liv, og snakker med de mennesker, som de ønsker skal se tingene på en anden måde.

Det er en meget pudsigt oplevelse, at arbejde i et hus hvor beboere, ansatte, langtidsledige og frivillige trives - og jeg mener trives - og så læse om at folk udenfor er utilfredse. Hvis der ikke stod Hiv-pensionatet i artiklen, ville jeg ikke tro at det var det samme sted, som jeg arbejder, der bliver belyst så kritisk. Men tænk hvis det er beboerne og de ansatte som ikke trives, men bestyrelsen og de forskellige utilfredse som trives, ja, så er der grund til bekymring.

Der bliver udtalt, at der ikke altid er ressourcer til at aktivere beboerne. Det er underligt at læse, da jeg selv er en af dem, der er med til at arrangere og deltager i ud-af-huset aktiviteter. Sådan en udtalelse ville ikke finde sted, hvis PAN-Bladet havde besøgt huset og fået en snak med beboerne og de ansatte, hvis der altså var nogen hjemme og de ikke var på tur i Søndermarken.

Så jeg må svare på overskriften. Er kritik irriterende? Nej, ik-ke irriterende, men som den bliver givet her, er den ukonstruktiv, for det er ligesom, der skal holdes liv i en ballon, hvor luften er sivet ud og så er det ordkrig. Og ikke berigende, konstruktiv, udviklende snak; så bliver det udvikling i fortid og ønsker om at ændre fremtiden. Men det vigtigste er jo om huset fungerer, og om de mennesker der lever her trives, og det gør de jo, og det er virkeligheden, og den er jeg tilhænger af.

Ingrid Meilbø

Frivillig omsorgsarbejder fra 1. juni 1993

(forkortet af red.)

PAN Club Århus
Disco, Café, Pan Scenen

v/Inger Odgaard
Jægergårdsgade 42
8000 Århus C, 86 13 43 80

5. marts
DRAG-PARTY

For både mand og kvinder i drag

18. marts
TYROLER-AFTEN

Med spisning og podiedans

Fri entré for
alle udklædte
5/3 og 18/3

31. marts
CLUB ULTRA

Trance & darkroom

11. marts
KVINDE-NAT
Diskotek kun for kvinder
Café kl. 20-23 for alle

25. marts
VILDROSEN

Vinnie Gram: De fem Maria-myter
Kun kvinder 20-24. Disko for alle 24-05

MANDAG
Café kl. 19 - 02

TIRSDAG
Café kl. 19 - 02

ONSDAG
Café kl. 19 - 23
Diskotek kl. 23 - 03

TORSdag
Café kl. 19 - 23
Diskotek kl. 23 - 03

FREDAG
Café kl. 20 - 23
Diskotek kl. 23 - 05

LØRDAG
Café kl. 20 - 23
Diskotek kl. 23 - 05

SØNDAG
LUKKET
undtagen 3. april

Bogcaféen
tilbyderTHE NEW JOY OF
GAY SEX

The new joy of gay sex

Er en glimrende bog, der beskriver alle de lækre sider, der er ved sex mellem to mænd.

Pris kr. 230,-

THE ROMANTIC
NAIAD

Love Stories by
Naiad Press Authors

EDITED
BY

KATHERINE V.
FORREST

AND

BARBARA
GRIER

The Romantic Naiad

Bogen som er skrevet af Katrine V. Forrest og Barbara Grier består af en række flotte lesbiske kærlighedsnoveller.

Pris kr. 135,-

Barbara
WilsonTrouble in
Transylvania

Touble in Transylvania

En spændende lesbisk krimi til de kolde vinter nætter skrevet af Barbara Wilson

Pris kr. 82,-

— Udsalg —

Derudover holder bogcaféen udsalg på en række bøger primært bøssebøger. Prismæssigt svinger priserne fra kr. 25 til kr. 125

Er du medlem af landsforeningen kan du ved fremvisning af dit medlemskort få 10 % rabat. Bogcaféen har åbent hverdage fra klokken 17 til 19 og førstelør i mrd fra klokken 13 - 16.

Formanden for Københavnsafdelingen:

Nu skal vi have gang i skruen

Deter ikke altid lige let at sidde som afdelingsformand

Lars Stokholm har nu siddet ved roret som formand for Københavnsafdelingen i et år. Københavns Nyt talte med ham for at høre, hvordan året, der gik, ser ud fra formandsstolen.

- Jeg kommer fra Århusafdelingen, hvor jeg sad i bestyrelsen et halvt år, inden jeg flyttede til København.

- Ved generalforsamlingen i København, sagde jeg ja til at stille op til bestyrelsen, men det blev altså også til formandsposten.

- Den nye bestyrelsen var både ung og uerfaren på nær en. Derudover havde vi på det tidspunkt ingen langtidsløst til den daglige kontordrift, så vi havde mer'end nok at tage fat på.

- Heldigvis havde jeg kun et halvtidsjob, så meget af tiden i afdelingen gik med at blive sat ind i tingene. De ansatte i huset måtte ustandselig stå for skud. Jeg måtte spørge om alt, og det kunne nok godt være irriterende engang imellem.

Traditioner

Hvad har Københavnsafdelingen tilbudt sine medlemmer?

- Vores første arrangement var, Jubilæumfesten, som vi holdt sammen med PAN-Bladet, det var en stor succes. Det kan man derimod ikke sige om Sankt Hans festen. Det mildest talt pisede ned fra morgen til aften, så det smittede selvfølgelig af på antallet af fremmødte.

- Københavnsafdelingens partnerskabsfest foregik stille og roligt. Vi hyggede os over en dejlig buffet og sjove underholdende indslag.

Har Københavnsafdelingen profileret sig politisk?

- Vi har ikke haft overskud siger han og tilføjer, at det selvfølgelig

kun er en dårlig undskyldning, men at arbejdet med at sætte sig ind i selve organisationen og dens struktur har taget utrolig meget af hele bestyrelsens tid. Men en ting skal siges: vores medlemsmøder har været godt besøgt. Man kan så begynde at fundere fundere over, om det skyldes vores dårlige økonomi, eller om folk er begyndt at vise interesse for foreningen. Sidstnævnte er selvfølgelig ønskeligt.

Du har været formand i en periode med medlemstilbagegang, hvad tror du den skyldes?

- Det afgørende her har været Landsforeningens skrantende økonomi. Mange har været bange for at betale eller forny deres medlemskontingent i frygt for, at Landsforeningen blev nedlagt. Men der vil altid være en forening for bøsser og lesbiske uanset hvad, der sker. Tilbagegangen i medlemmer fører imidlertid problemer med sig i kølvandet. Københavnsafdelingen bruger sine penge på sine 15 grupper. De vil selvfølgelig alle gerne ha', men desværre bestemt af medlemskontingenterne.

- Kontakten til grupperne kan være svær at håndtere undertiden. Derfor oprettede vi i efteråret et aktivistudvalg, med repræsentanter fra de enkelte grupper. Faktisk en form for afløser for den tidligere ordning med kontaktperson til grupperne. Det er glædeligt at se at disse er blevet en succes. Vi har fået et bedre kendskab til de enkelte gruppers arbejde, og det at kunne sætte navn på folk og sige: "Nå, det er ham/hende fra den eller den gruppe."

Er det et problem at Københavnsafdelingen bor samme sted som Landsforeningen?

- Ja for udefra kommende kan

Alle giver en hånd med, hvor de kan. Her er det formanden tur til at klare dagens opvask. Foto: Søren Skov

det måske godt være svært ved skelne. Men det har langt flere fordele end ulemper. Den daglige kommunikation er stor, og det nyder vi godt af. Men det er altid det problem, vi hører fra provinsen, at man dér føler en dårlig kommunikation, fordi man ikke er samlet.

Hvordan får Københavnsafdelingen flere medlemmer?

- Det har altid været et problem med svingende medlemstal i Landsforeningen, men det er helt klart, at tabet af medlemmer også skyldes den dårlige økonomi. Jeg tror ikke på, at medlemmerne kommer igen med det samme. Det kræver en ny struktur i Landsforeningen.

- Angående struktur så er mine fremtidsplaner, at alle afdelinger bliver selvstændige foreninger, i et samarbejde med Landsforeningen på det indenrigspolitiske

og Udenrigspolitiske plan. Man kunne forestille sig en form, hvor de selvstændige foreninger betalte en vis procentdel af deres medlemskontingent til det arbejde. Altså Landsforeningen som en slags paraplyorganisation for selvstændige foreninger.

- Det skal heller ikke være nogen hemmelighed, at jeg genopstiller til en ny formandsperiode, fastslår Lars Stokholm. Jeg ved det bliver en hård tid vi går i møde.

- 1993 har for mig været utrolig lærerigt, men som helt ny i faget, har det krævet en indkøringsfase. Den har jeg nu overstået og skal nu have rigtig gang i foreningens arbejde, både politisk og med et utal af tilbud til vores medlemmer. Det er sager, som jeg gerne vil være garant for sker, hvis medlemmerne stemmer på mig til generalforsamlingen tirsdag den 15. marts.

Radio Rosa er gået på smalkost

Rosa skærer ned på musikken for at overleve uden underskud

Nødigt, men tvunget af omstændighederne vedtog Radio Rosas redaktioner på et stormøde den 26. januar at skære radioens musikforbrug ned med 20 pct. på årsbasis. Forslaget om at skære ned blev først drøftet den 12. januar, hvor radioens direktør Erik Ladefoged og Mads Bue Johnsen påtog sig at udarbejde et konkret forslag til, hvor megen musik hver af de 14 redaktioner må spille. Afgiften til KODA/GRAMEX er reelt den eneste udgift, som radioens medarbejdere selv kan styre alt efter, hvor megen musik der spilles. Og en nedskæring på 20 pct. betyder konkret en besparelse på 20.000

kr. Ved mødet blev det konkrete forslag til fordeling af musikminutter til de enkelte redaktioner drøftet, og kun én redaktion meldte straks ud med, at den ikke kunne gå ind for nedskæringen og som konsekvens heraf ville skære ned på sendetiden. Alle andre redaktioner prøver at leve med de nye tider, der betyder, at der kun må spilles 12 minutters musik pr. time. Og det betyder så, som Erik Ladefoged siger til Københavns Nyt, at nu skal der snakkes mere i Radio Rosa.

Den redaktion, som får sværest ved at "overleve" med kun 12 minutters musik pr. time er naturligvis "Koncertsalen". - Ja, siger Erik Ladefoged, "Koncertsalen" er en

programtype, hvor det virkeligt volder problemer. Der har hidtil været 80 pct. musik i "Koncertsalen", og det er et program, som mange lyttere er glade for, så hvordan vi løser det problem, ved jeg ikke endnu.

På begge stormøder drøftede man også muligheden for at bringe reklamer og på den måde skaffe flere penge. - Det er imidlertid ikke en holdbar løsning, siger Erik Ladefoged. Hvis Radio Rosa blev delvist reklamefinansieret, ville vi skulle betale en højere afgift til KODA/GRAMEX, end vi gør nu. I øjeblikket er Radio Rosa en "græsrods-minoritets-radio", og derfor betaler vi den laveste afgiftssats

overhovedet. Hvis vi tog reklamer ind, ville vi miste vores "græsrodsstatus" og automatisk skulle betale højere afgift, og det er bestemt ikke i vores interesse, fastslår radioens direktør.

Københavns Nyts læsere har også mulighed for at støtte Radio Rosa direkte. Enten ved at blive støttetlytter, det koster 30 kr. om måneden, som betales på giro nummer: 252 03 03. Eller ved at blive medlem af den uafhængige støtteforening "Rosas Venner". Det koster 100 kr. i kvartalet at blive Rosa-ven, og kontingentet indbetales til giro nr: 907 76 77,

Rosas Venner, Ole Jørgensens Gade 8, 1. tv., 2200 København N.

Sekretær i Københavnsafdelingen:

"Halo - det er Landsforeningen for..."

Som ansat i Københavnsafdelingen skal man helst kunne alt - og helst med et godt humør

"Halo - det er Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske." Lotte Jæger har ikke tal på, hvor mange gange hun har taget telefonen med de ord, siden hun begyndte sit arbejde i Knabrostræde den 1. oktober.

Ganske vist er Lotte ikke ansat som receptionist i Landsforeningen, men det er en af glæderne/ulemperne (vælg selv!) ved at arbejde i LBL, at man giver en hånd med i hele huset, hvor man kan, når der er tryk på.

Lotte har sin faste plads under taget i Knabrostræde 3, hvor Københavnsafdelingen hører hjemme.

Her er hun bestyrelsens faste ankermand i et daglige arbejde på kontoret og dén, der i det daglige tegner afdelingen udadtil over for medlemmerne. Som langtidsledig skal Lotte være i Knabrostræde i syv måneder, og hun og bestyrelsen annoncerer derfor allerede nu efter en ny langtidsledig sekretær, som kan tage over, når Lotte siger farvel den 1. maj.

For at fortælle lidt om, hvad jobbet indebærer, tog Københavns Nyt en snak med Lotte.

-Jeg er uddannet som all round-Kontorass., fortæller Lotte og tilføjer, at det ganske vist var før, man opfandt computeren. Så i starten kunne der godt komme lidt rettelak på skærmen, kommer det med et stort grin. Og det er netop, hvad folk i huset kender Lotte for - og lægger

mærke til. Hvor Lotte er, er der altid fart over feltet og godt humør.

-Når jeg nu tænker tilbage på den første tid i Knabrostræde, kan jeg godt grine lidt ad mig selv, for jeg havde det altså lidt underligt med mindst 20 gange om dagen at skulle tage telefonen og sige: "Halo, det er Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske." Men, det tog nu kun en månedstid, så havde jeg vænnet mig til det: Selv om jeg må indrømme, at det var noget med at overskride mine egne grænser overhovedet at søge jobbet i Landsforeningen, så har jeg det utrolig godt nu med at arbejde her.

Hvad får du dagen til at gå med?

Ih, jamen, jeg flyver jo rundt hele tiden. Nye medlemmer skal ind i systemet, der skal skrives og sendes breve, medlemsplejen skal passes, og så er jeg jo da også først og fremmest sekretær for bestyrelsen og fungerer som sådan ved bestyrelsesmøderne.

Meget af tiden arbejder jeg alene, så det er afgjort en stor fordel i det her job at være en selvstændig person. Derudover er tonen i hele huset sådan, at der altid er en eller anden, man render ind i, som lige spørger, om man ikke lige gider give en hånd med her eller der. Der er en rigtig god arbejdsstone her, så jeg glæder mig faktisk hver dag til at tage på arbejde. Og så er det jo da også hyggeligt, at hele huset hver fredag

"Det er Landsforeningen for bøsser og lesbiske, det er Lotte." Foto: Kasper Lyhne.

samles til en fyraftens-weekendbajer, og det giver jo også en eller anden form for sammenhold. Det er værd at tage med, selv om min kæreste godt kan blive bare en lille smule irriteret, hvis jeg kommer hjem med en lille bimmelim på.

-Alt i alt er det altså et meget rart sted at være, så jeg kan kun anbefale andre at søge jobbet, hvis du står for at skulle ud i job som langtidsledig, siger Lotte.

Katastrofale medlemstal i København

Ved medlemsmødet i Københavnsafdelingen tirsdag d. 25. januar redegjorde Søren Albrechtsen for afdelingens økonomi. Økonomien her, er desværre ligeså dårlig som i foreningen.

Hovedårsagen hertil er et svigtende medlemstal i København. Der er p.t. ca. 1300 medlemmer under Københavnsafdelingen. Medlemsbevareningskampagnen er imidlertid sat i bero p.g.a. mangel på økonomiske midler. Derfor er det særligt vigtigt, at alle opfordrer nye mennesker til at melde sig ind i landsforeningen.

Opdeling af Sappho's saloner

Den tidligere kvindegruppe i Sappho's saloner har delt sig i to:

- Sappho's saloner som mødes og hygger hver torsdag aften i Sappho's saloner.
- Teatergruppen som øver hver onsdag og har forskellige projekter i gang.

Bøsser over 30

Vi fortsætter succeen med fælles spisning på Toppen søndag den 20. marts kl. 15.00.

Drikkevarer tager du selv med, vi søger for "special surprise". Det koster 50 kr. at deltage.

Du tilmelder dig Københavnsafdelingen på tel. 33 13 19 48 på hverdage mellem kl. 10 og 15.

Senest tilmelding den 14. marts.

Babooshka

Onsdag den 9. marts. Babooshka viser lesbiske film kl. 20.00.

Pris 20 kr.

Tirsdag den 15. marts kl. 20.00 er der akustisk jam. Medbring dine egne instrumenter og spil med.

Torsdag den 17. marts kl. 20.00 er der foredrag ved Susan Eckberg over emnet kvinder og seksualitet.

Onsdag den 23. marts kl. 20.00 kan du lytte til jazz Mette Ott og Kristoffer Burmeister spiller.

Onsdag den 30. marts kl. 20.00 er der filmklub med lesbisk tema.

International Kvindedag

Tirsdag den 8. marts. Kl. 20.00 En aften på kanten med civilisationen: Entré 95 kr. i den Grå hal, Christiania.

Generalforsamling

Københavnsafdelingens generalforsamling tirsdag d. 15. marts kl. 19.00. på Toppen.

I næste nummer

I næste nummer af **KØBENHAVNS NYT** kan du læse om generalforsamlingen i Københavnsafdelingen og om den nye bestyrelse.

Der er også nyt om huset i Knabrostræde og PAN Café og Diskotek

KØBENHAVNS NYT laves af en selvstændig redaktion under Københavnsafdelingen.

Redaktion: Kasper Lyhne, Marianne Stougaard, Ingrid Heningsen, Frank Blichfeldt, Tine Zober, Sanne Olsen. Deadline i marts. Mandag den 14.

Så er det altså nu, venner....

Nu er sæsonen for alvor ved at komme i omdrejninger på Aftenskolen for Bøsser og Lesbiske. Først i marts tager nye hold fat på undervisningen, og der er stadig plads til mange flere på holdene.

Allerførst vil jeg gerne rette en fejl, og skynde mig at slå fast, at datoen for den første byvandring med Mogens Caprani er på søndag den 6. marts, siger Nille Friis fra Aftenskolen. Datoerne for kurset "København på kryds og tværs" var desværre ikke kommet i de programmer, som blev sendt ud til alle LBL-medlemmer med *PAN-Bladet* i februar.

Deltagerne på kurset skal opleve København til fods på i alt otte vandre/slentreture på følgende lørdage eller søndage: Søndag den 6. marts, lørdag den 12. marts, søndag den 20. marts, lørdag den 26. marts, lørdag den

9. april, søndag den 17. april, lørdag den 23. april og lørdag den 7. maj. Alle ture begynder kl. 14, og første gang mødes man foran Københavns Bymuseum på Vesterbrogade 59. Turene vil vare mellem to og tre timer, og der uddeles specifikt program første gang.

Lørdag-søndag den 5. og 6. marts er også massage-weekend. Kurset finder sted på Massagekolen, Guldbergsgade 12, og der undervises hver dag fra kl. 10.00 til 15.30. Eventuelle spørgsmål om kurset i forbindelse med f.eks. kronisk sygdom kan man få svar på ved at ringe til Gunna Højgaard på telefon: 35 37 19 00. Der kan man også ringe og melde sig, hvis man ikke bor i København og derfor mangler overnatningssted.

Lørdag den 5. marts er også den lørdag, hvor Dream Games-holdet begynder med

en 'drømmedag'. Den finder som resten af kurset sted i Store Mødelokale på 3. sal i Knabrostræde 3 hver torsdag aften frem til den 21. april. Første drømmedag lørdag fra kl. 10 til 16, derefter om torsdagen fra kl. 18.30 til 21.15.

Tirsdag den 15. og onsdag den 16. marts er det tid for premiere på to helt nye kurser i Aftenskolen. Om tirsdagen gælder det arbejde med jern, hvor de to smede Lotte Gilbert Jespersen og Ulla Thomsen er parat til at give videre af deres erfaringer. Der undervises hver tirsdag aften på Dyvekeskolen på Røde Mellemvej 61 på Amager hver gang fra kl. 18 til 21.40, og kurset fortsætter til den 19. april.

Onsdag den 16. marts tager Kjeld R. Lings fat på emnet "Hvad siger Bibelen om homoseksualitet?" Kurset løber over fem aftener på Gasværksvejens skole frem til den 20. april hver gang fra kl. 18 til 19.50.

En række hold er allerede gået i gang, men der er altid plads til en til, der...

Det gælder gymnastik- og motionsholdene, hvor der er undervisning tirsdag eller torsdag. Tirsdag på Jagtvejens skole fra kl. 20.30 til 21.55 og torsdag på Engskolen i Haderslevgade fra 19.30 til 21.20.

Du kan også nå med på Gayrobicsholdene tirsdag eller fredag. Der er begge dage undervisning fra kl. 18 til 19.25, og undervisningen finder sted Nørrebrogade 52C.

Trænger du mere til at få rørt sangermusklen, kan du melde dig til koret De Homofone, der mødes hver torsdag på Gasværksvejens skole fra kl. 19.30.

Når vi er så tæt på kursusstart, er det en god idé at ringe til Aftenskolens kontor, hvis du vil melde dig til. Du kan ringe hver dag fra kl. 9 til 15 - og om mandagen til kl. 19.

STILLINGSOPSLAG

Sekretær på Københavnsafdelingen

Langtidsledig i jobtilbud:

Pr. 30.4 holder vores sekretær op. Derfor søger vi en afløser.

Arbejdet består af telefonpasning, medlemsregistrering, postforsendelse, medlemspleje sekretær ved møder etc.. Du vil komme til at arbejde sammen med afdelingens aktivister og indgå i et aktivt team.

Ansøgere til stillingen skal være langtidsledige.

Ansøgningsfristen er fredag d. 18. marts

Ansøgningen stiles til:

Politisk sekretær Bent Hansen, Landsforeningen for bøsser og lesbiske, Knabrostræde 3, box 1023, 1007 København K.

PANIK PANELET bryder et tabu

Jeg er en 34-årig bøsse, der nu i over et år har været i en basisgruppe, hvor vi specielt snakker om vores seksualitet. Vi er fire fyre, den yngste 27, og den ældste 54 år. De af os er bøsser, den fjerde definerer sig selv som biseksuel, men er overvejende sammen med fyre.

Mit problem er den ene af bøsserne. Han er 47 år, og han har været ret lukket i forhold til de temaer vi har diskuteret. Men ellers en skide sød fyr.

For godt en måned siden kom der 'hul på bylden'. Det viser sig, at han er til ganske unge fyre/drenge. Han praktiserer det i udlandet, og har bl.a. været i Marocco og på Filippinerne.

Dybest set kan jeg jo være ligeglad med hans form for seksualitet, men det er jeg ikke. Det roder rundt i mit hoved, jeg har mest lyst til at droppe ud af gruppen, da jeg tager stand fra sex med børn. Omvendt, hvis jeg ikke forsøger at virke ham, vil han vel fortsætte med at dyrke sex med unge, eller hvad?

Tror I i Panik Panelet, at hans seksualpraksis er til at virke? Kan han bare fortsætte sine 'aktiviteter'? Skal jeg endelig ikke anmelde ham til politiet, nu hvor jeg ved at han bl.a. dyrker sex med en dreng på 13 år?

var:

Det klart: Vi 4 går heller ikke ind for sex med børn, heller ikke dre folks sex med børn, og heller ikke når den voksne (eller net) påstår, at barnet kan lide det.

Vi synes ikke seksualitet skal belastes med så stor en igtforskel. Og vi synes ikke nogen skal opleve seksualitet i en så underlegen position som barnets i forhold til den voksne.

Du spurgte faktisk slet ikke til vores holdning. Men det kræver nødvendigt at sige, hvad vores udgangspunkt er, for at battere med dit brev.

Det er ikke en nem situation du står i. Du har ret i, at du nok vil få noget ud af bare at glide ud af gruppen - fordi det er bare er dig, der har det skidt med at han boller med børn. Det er nok også børnene.

Om det er muligt at påvirke ham, ved vi sådan set ikke. Men der er ikke noget alternativ til at prøve. Hvis ingen fornuftige kan nogen sinde siger til sådan en mand, der ellers er fin nok, ordan de ser hans handlinger, tjaa, så bliver han vel i de klaringer og bortforklaringer, som han har konstrueret til sig selv.

Hvad vi har erfaring med, er hvor indviklet det kan blive for moer at diskutere pædofili. Når man generaliserer og gør dofilien til 'noget en gruppe mennesker foretrækker seksuel' - ja, så er det jo parallelt til vores homoseksualitet. Og man kan fristes til at hoppe på den med, at folk må have lov til at øve den seksualitet de ønsker.

Der er det, vi i Panik Panelet synes, at den danske befolkning i være kommet så langt, at den ikke blot erkender at seksualitet findes og ser forskellig ud, men at den også kan

overskue, at der også spiller andre ting ind - magt, for eksempel.

Prøv at snakke med ham om det. Måske har han valgt ikke at tænke på det i en magtsammenhæng. Måske overfører han bare alle seksuelle minoriteters gode argumenter om, at seksualitet er hver enkelts egen sag - og beslutning. Og har glemt, at børns beslutninger altså bare ikke har samme vægt som voksnes. Han accepterer vel ikke børnemishandling ellers?

Omkring en sag som voksnes seksuelle lyst til børn lyves der meget. Vi kender godt pædofiles argumenter om kærlighed til børn, tryghed, 'drengets behov for en faderskikkelse' og at 'børn har også en seksualitet'. Men disse positive kvaliteter eksisterer fint uden at den voksne forholder sig seksuelt til barnet. Og børnenes egen seksualitet er vi sikre på har det fint blandt børnene selv. Vi synes det ville være mere sandt at snakke om begreber som incest, voldtægt og prostitution, som alle handler om magtmisbrug. To af os har arbejdet med ofre for incest og voldtægt og ved, at når børn bliver udsat for disse ting, får det nogle næsten ubegribeligt omfattende konsekvenser for resten af livet.

Spørg ham, om han synes det ville være okay, hvis hans egen søn, nevø, eller hvem han nu har tæt på, havde en voksen ven der dyrkede sex med ham. Om han tror det ville have føltes rart at blive påtvunget en voksen mands krop og seksualitet som tolvårig.

Tror du ikke det er umagen værd at sige hvad du tænker i din basisgruppe? Det er det I har den til. Bare se hvad du får vakt af reaktioner hos os. De andre to fyre i din gruppe må jo også have en mening om sagen. Måske behøver du ikke at udforme det som et angreb på den fyr der gerne vil have drenge. Måske kan du bare sige, hvad du tænker om børn og om seksualitet. Måske kan det udvikle sig til en diskussion om, hvad seksualitet også er - i retning af nærvær og omsorg og kærlighed.

Du nævner til sidst politiet, om du skal anmelde ham. Tja. Det er ulovligt hvad han laver, ingen tvivl om det. I den udstrækning han køber seksuelt samvær (som det vel er tilfældet i Marocco og på Filippinerne), så gør han også noget ulovligt. Du kan anmelde ham. Du kan også true med det. Og du kan også fortælle fyren, at kriminaliteten også er et aspekt af hvad han laver.

For os hænger kriminaliteten ikke sammen med, præcist hvor den seksuelle lavalder fastsættes, men om at voksne bruger børn til seksualitet.

Lige nu er det din basisgruppe, der har problemet; men pædofilidebatten har ligget og ulmet i homomiljøet og i Landsforeningen altid. Den brød sidst ud i lys lue i midten af firserne. Dengang resulterede det i LBL i et generations- og kønsskifte, kan man næsten sige, idet det primært var de unge bøsser og de lesbiske, der fik kæmpet deres holdning imod pædofili igennem. Denne holdning præger stadig LBL.

Som det fremgik af en artikel i sidste nummer af PAN-Bladet, foregår der en meget dramatisk pædofili-debat i

ILGA-sammenhæng, idet ILGAs nyvundne konsultative status i FN er truet, efter at det er blevet afsløret i USA, at der er pædofile grupper i ILGA. Denne debat vil utvivlsomt eksplodere på verdenskonferencen til sommer i New York.

Alle nordiske bøsse-lesbiske organisationer har samme holdning som LBL. ILGAs nye mandlige generalsekretær fra Norge, Hans Hjerpekjøn, er dumpet midt ned i den debat, som han selv var med til at starte i ILGA for år tilbage.

Så - din basisgruppe er ikke alene.

Hvad gør du?

Breve til Panik Panelet kan indsendes hele tiden til PAN-Bladet, LBL, Knabrostræde 3, 1023 Kbh. K., mærket "Panik Panelet". Hvis indlægget er led i en fortsat debat, og vi har det til første deadline for det næstfølgende nummer, vil vi forsøge at få det med. Deadline står på side 2. Panik Panelet forbeholder sig ret til at vælge blandt de komne breve samt redigere og forkorte i dem, vi bringer. Panik Panelet sikrer fuld anonymitet, blot skal navnet være Panelet bekendt.

STILLINGSOPSLAG

Langtidsledig i Jobtilbud/jobtræning

Produktionsmedarbejder på PAN-Bladet

Vores produktionsmedarbejder holder op i marts måned. Vi søger derfor en afløser hurtigst muligt.

Arbejdet består af lettere kontorarbejde; men derudover er det meget frit og selvstændigt. Du vil lære alle sider af bladproduktionen at kende (herunder layoutprogrammet Aldus Pagemaker) og få afløb for dine mange lyster og talenter.

Den vigtigste kvalifikation er at du har lyst til arbejdet, samt at du har humoristisk sans. Men det vil også være en absolut fordel, hvis du kan skrive på maskine/PC'er, og at du kan arbejde selvstændigt - men samtidig er god til at samarbejde med andre. Produktionen af PAN-Bladet er i høj grad et teamwork mellem ansatte og frivillige aktivister.

Hvis du vil vide mere om jobbet, kan du ringe til vores nuværende produktionsmedarbejder Dorthe på redaktionen (33 11 19 61).

Ansøgningsfrist er mandag d. 7. marts

Ansøgningen stiles til:
Personalechef Bent Hansen,
Landsforeningen for Bøsser og lesbiske,
Knabrostræde 3, box 1023, 1007 København K.

VINDER I MUSIK

Forårsfest på "Toppen"
Knabrostræde 3

Lørdag den 26. marts 1994

Dørene åbnes kl. 20
Entré 50,- medlemmer af
Kvinder i Musik 30 kr.

SR Revision ApS
J.Schmidt-Rasmussen
Registreret revisor F.R.R.

Fiskerihavnsvej 6 • 2450 København SV
Telefon 33 15 07 77 • Fax 33 15 07 47

ADVOKATFIRMAET BØRGE MØLLER'S EFTF.

V/ ADVOKAT

OSKAR DUBOVSKY

FAMILIERET (herunder reg.partnerskab,
testamenter, ægtepagter og dødsboer),

EJENDOMSHANDLER

(samt øvrige sager vedr. fast ejendom),
BETALINGSSTANDSNING M.V., TRANSPORTRET,
ERSTATNINGSSAGER, EHVERVSRET

TELEFON: 44 94 22 96

TELEFAX: 44 94 80 84

AFSPÆNDING
KROPSBEHANDLING
KROPSBEVIDSTHED
SAMTALE

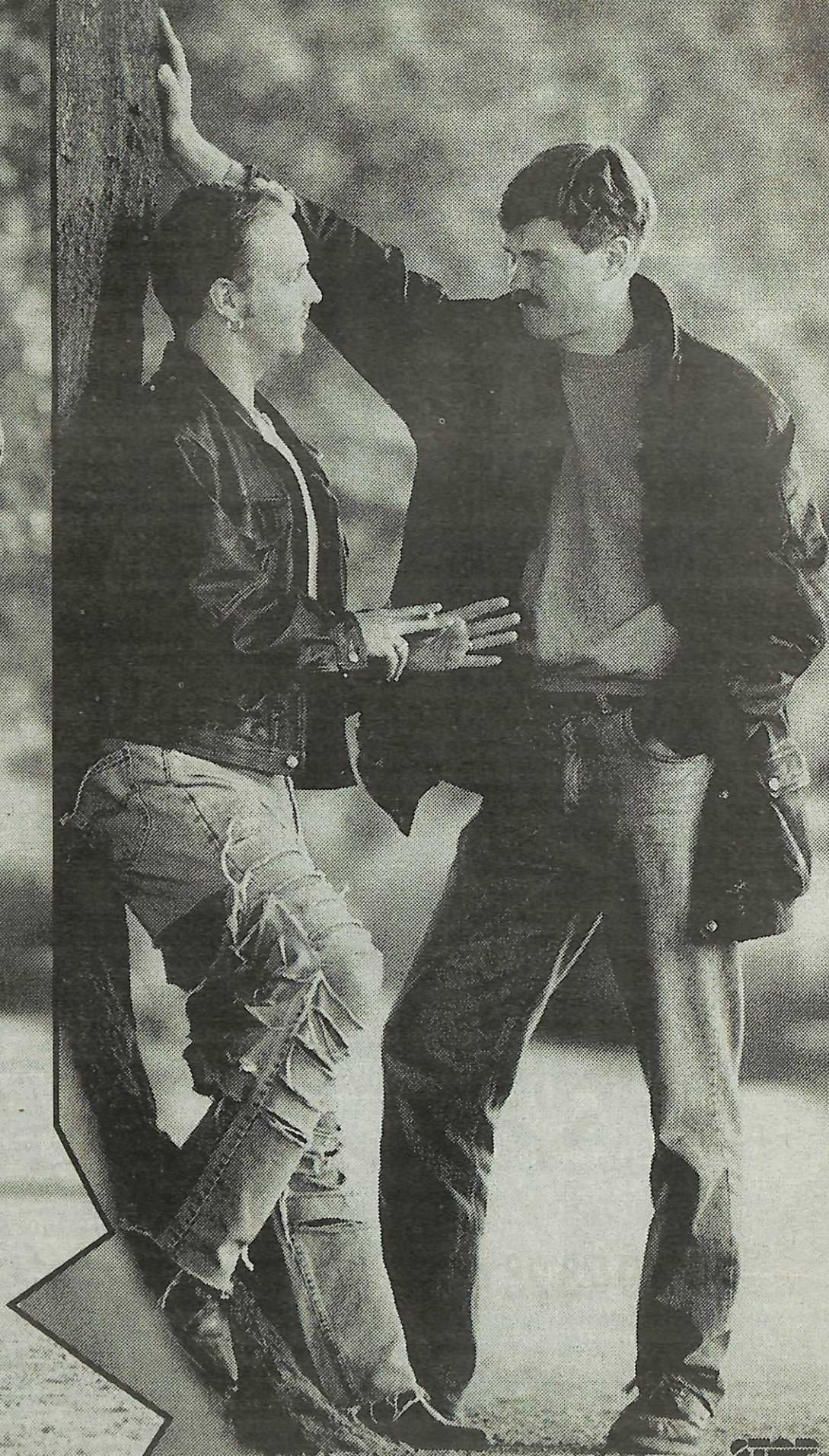
VERA
Afspændingspædagog DAP
Tlf: 31 20 42 29

ANNONCER
i
PAN-
Bladet

MAND OG MAND IMELLEM

SIKKER SEX
UDE OG HJEMME

LAYOUT: CAPRAN/LYNGGAARD
FOTO: ROBIN SKJØDBERG

STEF
AIDS

KRASNAPOLSKY

3332 8800

NIELS FREDERIK
TILBYDER
HVER DAG 12-02
15-20 FORSKELLIGE
RETTER

MAD UD AF HUSET
TIL ALLE LEJLIGHEDER

Malerfirmaet SANDER & DAM ApS

Glasvæv ★ Sprøjtemaling
Facaderenovering ★ Skilte
Marmorering ★ Forgyltning

GARANTI PÅ KVALITET

42 48 56 00

Telefax: 42 48 56 45

CAN CAN
- a place for gentlemen

MIKKELBRYGGERSGADE 11 ☎ 33 11 50 10

ÅBEN: MAN-SØN 16-02 • LØR-SØN 05-10

PAN
KONTAKT-
TELEFONEN ER FOR
BØSSER OG LESBISKE
OG ALLE ER HELT ANONYME

LANDSFØRENINGEN FOR BØSSER OG LESBISKE

PAN
LINIEN

90 23 23 45

Telecom Scandinavia A/S, Fredelsborgsgade 1, 1360 København K

NYT! DU KAN NU VÆLGE HVILKEN
ALDERSGRUPPE OG HVILKET
OMRÅDE HAV ELLER
HUN SKAL VÆRE
BOSAT!

PAN
LINIEN
ER DER HVOR
FYR MØDER FYR
OG PIGE MØDER PIGE

KR 5,00 PR MINUT

PAN LINIEN FORMIDLER
SERIØSE KONTAKTER
FOR BØSSER OG
LESBISKE

TEKSTANNONCER

Vi har tre slags ikke-kommercielle annoncer:
kontaktannoncer, rubrikannoncer, samt dødsannoncer.
Alle disse annoncer sættes ens op.
(Se dog nedenfor om evt. foto samt ramme.)

• Hvilken slags annonce skal jeg vælge?

Kontaktannoncer er for folk, der vil i kontakt med andre
(enkeltpersoner, selvhjælpsgrupper osv.)

Rubrikannoncer omfatter salg/køb, udlejning, undervisning, servi-
ceydelser, forlystelser osv.

Dødsannoncer omfatter ikke nekrologer o.lign.

• Priser

Kontaktannoncer: 50 kr. pr. påbegyndt 100 ord. Foto (vedlagt af annoncen)
koster 50 kr. ekstra.

Rubrikannoncer koster dobbelt så meget som en kontaktannonce, dvs.
100 kr. pr. påbegyndt 100 ord. Foto 100 kr. Ramme 50 kr.

Dødsannoncer koster det samme som en rubrikannonce. Dog er ramme
inkluderet.

• Hvad gør jeg?

Indrykning af annonce: Skriv din annonce og anfør navn og adresse
med blokbogstaver (husk at skrive navn og adresse bag på evt. foto til
kontaktannoncer).

Læg annoncen i en kuvert og send den til PAN-Bladet, Postbox 1023, 1007
Kbh. K, mærket "Tekstannoncer".

Deadline: Din annonce bringes i næstfølgende nummer, hvis den er
redaktionen i hænde senest til den angivne deadline (se s. 2). Senere
modtagne annoncer kommer kun med, hvis der er plads.

Betaling: Du kan enten lægge en check på beløbet sammen med
teksten til din annonce, eller indbetale beløbet på PAN-Bladets giro
5688450.

Besvarelse af kontaktannoncer:

-Skriv dit brev til annoncen og læg det i en kuvert. Anfør bill. mrk.
uden på kuverten.

-Læg kuverten med "bill. mrk." i en anden kuvert og vedlæg 3.75 i
frimærker (5 kr. til lande uden for Vesteuropa). Sendes der mere end én
besvarelse til redaktionen, skal der vedlægges porto til samtlige
besvarelser der ønskes videresendt. Frimærkerne må ikke klæbes på
selve svarbrevene.

-Send det hele til redaktionen.

-Du kan svare på rubrikannoncer to numre tilbage fra det aktuelle
nummer.

PAN-Bladet optager ikke annoncer med formuleringer som
aids-fri, hiv-fri, hiv-negativ, aids-testet eller sygdomsfri.

Jorden rundt

Rejseven søges. Har du som jeg lyst til
en eventyrlig rejse, så læs videre. Jeg
er en fyr på 46 år, rejsevan. Jeg
forestiller mig, at vi starter på rejsen
omkring okt./nov. 1994, varighed 6-7
mdr. Udgifter pr. person 40.000-50.000
kr. Hvis det siger dig noget, så lad os
sammen komme i gang med at plan-
lægge og lære hinanden at kende.

Bill.mrk.94.101

Kvinde fra trekant-
området søges

Er du en varm og kærlig kvinde
mellem 45 og 60 år, der ønsker et fast
forhold, som ikke er baseret på sex, er
det måske dig jeg søger. Jeg er 56 år og
blond, har måske et par kg, der skal
smides for at være slank, men med en
flot figur. Jeg er feminin og interesserer
mig for bl.a. alternativt behand-
ling, er ikke misbruger af hverken
alkohol eller medicin. Jeg håber igen-
nem denne annonce at finde en sød og
ærlig fast partner.

Bill.mrk.94.102

Herning-Århus

Lesbisk K sidst i 30'erne. Slank 100%
k-ærlig, trofast, lidt jaloux, romantisk,
humorisk sans m. stor snart udebo-
ende søn. Savner en fast partner for
livet. Gerne bofællesskab med tiden.
Lidt genert er jeg også. Er varmblodig
og næsten "fordomsfri". Har mange
interesser. Hende, jeg søger, er vel
som ovenstående og har styr på al-
kohol. Ligeledes trofast, være positiv
indstillet til livet. Tyk el. tynd, bare
du er sød og kan nikke genkendende
til ovenstående, så svar i dag el. senere.
Jeg har været alene i 3 år. Og vil ikke
mere.

Bill.mrk.94.103

Lesbisk søges

41 Årig 60'er flipper med hang til
musik som bl.a. rock, blues og gospel,
savner ærlig/kærlig lesbisk veninde.
Jeg har stor interesse for dyr og natur.
Håber at finde ligesindet, gerne fra
Københavns-området.

Bill.mrk.94.104

Pige/pige-Kbh.
Sjælland

Hvor er hun - "the one and only"? Jeg
har søgt forgæves så længe, at jeg
næsten har glemt, hvordan det er at
være forelsket. Nu må der snart ske
noget. Foråret nærmer sig - for-
håbentlig, og det ville være rart at
finde en kæreste, der som jeg søger et
trygt og stabilt forhold, som bygger
på ægte kærlighed, tillid og ærlighed
samt tolerance for de små særheder,
som vi vel nok alle har. For at der skal
være basis for det, vil det nok være en
fordel, om du nogenlunde falder ind
under nedenstående kategori: Du er
ca. 30-40 år, varm, trofast og (k)ærlig,
med humoristisk sans og et dejligt
glimt i øjet, gerne sporty og med
alsidige interesser - evt. sport, film/
teater, musik, bøger. Glad for naturen,
dyr og børn. Jeg har hverken børn el.
dyr for den sags skyld, men de ville
være velkomne i min fremtidige "fa-
milie". Holder du endvidere af hjem-
lig hygge, en tur i byen i ny og næ og
en afslappet middag i gode venners
selskab, så tror jeg, vi kunne finde ud
af noget sammen - hvis kemien iøvrigt
passer. Skriv trygt, hvis dette siger
dig noget.

Bill.mrk.94.105

Pige/pige

Jeg er en pige som bor i 74 området, der
søger en helt almindelig pige med ben
i næsen, og som er mellem 27-34 år. Jeg
selv er mørkeblond 30-160-52 og ærlig
kærlig og romantisk og måske til
tider af den stille type der har rendt
hornene af sig, men ellers en livsglad
frisk pige der elsker natur, dyr og
børn. En tur i byen en gåtur ved
stranden eller i skoven, hjemlig hygge
god middag med stearinlys og andre
spændende ideer. Er det måske lige
dig så fat pennen og skriv til mig.

Bill.mrk.94.106

Mand/mand Kbh/NV

Er du til f/f, r/p, vortegejl, poppers og
hvad vi ellers kan finde på, bør du
sende mig et par linier. Hvis du er
både nyder og yder, bliver det hele

mere sjovt. Jeg er storforbruger af
poppers, ryger og har de fleste al-
mindelige laster. Urinsex får mig
ikke til at løbe skrigende bort. Be-
håring gør mig vild i varmen. Jeg:
Medio 100, 180/80, alm. af bygning.
Du: 30-50, ditto.

Bill.mrk.94.107

2 katte søger
nyt hjem

Sambo og Sabine har brug for et godt
og kærligt nyt hjem sammen hos ro-
lige mennesker med lidt god tid til
at tage sig af dem. Begge er sorte,
Sabine er semilanghåret. Sambo er
tryk, åben, legesyg, kælen, snakke-
salig. De 3 sidste egenskaber har
Sabine også, hun er blot lidt mere
forsigtig. De er søskende født 17.2.92.
Grundet min kærestes allergi må
jeg desværre skille mig af med dem,
men håber de kan få et godt liv hos
nye ejere. Vaccinerede juni 93, øre-
mærkeattest etc. medfølger. Inde-
katte.

Ring 31 23 14 90

Fyr/fyr Kbh.omegn

Er jeg den eneste fyr i hele landet,
som ikke kan finde en sød fyr? Hvis
dette er tilfældet, så er det ikke
nødvendigt at skrive mere. Ups. Det
kan jo være, at der er en som læser
denne spalte, så jeg må hellere
fortælle lidt om mig selv. Jeg er 19/
166/60, bærer briller og er sidst, men
ikke mindst, rødhåret, med dertil-
hørende temperament (har kontrol
over det). Jeg er meget humoristisk
anlagt, og tager livet som det kom-
mer. Jeg er ved at afslutte min studen-
tereksamen hvorved der ikke er
megen tid til fornøjelser. Mine in-
teresser er bla. middag, biograf og
hjemmehygge. Du er en sød og dejlig
fyr i alderen 20 til 28 år, som ønsker
at dele dit og mit liv imellem os. Du
kan godt lide at gøre lidt ud af dig
selv, det er jeg tilhænger af. Hvis du
er interesseret, så fat pennen og
skriv, send også et foto med.
Alle får svar.

Bill.mrk.94.108

Lesbisk søges

Lesbisk tøs i midten af 20'erne sav-
ner kærlig kvinde med rimelig styr
på sig selv. Jeg lægger vægt på
tillid, frihed, kærlighed og forståelse
for hinandens behov. Jeg drømmer
om hus på landet (nær byen) evt.
børn. Mine interesser er min hund,
naturen, sund mad, astrologi, drøm-
me, healing, kanalisering osv. Jeg
er til cowboybukser og læderjakke
og ser iøvrigt godt ud (rimeligt).
Skriv trygt. Kan vi ikke blive
kæresten kan vi altid blive venin-
der.

Bill.mrk.94.109

Lesbisk
kæreste søges

Lesbisk kvinde sidst i 20'erne søger
sød, omsorgsfuld, udfarende og
intelligent kæreste til at dele dag-
ligdagen og fremtiden med. Jeg er
selv sød, følsom, nysgerrig, trofast,
lidt kreativ, social, observerende og
selvstændig. Jeg lægger vægt på
solidaritet, nærhed, humor og at
have det sjovt. Jeg kan godt lide at
spille og andre former for selskabe-
lighed, at se fjernsyn, at arbejde, at
lave mad, være forelsket i den rigtige,
at lære folk at kende, og har ellers
varierede interesser. Skriv trygt og
lade os mødes og evt. blive veninder.
Alle får svar.

Bill.mrk.94.110

Sydvestjylland

Jeg er en kvinde på 38 år, der søger
en kvinde på 30-40 år, til at dyrke sex
sammen med. Jeg er uerfaren, men
det tiltaler mig at prøve, måske også
fordi jeg er lidt usikker på, hvor jeg
står. Jeg er meget åben og ærlig, når
tilliden er til stede. Er glad og tilfreds
med tilværelsen. 1.64 høj, 57 kg ikke-
ryger. Dyrker lidt sport. Har humo-
ristisk sans. Jeg kan li' en god bog,
lækker mad m. vin, biografer. Det
alternative har min store interesse.
Skriv til mig og lad os se, hvad vi
kan bruge hinanden til. Alle seriøse
breve besvares.

Bill.mrk.94.111

Udyret søger skønheden

Og dog - det jeg søger er ikke den ydre
skønhed, men en almindelig sød pige,
gerne sporty, slank, mellem 35 og 45
år. En pige, der lige som jeg holder af
musik, natur, mennesker, en god
middag, romantik, ærlighed og blid
følsomhed. Skal jeg nævne noget, som
jeg ikke bryder mig om, så er det
mennesker med alkohol- og pillemis-
brug. Jeg er selv 42 år (krebs) og
svarer godt til ovenstående beskri-
velse. Håber på dit svar.

Bill.mrk.94.113

Efterlysning

Første fredag i januar mødte jeg dig.
Finn. Du var fra Århus og skulle bare
være i byen natten over. Du gjorde et
stort indtryk på mig, så hvis du husker
mig, skriv da tilbage. Vi mødtes i
saunaen, og jeg var den første.

Bill.mrk.94.114

USA

Meet men all over the world. Inter-
national gay penpals. List 600 men, 35
countries. Send addressed envelope
and postal coupon for information.
IGP, Ste. 320, Box 7304, North
Hollywood, California 91603, USA

Pige/pige

Jeg er en 22-årig studerende, som godt
kunne tænke mig at få udvidet min
bekendtskabskreds til også de lidt
mere homofile kredse. Du skal have
masser af sort humor, være vild med
musik og elske at udfolde dig fysisk i
diverse sportsgrene. Jeg selv bruger
meget af min tid på studierne, sporten
og mine venner. Men det skulle da
være underligt, hvis jeg ikke lige
kunne få presset dig ind i programmet.
Så tag og prøv at skriv, gerne med foto.

Bill.mrk.94.115

Hej piger

Kbh. Omegn. Har du det lige som jeg,
at det er dejligst at opleve livet,
naturen, teater, film, musik, hjemme-
livet, byen og dans, når man er to, ja
så kan det være annoncen her fanger
din interesse, for sådan har jeg det.
Jeg er 26/163/48, glad, k-ærlig, har
humor, holder af indre skønhed, har
mange interesser bl.a. i det alterna-
tive. Din alder, som den nu er. Skriv
snart, for jeg glæder mig til at give dig
min opmærksomhed. Har du et foto
vil det bringe stor glæde.

Bill.mrk.94.116

Fyr/fyr. Kbh.

Jeg er velbegavet og ser rimelig godt
ud, hvis jeg selv skal sige det, og det
skal jeg i en kontaktannonce, hvor
detaljeret bevisførelse hurtigt bliver
dyr. Desuden besidder jeg en falsk
beskedenhed, der i de fleste tilfælde er
så godt maskeret, at den forekommer
ægte. Jeg er 23 år, bøsse, meget musik-
og sportsinteressert, rimelig afklaret
og uerfaren og i akut mangel på såvel
kæreste som bøssevenner. Er du bøsse,
ikke alt for meget ældre end mig og
ellers interesseret, så svar med foto
(gerne af dig selv).

Bill.mrk.94.117

Fyr se her!

Er du den søde dejlige, trofaste fyr, jeg
søger. Jeg er en fyr på 18 år 167 cm 70
kg. Du må som jeg være, romantisk,
ærlig og til gang i den, byture, biffen,
hjemmehygge. Er tanken om fælles
adresse dig ikke alt for fjern, så skriv.
Jeg forestiller mig du er 19-45, rimeligt
udseende, og ellers meget almindelig.
Jeg er frisk på alt nyt, er du også?

Bill.mrk.94.118

Efterlysning af fyr, Kbh

Da vore veje kun sjældent mødes,
prøver jeg nu herigennem at finde
dig. Første gang vore veje mødtes, var
til Nervepigernes forestilling i
Bøssehuset 24/10-93. Du sad inden
forestillingen og talte med 2-3 piger.
Anden gang var 1/1 94 om aftenen på
Sebastian, du sad med ryggen til mig
og talte med en anden fyr. Jeg sad og
talte med min vært, han sad med
ryggen mod dig. Vi udvekslede dybe
blikke, da du gik. Hvis du har lyst til
at møde mig, så skriv. PS. du har
mørkerødt hår.

Bill.mrk.94.119

Pige søger pige, Sjælland

Jeg er en frisk/fræk og charmerende
lesbisk med masser af varme og humor
på 22 år. Alm. udseende med mørkt
hår. Jeg søger en dejlig kæreste. Så
hvis du er en k-ærlig, fræk lesbisk
mellem 19-29 år med humor, men også
lidt seriøs... Dit udseende er ret
underordnet, da det er mellem ørerne,
det der tæller sker. Er byture,
romantiske middage og masser af
kys og kram ingen hindring for dig?
Så er jeg måske den, du har ledt efter.
Skriv og vi kan finde ud af det.

Bill.mrk.94.120

Område Kbh.

Præsentabel fyr på 29/182/74 søger
fyren! Du interesserer dig også for
business, sport på et moderat niveau,
dine venner og går både med skjorte/
slips og med cowboybukser. Jeg ønsker
ikke at færdes i bøsse miljøet - og mine
omgivelser opfatter mig ikke som
"typisk" bøsse. Den manglende
"skiltning" er nok årsagen til, at det
er svært at få kontakt med andre, der
ligesom jeg blot synes, at fyre er noget
af det mest sexede der findes. ENIG?
Jeg forestiller mig et venskab som
stille og roligt udvikler sig således.
Det helt ideelle ville være fælles ad-
resse med tiden. Diskretion og svar-
garanti.

Bill.mrk.94.121

Italien

Italian student, 22/180/60, looks for
new friends. Keywords: Books, travel,
art, alternative and classical music,
Tori Amos... Anything in common?
Please write with photo to: Flandi
Claudio, Via Bologna 24, I-41058
Vignola (mo), Italien.

Polen

My name is Gregor, and I am 25 years
old. I want to correspond with
somebody about life, love, films, music
etc. I feel very alone and unhappy. My
English is not very good, but I learn.

Bill.mrk.94.122

Finland

Hi, I am a finnish guy with the age of
32 yrs. I'm looking for a pen pal from
Denmark who would like to change
ideas, music and maybe mutual visits
in the future. I am not really looking
for a lover because I'm already going
steady with someone and it would be
nice if you had someone too. I'm looking
for a longlasting friendship with
someone intelligent, about my age
(not important). I like outdoors,
travelling and studying languages.
I'm 168 cm, slim with blond hair and
blue eyes. You can write in English,
Swedish, Finnish, Spanish or maybe
Danish.

Bill.mrk.94.123

Ungarn

24 years old Hungarian student (man)
would like to correspond with gay
men and lesbian women from Scandi-
navia. I don't want to emigrate or
move to your country, just find a good
friend in you. Write in English, Ger-
man, Finnish or Russian to: Gyuri, H-
6701 Szeged, P.F. 2214, Ungarn.

Polen

I would like to have pen friends in
Denmark. I'm gay 34 yrs.old. My name
is Roman. My hobbies are: Film, ten-
nis, swimming, meeting my friends,
ballet and the foreign affairs.

Bill.mrk.94.124

Rusland

Gutausschender boy 30/170/63 aus St.
Petersburg sucht netten und treuen
Mann für Feste und dauerhafte Part-
nerschaft. Sexuell mache ich fast alles
mit. Schreib bitte mit foto.

Bill.mrk.94.125

Ukraine

I am seeking a single lady from 20-55
without children. My name is Vitaly.
I am Russian, live in Ukraine. I am
born 23.04.49. Unmarried. I am
accordion player by profession. I love
music, travel, fishing and painting.

Bill.mrk.94.126

BOLIG

Bofælle søges

I min lejlighed på Vesterbro er der
plads til en bofælle. Der er spisekø-
ken, fællesrum og bad. Værelset koster
1.750,- m. varme. Kun ikke-ryger. Dep.
2.000,- Jeg mand på 35 år.
Ring 31 23 08 30.

Bofælle søges

21-årig boghandlerelev, kommende
(forhåbentlig) studerende, søger bo-
fælle til deling af lejlighed, som vi
sammen skal ud at finde (eller har du
noget på hånden?) Helst broerne eller
Frederiksberg. Andel eller leje. Er du
interesseret, så kontakt mig. Annette
Elmue på tlf 33 12 91 48 dag, eller efter
kl.18, 39 29 06 39.

Kbh. omegn

Villalejlighed, min 2 værelser + køk-
ken, adgang til bad, søges til ind-
flytning i løbet af 94. Indflytter: Rolig
37 årig ½ studerende med fuld-
tidsarbejde + 2 katte. Alternativ: 2
værelses lejlighed til fremleje ell.
bofællesskab.
Kontakt: Kirsten Andersen, Kratvej
5, 4623 Ll. Skensved.

TOURIST COPENHAGEN

Private accommodation with in
walking distance to the gay-scene.
SINGLE-ROOM : KR. 125.-
DOUBLE-ROOM : KR. 200.-
STAY-GAY
Phone: 33 25 74 33

JOB

Forsker søges, (jobtræning)

Til at gennemføre en spørgeskema-
undersøgelse af homofamiliernes vil-
kår i dagens Danmark, i anledning af
FNs 'familieår'.

Du vil få en engageret baggrunds-
gruppe - men ellers skal du kunne
arbejde selvstændigt. Dvs. vi har brug
for en akademiker, der kan forske,
arbejde med spørgeskemaer og EDB,
kender til homofamilieproblematik-
kerne, og kan skrive, samt kan samer-
bejde holdningsmæssigt med bag-
grundsgruppen, der består af grupper
og enkeltpersoner i og uden for LBL.
Ansættelsen er under jobtrænings-
ordningen (tidligere jobtilbudsord-
ningen), så du skal være berettiget til
jobtræning med fuld offentlig løndæk-
ning.

Tiltrædelse snarest muligt efter 15.
april, og varighed 10-12 måneder efter
aftale.

Alt under forudsætning af bevilling
fra Socialministeriets Familieårs-
pulje.

Henvendelse:
Vibeke Nissen, tel: 31 71 91 00.

Sommer på Skagen...

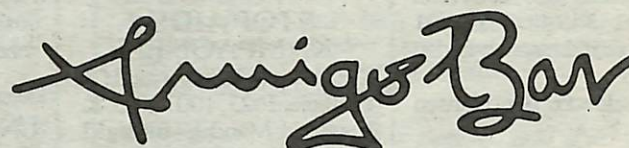

Finns Pension

Pensionen åbner den 6. maj 1994 og så har vi
åbent hele året...

Gode efterårsferier, weekender, jul, nytår, vinterferier,
påskeophold, fester og herligt forår venter i fremtiden
på Finns pension. For slet ikke at tale om sommeren,
der allerede er en succes.

Østre Strandvej 63 · DK-9990 Skagen · Danmark
Tlf. (+45) 98 45 01 55

LASER KARAOKE VIDEO SING-ALONG POOL - BILLIARD

åben hele natten fra kl. 22

Schönbergsgade 4 v/Gl. Kongevej 76 tlf. 31 21 49 15

Hiv, håb og kærlighed

Århus

torsdag den 10. og 24. marts fra kl. 20.00 - 21.00
på Radio DÅB, lokalradioernes kanal 2
MhZ: midt 98.7, vest 92.2, syd 89.5, nord 107.6
Kabel: JATS 100.2, STOF 100.75

København

onsdag den 9. og 23. marts fra kl. 21.30 - 23.00
torsdag den 10. og 24. marts fra kl. 15.00 - 16.30
på 98.9 MhZ

STOP AIDS Kampagnen

Århus 86 13 19 48 København 33 13 19 48

"klip ud"

LANDSFORENINGEN FOR BØSSER & LESBISKE

FORBUNDET AF 1948

FORMÅL

Landsforeningen for bøsser og lesbiske formål er på et progressivt grundlag at arbejde for bøsser og lesbiske politiske, kulturelle og sociale frigørelse, samt at modvirke de normdannelser og strukturer i samfundet, som virker undertrykkende. Herunder skal Landsforeningen særligt varetage unge lesbiskes og unge bøssers interesser.

SEKRETARIAT

Landsforeningen for bøsser og lesbiske (LBL), Knabrostræde 3 st., Postboks 1023, 1007 Kbh K. Tlf. 33 13 19 48. Fax 33 91 03 48. Kontortid: mandag-fredag kl. 10-16. Politisk sekretær: Bent Hansen

FORKVINDE

Susan Peters. Træffes efter af-

tale med sekr. leder Bent Hansen.

AFDELINGER OG LOKALGRUPPER

Landsforeningen for bøsser og lesbiske består pt. af 8 afdelinger og 3 lokalgrupper.

KONTINGENT

Kontingentet udgør i øjeblikket: kr 200,- for et halvt eller kr 375,- for et helt år. LBL har rullende kontingentperioder.

STOP AIDS-KAMPAGNEN

København: Knabrostræde 3, Postboks 1023, 1007 Kbh. K. Kontortid: Mandag - fredag kl. 10-16. Tlf: 33 13 19 48. Aidskoordinator: Jakob Haff. Århus: Jægergårdsgade 42-44,

Postboks 362, 8100 Århus C. Mandag - torsdag kl. 10-16. Aidskoordinator: Jens Thygesen. Rejsekonulent: Søren Nyskov.

MEDLEMSBLAD

PAN-bladet, Knabrostræde 3b, 4. sal, 1007 Kbh. K. Tlf: 33 11 19 61. Kontortid: Mandag kl. 19.30 til ca. 22.

PAN-INFO

Anonym landsdækkende information. Henvendelse på tlf. 33 13 01 12, onsdag-fredag kl. 20-23 samt søndag, mandag kl. 20-23.

UNGDOMSTELEFONEN

Unge bøsser og lesbiske informerer, rådgiver og snakker med unge hver tirsdag kl. 19-21 på tlf. 33 13 06 28.

RÅDGIVNING

Samtlige afdelinger af Landsforeningen for bøsser og lesbiske tilbyder personlig rådgivning om bøssers og lesbiskes problemer, f.eks. identitet, ensomhed, parforhold, spring-udproblemer. Se under afdelingerne.

PAN-BOGCAFE

Knabrostræde 3, indgang i porten tv. Tlf: 33 11 19 61. Åbent mandag-fredag kl. 17-19. 1. lørdag i mnd. kl. 13-16.

BIBLIOTEK

Knabrostræde 3, indgang i porten th. Tlf: 33 11 19 61. Åbent mandag, tirsdag, torsdag, fredag kl. 17-19, onsdag 17-20, lørdag 13-15. Udlån kun mod forevisning af medlemskort.

ARKIV

Arkiv for bøsser og lesbiske. Knabrostræde 3, indgang i porten tv. (bag ved Bogcaféen). Tlf. 33 11 19 61. Åbent torsdag kl. 17-19 eller efter aftale.

AFTENSKOLE

Aftenskolen for bøsser og lesbiske. Knabrostræde 3, st., tlf. 33 13 19 48. Åbent alle dage kl. 10-15, mandag kl. 10-19.

RADIOROSA

Knabrostræde 3, 3. sal. Tlf. 33 33 04 04. Sender daglig på 98,9 MHz kl. 21.30-23.30 med genuds. dagen efter kl. 15. Endvidere mandag morgen kl. 7-9 og onsdag kl. 23.30-02. Introduktion af nye aktivister foregår i radioens lokaler den 3.

søndag i måneden.

HOVED-BESTYRELSEN

Lørdag 12. marts 1994: A/S-Bestyrelsesmøde kl. 11-13 i København. Fællesmøde kl. 14-17. Søndag 13. marts 1994: Hovedbestyrelsesmøde kl. 10-16 i København.

Lørdag 28. maj og søndag 19. maj: Landsmøde i København

AFDELINGER OG LOKALGRUPPER

LBL-Aalborg

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Aalborg-afdelingen, postboks 1244, 9100 Aalborg. Giro: 609 39 06. Kontor: Anders Borksvej 18 kld, 9000 Aalborg

Kontortid: Onsdag 17-19, hvor der bl.a. er mulighed for at møde bestyrelsesmedlemmer.

PAN telefon: Tlf. 98 12 22 45, svarer døgnet rundt med oplysninger om Landsforeningen og kultur- og underholdningsaktiviteter i Nordjylland.

Rådgivning: Tors. kl. 18-20, Anders Borksvej 18. Tlf. 98 16 45 07.

Gå-ud-gruppen: Henvendelse på tlf. 98 16 45 07

Ungdomsgruppen: Mødes på PAN hver tors. kl. 20.

Arbejdsgruppen: Har kontortid på PAN hver ons. kl. 19.00-20.00.

PAN-Club: Danmarksgade 27A, 9000 Aalborg. Tlf. 98 12 22 45. Åben: Tors. 20-24, Fre. 22-04, Lør. 22-05.

LBL-Esbjerg

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Esbjerg-afdelingen, postboks 1033, 6701 Esbjerg. Tlf. 75 45 19 48.

Rådgivning: Hvertors. kl. 19-22.30. Nørrebrogade 102. Tlf. 75 45 19 48.

Gå-ud-gruppen: Henvendelse på tlf. 75 45 19 48

Cafe-aften: Tors. kl. 19.30-22.30. Lør. i lige uger 20-24 tillige 1/10-1/4 søndage kl. 14-17. Nørrebrogade 102. Tlf. 75 45 19 48.

Fester: Den 2. lør. i hver måned kl. 21-03.

LBL-Kolding

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Sydjylland-afdelingen, postboks 118, 6000 Kolding. Tlf. nr. 75 54 19 48. Giro 1 46 45 31.

Medlemsarrangement: Program og info tlf. 75 54 19 48.

Rådgivning: Ons. 18-20. Tlf. 75 54 19 48, Dyrehavegårdsvej

38, 1.6000 Kolding. Gå-ud-gruppen: Tlf. 75 54 19 48.

Pan Café: Dyrehavegårdsvej 38, 1.6000 Kolding. Åbnings-tider: ons. 19-23, Lør. 21-02.

LBL-Åbenrå

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Sønderjyllands-afdelingen. Postboks 282, 6200 Åbenrå

Kontor: Nygade 55, 6200. Tlf. 74 62 11 48

Rådgivning: I Caféens åbnings-tid.

Gå-ud-gruppe: Fre. og Lør. i Caféens åbnings-tid.

Ungdomsgruppe: Mødes 1-2 gange om måneden i Caféen.

Tlf. nr. til kontaktperson i Caféens åbnings-tid.

Kvindegruppe: Mødes 1-2 gange om måneden i Caféen.

Tlf. nr. til kontaktperson i Caféens åbnings-tid.

Sikker Sex Garden: En gruppe af unge, frivillige bøsser og lesbiske. Kontaktperson Frank Wolf-Henrichs tlf. 74 43 23 63 (tlf. svarer)

PAN Cafe: Åbent tors. kl. 20-ca23, fre. og Lør. kl. 20-ca24. Tlf. 74 62 11 48.

LBL-Århus

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Århus-afdelingen, Jægergårdsgade 42-44. Postboks 362, 8100 Århus C. Tlf. 86 13 19 48. Fax 86 13 25 48. Giro 1 23 51 09.

Kontortid: Man-tors 10-16, fre. 10-15. Kassereren ons. 19-19.30.

Afdelingsbestyrelsen: Ons. i ulige uger kl. 19.30-22.

Rådgivning: Tlf. 86 13 19 48. Jægergårdsgade 42. Tors. 18-20.

PAN I.C. Bog- og informationscafe: Tirs. 19-22 via biblioteket.

Bibliotek: Jægergårdsgade 42 første dør tv. i porten. Tirs. kl. 19-22, Tlf. 86 13 19 48.

PAN Idræt: Man. 19-20, div. idræt hele ugen. Tlf. 86 13 19 48.

Vildrosen: Kun for kvinder. Sidste fre. i hver måned kl. 20-24. Derefter disq for alle.

Ungdomsgruppen: Jægergårdsgade 42. Tirs. kl. 20-22. Tlf. nr. til kontaktperson i gennem Rådgivningen (Århus).

Nostalgigruppen: Fest med spisning 3. fre. i måneden kl. 19.48. Filmkl. senest 4 dg. før. Hans Østergård tlf. 86 92 40 03.

Kvindegruppen 92: Jægergårdsgade 42. Mødes den første tors. i måneden. Biografur den 2. ons. Kvindefest/nat den 2. fre. i måneden på PAN Club.

PAN-Club & Cafe: Jægergårdsgade 42, tlf. 86 13 43 80.

Cafe: man-tirs kl. 19-02, onsdags kl. 19-23, fre-lør kl. 20-23.

Diskotek: ons-tors kl. 23-03, fre-lør kl. 23-05. Friadgang ons., tors. 10/20.

LBL-Odense

Der henvises i øjeblikket til Kolding afdelingen.

LBL-Sjælland

Adresse: Postboks 334, 4300 Holbæk. Giro 5 77 84 25.

Kontor: AGORA, Glentevej 23, 4700 Næstved. Tlf. 53 73 53 48.

Kontortid: Torsdag kl. 20-22.

LBL-Holbæk

Lokalgruppe/LBL-Sjælland. Adresse: LBL-Holbæk, Postboks 334, 4300 Holbæk. Kontortid: Se LBL-Sjælland

Cafe Rosa: Jernbanevej 16, st. indg. fra gården, Holbæk. Fredag kl. 20.30-24.

Gå-ud-Gruppen: Træffes tors. kl. 20-22. Tlf. 53 73 53 48.

LBL-Sorø/Slagelse

Lokalgruppe/LBL-Sjælland. Adresse: LBL-Sorø/Slagelse, Postboks 21, 4180 Sorø.

Café Rosa: Vedelsgade 17, 1. sal, Sorø. Åben 1. mandag i mnd. 19.30-22.30.

Kontortid: Se LBL-Sjælland

LBL-Næstved

Lokalgruppe/LBL-Sjælland. Adresse: LBL-Næstved, Postboks 481, 4700 Næstved.

Kontortid: Se LBL-Sjælland. Gå-ud-Gruppen: Træffes tors. kl. 20-22. Tlf. 53 73 53 48.

Cafe: Agora, Glentevej 23, 4700 Næstved. Tirs 20-23.

LBL-København

Adresse: Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Københavns-afdelingen. Knabrostræde 3, 3. sal. Postboks 1023, 1007 København K. Tlf. 33 13 19 48. Fax 33 91 03 48. Giro 4 07 27 15.

Kontortid: Tirs kl. 17-19. Sekretæren træffes man-fre kl. 10-15. Kassereren træffes første tirs. i måneden.

Medlemsmøder: Se opslag i PAN Cafe, Bogcaféen og Politiken.

Rådgivning: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hvertors kl. 18-20. Knabrostræde 3 el. tlf. 33 13 19 48.

Pandora: for handicappede. Mødes hver tirs kl. 19.30 i biblioteket. Ring på tlf. 33 11 19 61 fra kl. 19.15-20.15. Intro hver den 2. tirs. i måneden.

Regnbuen (FFDBOLD): For døve homoseksuelle. Møde 3. fre. i måneden kl. 20. Knabrostræde 3, 3. Kontaktpers. Rick Hoare skrive-tlf. 44 66 22 03, Anne Berg tlf. 39 29 46 55.

PAN-Idræt: Volleyball, svømning, roning m.m. Kontortid: Man. kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

Ungdomsgruppen: Møde første og sidste fre. i måneden kl. 20. Andre fre. kl. 19.30. Indgang i gården th. 3. sal. Månedens sidste fre. i porten tv. 3. sal. Intro for nye, første fre. i måneden i biblioteket. Kontortid: Ons. i lige uger kl. 19-21, porten tv. 3. sal. Tlf. 33 13 19 48.

Ups!: Radio for unge bøsser og lesbiske. Man. i lige uger kl. 21.30-23.30 på Radio Rosa 98,9 MHz.

Samværsgruppen: Ons. kl. 19-21, Knabrostræde 3B, overg. 3. sal (Naverlokalet). Tlf. 33 11 19 61.

Asylgruppen: Støtte til homoseksuelle asylansøgere. Møde hver anden man. i biblioteket kl. 19. Tlf. 31 59 36 79.

Basisgrupper for lesbiske: Introduktion bliver lavet forår og efterår. Der er mulighed for mange forskellige grupper, alt efter hvad du søger. Send dit navn og adr. til landsforeningen, mærket "lesbiske basisgrupper" så kontakter vi dig om tid sted.

Bøsser over 30: Mødes sidste tirs. i hver måned. kl. 19.30. (Undt. i juli og dec.) i Naverlokalet, Knabrostræde 3, 3 over gården. Info tlf. 31 83 19 40

sidsteman i måneden kl. 19-20.

Lesbiske over 40: Mødes den sidste fre. i måneden kl. 19.30 i Naverlokalet, baghuset th. Nye

der gerne vil videmere om gruppen, er velkomne fra kl. 19. Tlf. 33 13 19 48

Gå-ud-Gruppen: Møde hver ons. i Knabrostræde 3, 3. sal, kl. 19. Kontortid: Ons. kl. 17-19 på tlf. 33 13 19 48.

Filmfestivalgruppen: Skriftlig henvendelse til LBL, Knabrostræde 3, 1007 Kbh. K

Sappho's Saloner: Kultur og hygge gruppe. Åben for alle lesbiske hver tors. ml. 19-22 i Sappho's Saloner, Knabrostræde 3 porten til venstre mezz.

PAN Cafe & Disco: Knabrostræde 3, 1210 K. Café tlf. 33 11 37 84, Kontor tlf. 33 32 49 08.

Åbnings-tider: Ons kl. 20-03, tors kl. 20-04, fre-lør kl. 20-05. Tors. er Cafe og Disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Lør. kl. 20-05 kun for lesbiske, frientré. Indg. i gavlén, garderobe i disco.

HIV OG AIDS

Telefon og personrådgivning

Aids-Linien: Tlf. 33 91 11 19 (alle dage 9-23). Døve telefon 33 91 23 19, ons kl. 17-19.

Knabrostræde 3, 1210 København K. Personlig rådgivning efter aftale.

M/K-Gruppen: Rådgivning for heteroseksuelle hiv-smittede. Tlf. 33 32 58 68.

Hiv-hjælpen: For bøsser og andre mænd, der har sex med mænd man-tors kl. 17-19. Tlf. 33 91 16 17. Pers. rådgivning man. 19-21 og efter aftale. Knabrostræde 3, 1. sal. 1210 Kbh. K

HIV-Danmarks rådgivning: For hiv-smittede i Syd-, Sønderjylland og på Fyn. Kløvervænget 12C, lejl. 4, 5000 Odense. Tlf. 65 41 33 81. Fast tlf. tid tirs. og ons. 9-13. Kvindeliv med Hiv i Odense, Brugergruppen der er en åben hiv-gruppe og Hiv-gruppen i

Åbenrå kan kontaktes igennem ovenstående.

Rudolph Berghs Hospital: Kønssygdomsklinik, telefonisk rådgivning 33 93 70 21, kl. 8-9, kl. 12-13. Pers. rådgivning kl. 9-14 og kl. 15-19.

Aids-Info/Fyn: Tlf. 65 91 11 19, man-fre kl. 8-23, Lør-søn 14-23. Pers. henv. ons. kl. 16.30-19 eller efter aftale. Skt. Annes Plads 2, 5000 Odense C.

Aids-Info/Århus: Tlf. 86 13 65 13 (alle dage kl. 19-23). Pers. henv. ons. kl. kl. 16-18, Vester-gade 48 I, 8000 Århus.

Bornholm: Tlf. 56 95 95 09, kl. 12-22, tlf. svarer.

Roskilde amt: Tlf. 42 37 16 06, tirsdag 17-20.

Aids-linien for grønlandere i Danmark: Tlf. 33 91 47 43. Tirsdag kl. 16-18/telefon svarer.

Positivgrupper

Positivgruppen: Bøsser og biseksuelle mænd som er hiv-

HOMOGUIDE TIL DANMARK

Jylland

Fredericia

Club 77: Dalegade 77, st. 7000 Fredericia. Tlf. 75 93 12 28. Åbent fredag og lørdag kl. 23-05.

Haderslev

Profil: Postbox 112, 6100 Haderslev. Tlf. 74 54 31 94. Møde 2. fre. hver måned.

Herning

Fristedet: Postbox 48, 7400 Herning. Tlf. 97 12 12 42-ons. og søn. 19-21. Fristedsaftner hver anden fredag (lige uger) på Nørregadeskolen, Nørregade 7, Herning. Fest 1. lørdag i ulige måneder.

Holstebro

L.I.H. (Lesbiske i Holstebro): v/Anita Sørensen. Postbox 1264, 7500 Holstebro.

Kolding

BLS (Bøsser og Lesbiske i Sydjylland): Postbox 382, 6000 Kolding. Tlf. 75 57 47 54 el. 74 63 04 42.

Randers

Lesbiske i Randers: C/O Flamme, Tøjhusavevej 24-2, 8900 Randers.

Silkeborg

Lesbiske og Bøsser mødes hver ons. kl. 20 på Cafelini, Rampe-lis, Bindslev Plads 6. Anneel. Christian Tlf. 86 83 67 81.

Skive

B.L.I.S. (Bøsser og Lesbiske i Skive): Postbox 1285, 7900 Nykøbing Mors. Tlf. 97 71 08 09, tors. 19-22. Fest 1. lørdag i ulige måneder. Kvindefest 1. fre. i ulige måneder. Blis-Posten udkommer ca. 3 uger før en fest.

Sønderborg

Sønderborggruppen (Kaffe-klub for bøsser) Postbox 102, 6400 Sønderborg. Tlf. 74 42 02 18 kl. 20-23.

Bøsse Ø-Lejr Gruppen, c/o Sønderborggruppen, Box 102, 6400 Sønderborg. Kontakt Kristian: 74 42 02 18.

Tønder

BITO (Kaffeklub for bøsser): Poste Restante, 6270 Tønder. Peter Jensen tlf. 74 33 86 34 el. Hans Thorup 74 72 59 44.

Århus

BBF: Bøssernes Befrielsesfront, c/o Gyngen, Mejlgade 53, 8000 Århus C. Knud tlf. 86 18 49 56.

A-MEN's Club, Læderklub i Århus. Hver fredag kl. 23-02. Første lørdag i måneden læderdisco kl. 23-04. Tlf. 86 19 10 89

Sappho, Kvindeinformationscaféen, Mejlgade 71, 8000 Århus C. Tirs-fre samt søn. kl. 15-23. Lør. åbent for kvindearrangementer.

Fyn

Odense

Lambda. Bøsser og lesbiske på Fyn, Postbox 1192, 5100 Odense C. Tlf. 66 17 76 92 Giro: 009 6725. Kontortid: Onsdag ml. 18-20.

Rådgivning: Telefonisk el. personlig. Hvertors. kl. 18-20. Tlf. 66 17 76 92 el. Skt. Knudsgade 49.

Gå-Ud-Gruppen: Henv. på tlf. 66 17 76 92 ons. 18-20.

Bornholm

Club 93: Bøsser og Lesbiske

på Bornholm, Postbox 192, 3700 Rønne. Tlf. 56 97 71 30, ons kl. 21-22, øvrige tidsrum tlf. svarer. Café, Søndergade 22, 1, Rønne, fre. i lige uger 20-24.

Lolland-Falster

Klubben for bøsser og lesbiske i Nykøbing F. Rosen-vænget 17. Kontaktpersoner: Willy: 53 83 47 25 eller Dorte: 53 89 07 29.

Sjælland

Hillerød

SLOTSBIOGRUPPEN, Søde Lesbiske Og Tillige Søde Bøsser i Området, mødes den sidste lørdag i hver måned i Café Slotsbio, Frederiksværksgade 11 C. Kontaktperson: Povl Fog-Petersen, tlf. 42 26 17 41.

Roskilde

HOVSA-Vandrekul for bøsser, Postbox 308, 4000 Roskilde. Tlf. 31 87 80 71 el. 42 27 47 70. TRIANGLEN, Køgevej 44, Roskilde, Tlf. 42 37 16 06. Åbent tirsdag 18-20, samt søndage i ulige uger kl. 14-20. Fest 1. fredag i måned. Kontakt: Mette: 42 38 23 02 eller Karsten: 42 37 05 02.

Ballerup

Bisværmen, Forening for bøsser og lesbiske i Ballerup. Tlf. 44 68 23 21 tirs. 20.30-23.00.

København

Anonyme Alkoholikere, AA-

møde for bøsser og lesbiske søn. kl. 19 i Enghave Kirke Sdr. Blv. 1700 Kbh. V. For bøsser tors. kl. 19.30 i Knabrostræde 3B, 3 (baghuset th. for PAN-Caféen) BBF, Bøssernes Befrielsesfront, Bøsserhuset, Christiania, Refshalevej 2, 1407 Kbh. Moon Vikings, bøsse/lesbisk MC klub. Skriftlig henvendelse til: Under Elmen 2, 2tv. 2300 Kbh. S. Kun for motorcyklejere + partnere.

Forening af bøsse/lesbiske psykologer i Danmark, Kontakt Vibeke Nissen tlf. 31 71 91 00 el. Ove Karlsen tlf. 35 82 17 03. Stefansgade 2, 2200 Kbh. N.

Kvindehuset, Gothersgade 37, tlf. 33 14 28 04. Info & Genbrugsbutik man-fre 12-17.30. Caféen man. og tor. 19-22 tlf. 33 93 38 70. Hvidløgspresen (lesbisk Tryk og Pres) tlf. 33 14 28 04, man. 20-22.

SLM, Skandinavisk Leather Men, Schacksgade 9 kld. Fre. kl. 23-02.

Markens Liljer, MCC, Knabrostræde 3, Box 1023, 1007 Kbh. K. Tlf. 31 83 32 86. Præst Mia Andersen. Gudstjenester søndag kl. 17, Toppen, Knabrostræde 3, pakhuset 4. sal.

PAF, et projekt i forb. med prostitution af fyre. Hjælp og rådgivning tlf. 33 33 81 67.

SMIL, Foreningen for Sado-Masochister, Sorgenfrigade 8A, 2200 Kbh. N. Tlf. 31 81 05 50 man. kl. 18-21. GAY-Together sidste søn. i måneden. Dress-Code Medl. af LBL & SLM & SUNRISE er velkomne. Odense: Tlf. 65 90 68 34 fre. 19-21. Århus: Box 198, 8100 Århus, tlf. 86 13 70 23 tirs. 20-22. Aalborg: Tlf. 98 13 00 32 ons. 19.30-21.30.

Sangforeningen Carmen Curlers, bøsse/lesbisk kor. Hver ons. Kontakt Tina tlf. 43 62 16 97 el. Finn tlf. 31 31 45 48.

PAN bladet for bøsser og lesbiske

PAN-bladet er et medlemsblad for Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske (LBL). Bladet udsendes til alle medlemmer af LBL samt til abonnenter.

PAN-bladet udkommer 10 gange årligt og udgives af Aktieselskabet PAN a/s. Administrativt hører PAN-Bladet under forlaget i Aktieselskabet.

PAN-bladet er medlem af International Gay Press Association.

REDAKTIONEN

Claus Nielsen, Frank Blichfeldt, Katrine Nielsen, Nille Friis, Stephen Freiheit Hayes, Tonie Rudby, Ulla Skov, Rasmus Funder

Fast tilknyttede skribenter/fotografer:

København: Hilde van Arkens, Kim Larsen, Michael T. Andersen, Peter Lembo, Søren Laursen, Vibeke Nissen, Kelvin Nielsen, Kirsten Urhøj, Dorte Jacobsen, Steffen Møllenberg
Århus: Ulrik Ricco

Ansv. red: Inge-Lise Paulsen, træffetid: mand. 13-16, onsd. 10-13, på 33 11 19 61.

Aids-info-medarbejder: Søren Skov, tlf. 33 13 19 48

Produktionsmedarbejder: Dorte Rosenberg, træffetid 10-16

Annonceagent: Ny tiltræder pr. 3. marts

Layout medarb: Mark Lauberg

Redaktionens træffetid: Hver mand. kl. 19.30 til ca. 22.00 på tlf. 33 11 19 61.

Red. lokaler: Baghuset th. for caféen, Knabrostræde 3B, 4. sal.

Adresse: PAN-bladet, LBL, postbox 1023, 1007 Kbh. K.

Abonnement: Institutioner og biblioteker: kr. 300.

Enkeltpersoner i Danmark: kr. 375. Udlandet: kr. 250.

Kommercielle annoncer i PAN: Kommercielle annoncer koster 4,75 + moms pr. spaltecentimeter.

Henvendelse på tlf. 33 11 19 61.

Tryk: Sankt Annæ Tryk

Sats: PANik Sats

Distribution: Lokale fordelingerne og redaktionen.

ISSN: 0902-347x

Udgiver: Forlaget PAN v/Aktieselskabet PAN a/s, Knabrostræde 3, Postboks 1023, 1007 Kbh. K.

Eftertryk uden skriftlig tilladelse fra redaktionen er ikke tilladt. Undtaget herfra er uddrag til brug for omtale og anmeldelse af bladet.

Oplag: 8-10.000.

PAN's redaktion er en kollektiv arbejdsgruppe af bøsser og lesbiske, som er medlemmer af LBL, og som regelmæssigt giver tid og arbejdskraft til udgivelsen af PAN.

Redaktøren, aids-informationsmedarbejderen og produktionsmedarbejderen er ansatte medarbejdere, mens redaktionen er selvsupplerende og ulønnet. Dog skal redaktionens sammensætning godkendes af LBL's hovedbestyrelse.

Ansvar for indholdet af PAN er alene redaktørens.

Lederen skrives fortrinsvis af et medlem af LBL's Forretningsudvalg.

Redaktionens standpunkter er underskrevet PAN/navn

Annoncering i PAN betyder ikke, at redaktionen eller LBL anerkender annonceren eller på nogen måde indestår for annoncerens indhold.

Redaktionen tillægger det væsentligste betydning, at artikler trykkes med forfatterens fulde navn. Det vil dog ikke have indflydelse på evt. optagelse i bladet.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for indsendte artikler, illustrationer eller andet som tilsendes uopfordret.

Man bør gøre redaktionen opmærksom på, hvis det indsendte materiale ønskes returneret.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise, beskære eller forkorte alle indsendte indlæg.

HIV OG AIDS

smittede, Postbox 159, 2000 Frederiksberg. Kontaktperson: Henning Jensen, tlf. 31 87 06 24

Man. og fre. kl. 10-12, tirs-tors kl. 13-15, tors. også kl. 17-18.30.

AktHIVhuset: Vestergade 48 I, 8000 Århus C. Tlf. 86 18 16 46. Hiv-Gruppen: Café man. kl. 9-13, tirs. kl. 19-22. Åben Café ons. 19-22. Tlf. 86 12 43 13.

Positivgruppen i Midt- og Vestjylland: Tlf. 86 60 17 00, ons. og søn. kl. 19-22.

Odense: Postbox 1231, 5100 Odense C. Tlf. 65 90 60 72. Møde hver anden tirsdag. Ring først.

Brugergruppen på Odense Sygehus: Postbox 188, 5100 Odense.

Brugergruppen på Marselisborg Hospital: Afd. A-Ambulatoriet, P.P. Ørumsgade 11, 8000 Århus C.

Esbjerg: For alle hiv-smittede.

Man. kl. 18-22, tlf. 75 12 66 53.

Sjællandsgruppen: Michael

tlf. 53 60 97 59. Jacob tlf. 53 62 24 42.

HIV-DANMARK: Landsforening for hiv-smittede, deres pårørende og deres foreninger. Vingårdstræde 22, 4. tv., 1007 København K. Tlf. 33 32 58 68. Giro 777 05 88. Formanden træffes onsdag kl. 19-21.

Hiv-gruppen M/K: Vingårdstræde 22, 4. tv., 1070 København K. Tlf. 33 32 58 60.

Telefon-aviser:

Hiv-telefonavisen: Tlf. 33 91 19 48. Nyheder og kommentarer. Produceret af Landsforeningen for bøsser og lesbiske.

Sikker sex-telefonen: Tlf. 90 16 16 16 (1.50 kr. pr. min.)

Farsi: Tlf. 33 91 10 37.

Urdu: Tlf. 33 91 10 38.

Arabisk: Tlf. 33 91 10 70.

Tyrkisk: Tlf. 33 91 10 80.

Pårørende:

København: Pårørendegruppen, Postbox 1898, 2300 Kø-

benhavn S. Mødes hver ons. kl. 19-21. Tlf. 30 32 88 95. Tlf. tid dagl. ml. 19-21.30.

MONOS: Netværksgruppe for bøsser, der har mistet kæreste/ven p.g.a. aids. Ring for mødedag/sted og yderligere oplysninger. Kontaktperson: Jørgen Plum, Tlf. 31 56 29 92.

Roskilde: Pårørendegruppe og Samværsgruppe for hiv-smittede. Nærmere opl. Aidskonsulent Kurt Pedersen tlf. 46 32 32 32 lok. 5150.

Århus: Pårørendegruppen, AktHIVhuset, Vestergade 48 I, 8000 Århus C. Møde 1. tors. i måneden kl. 19.30-22.

Odense: c/o AIDS-INFO, Skt. Anne Plads 2, 5000 Odense C. Tlf. 65 91 11 19, hverd. til kl. 17.

Andre grupper

Aids Alternativ

Formand Vagn Guldberg Vejle-

gården 12 st. th., 2635 Ishøj. Tlf. 42 73 79 63. Giro 2 80 14 50. tlf.

Rådg. formenneskerhiv/aids og

pårørende. 12-16.

Aids-Fondet: Carl Nielsens Alle 9, 2100 København Ø. Tlf. 3 927 14 40.

Navneprojektet: Skindergade 26, 1156 København K. Tlf. 33 32 58 67, tors. 19-22. Formand Jørgen Nielsen.

Åben Sorggruppe: Sorggruppe for homo- og biseksuelle mænd, med fokus på følelsesmæssige vanskeligheder i forbindelse med hiv og aids. Kontakttlf. John Hagen Mikkelsen 3536 1134/Stephan Jørgensen 3186 8185.

Hiv i kirken

Gruppe af mennesker, som har hiv/aids inde på livet. Mødes i Café Knud, Skindergade 26, kl. 19.30 i. og 3. tirs. i måneden. C/

Besøgstjenesten

LBL, Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. Att: Jørgen Nielsen tlf. 33 13 19 48 (man-fre 10-16) el. 33 91 16 17 (man-tors 17-19).

BLIV MEDLEM

af Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske eller abonnér på PAN-bladet

☐ Ja tak, jeg ønsker materiale om Landsforeningen tilsendt (eksp.gebyr kr. 30,-)

☐ Ja tak, jeg ønsker at blive medlem af LBL (200 kr. pr. halvår)

☐ Ja tak, jeg ønsker at blive tilmeldt PBS

☐ Ja tak, jeg vil gerne abonnere på PAN-Bladet (375 kr. for 10 numre)

Navn

Adresse

Postnr.

Sendestil

LANDSFORENINGEN
FOR BØSSER OG LESBISKE
Knabrostræde 3, 1007 Kbh. K.

Fuglefrø

Novelle af Engelke Tvermoe
Illustration & layout Ulla Skov

Søndag formiddag, tung vemodig cello-musik i radioen. - Bach? Med ét forstår jeg Axel. Axel var bøsse. Det hører med til historien at vide det. Men han var også min bedste ven. Åh, hvor har vi dog haft mange vidundelige timer sammen! - og for ligesom at understrege det, og få mig til at huske det, begynder celloen at spille lettere og mere muntert - så muntert som nu en cello kan spille!

Jeg forstår Axel. For det kan ikke være let at komme fra Skanderborg til København efter et opløst ægteskab og være bøsse og med viden om, at det at være bøsse overhovedet ikke er accepteret, og at det stadig er hårdt i dag.

Hvor har jeg dog mødt mange bøsser, som efter at have henslået en dulgt tilværelse i en eller anden dødsdømt provins, endelig har fundet ud af *Jamen, jeg er jo bøsse!* Men Axel lader sig nu ikke sådan slå ud i første omgang. Han tager sin tilværelse som bøsse i København op. Han starter en lille modesalon med egne modeller. Han har masser af kunder, masser af venner og masser af kærestes, og nogle gange får han penge for det. Det gør ikke så nøje - livet er en fest. Han har også hund, pølsehunden Carl Frederik (jeg sagde ikke bøssehund) - kaldet Brede, for Brede stammer fra Brede.

Axel bliver venner med *l'empereurtricen* (som i virkeligheden hedder Erling og er statsansat; men som siden han vandt førsteprisen ved et karneval for bedste udklædning som russisk kejserinde, aldrig har heddet andet end *l'empereurtricen* - eller *Trisse* for nemheds skyld. Og sammen dør de deres trans-veninde *Eugenie von Scholtzen*, fordi Eugenie i virkeligheden har et dødsdygt islandsk navn, som ingen kan udtale.

De klæder sig ud og går i byen - forrygende hatte, og Trisse i store pelse. De tager til Hamburg og optræder som drags, og de tager til Paris og bor et stykke tid. Det var forresten i Hamburg, de engang havde siddet i baren sammen med de andre *tøser*, og der var blevet diskuteret, hvad der var bedst til store kunstige patter. Vat var yt, og balloner var for usikre.

- Nej, fuglefrø, siger jeg jer! Fuglefrø, det er det bedste, siger én så, - og det siger jeg fordi, så skulper de bedre!

Næste dag går Trisse hen i dyreforretning for at købe fuglefrø til en skulpende barm. *Har De fuglefrø her?*, spørger Trisse. *Ja, sågerne*, siger damen i forretningen. *Skal det være med eller uden vitaminer?* - Og jeg var jo frygtelig i tvivl, fortæller Trisse, da hun kommer hjem, men jeg tog altså alligevel dem med vitaminerne for en sikkerheds skyld!

Axels mor, der er 90 år bor stadig i Skanderborg. Hun ved godt, at Axel er bøsse, men hun ved ikke så forfærdelig meget om det muntre liv. *Man sørger jo for at ringe hjem, enten når man har repareret eller før branderten er blevet for stor!*, siger Axel og tilføjer *men hun kan jo sikkert spore det på stemmen. Alligevel!*

Ork ja, svarer jeg, mødre og kærestes kan altid høre, bare man har fået en enkelt genstand. - Sig mig. Hvor meget har du egentlig drukket i dag? lyder det så.

Nå, men enden på det bliver altså, at Axels mor flytter til København. Axel skaffer en lille lejlighed ved siden af sin egen, og hun bliver installeret der.

Axel opgiver sin salon - *Jeg giiider ikke mere, alle de sindssyge kællinger!* og hans kæreste er svensker og bor i Malmø, men Johan kommer hver weekend. Han skal tilbage hver mandag, for Johan arbejder på Televerket. Og Axel klarer bare det hele så flot. Støvsuger hos sig selv, støvsuger hos Mor, pudser vinduer i min lille antikvitets-shop og dekorerer dem om, bytter ting rundt på hylderne, så de tager sig bedre ud, plyndrer anlægget, der ligger i nærheden, for blomster, sætter en rose hist og en broget serviet pist - og en stor silkesløjfe dér, og vinen og øllerne bruser gennem butikken akkompagneret af al den munterhed, der sprudler imellem os.

Morgnerne, når Axel kom forbi med Brede og råbte, *Skal der være fagligt møde eller bestyrelsesmøde i dag? Jeg kan sgu' ikke huske det!*

Bestyrelses, svarede jeg, hvis det skulle være guldøl, og *fagligt*, hvis jeg havde været for hård ved mig selv dagen før, så vi måtte starte lidt småt op med en almindelig. Og så sad vi bare der og lod dagen gå og havde det så smukt, og flere venner kom til og munterheden havde ingen grænser. Idéerne fløj rundt i luften, og nogle af dem blev udført - som dengang vi fyldte hele værkstedet op med fastelavnsmasker, vi selv havde lavet i papmaché, hjulpet af Stations-Peter, der trods sit kunstneriske sind arbejdede ved Banen.

Men så på et tidspunkt må festen stoppe. Axel kunne altså ikke tåle at drikke mere - helbredet. Jeg orker ikke at gå i detaljer - hader at tale om sygdom - og jeg måtte også prøve at koncentrere mig om at skaffe nye varer til shoppen. Men den nye situation klarer Axel også i stiv arm. Støvsuger hos Mor og sig selv, køber ind, maler billeder, lufter Brede, besøger vennerne, og selvom det var slut med de faglige- og bestyrelsesmøderne, blev der alligevel aflagt vittige rapporter om dagligdagens hændelser og udvekslet den sidste sladder fra kvarteret, der er som en landsby midt i storbyen. Alle kender alle og alle ved alt om alle - tror de da! Men der blev kun nydt vand eller en kaffe, hvis det skulle gå højt.

Således forløb en halvandet års tid, med udveksling af den sidste sladder i kvarteret og hjælpen hinanden med alt muligt! Axel forsynede mig med ørenringe, da jeg skulle til min Mors store, runde fødselsdag, og han købte ind for mig i butikker, der havde samme åbningstider som min egen, og jeg forærede Axel en Wedgwood-tepote med kun en lillebitte, næsten usynlig revne i kanten. Men det fortalte jeg ham, og han elskede den tepotte og satte den hjem i sin lille henrivende lejlighed - i stuen med spejlglassvæggen, og fyldte den med fantastiske blomsterdekorationer.

Pludselig røg bunden ud af posen. Hvad der egentlig fik den til det er ikke rigtig til at finde ud af. Axel og Johan var inviteret til åbningen af Axels tidligere kæreste, Vagn, og dennes nuværende kæreste, Felix' nye galleri på Østerbro. Dér begyndte Axel at drikke igen. Dagen efter kom de over til mig og fik en reparationsbajer, og siden har Axel drukket. Det er nu to måneder siden.

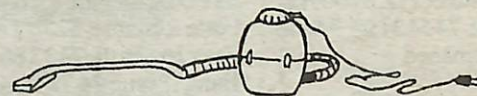
Der bliver hverken støvsuget hos Axel eller inde hos Mor. De får ikke noget at spise, og Brede bliver ikke luftet. Kun en lille gårdtur eller på Axels natlige strejfture efter trækkerdrengene i Anlægget. Den før så yndige og velholdte lejlighed ligner en udbombet negerlandsby med grammofoonplader uden hylstre spredt ud over det hele. *Jeg er den eneste, der kan få Marlene Dietrich til at synge baglæns...* Det holdt pickuppen heller ikke længe til. Toiletet er stoppet, så overalt står spande og vaser, hvori der før var sat overdådige blomsterarrangementer, fyldt med pis og bræk. Og der står 200 tomme flasker.

Trisse kommer der engang imellem. *Jeg vil så gerne hjælpe til, og jeg synes, det er synd for Mor og Brede. Men jeg har jo også mit eget, der skal passes. Forstår du det?* Ja, jeg forstår det. For Trisse bor i Farum, og han har også en gammel mor, der ganske vist er på plejehjem; men hvis tyranni ikke begrænses af et plejehjems udvendige mure. Og der er også en svoger, der skal have sat det ene

ben af på grund af sukkersyge, og søsteren er hele tiden i telefonen. Og jeg forstår; men jeg siger det ikke højt - at Trisse kan også godt li' en lille én, og man kan ikke sætte ræven til at passe høns. Ikke fordi Trisse ikke er sød og hjælpsom - for det er han; men først skal vi lige have en bajer at starte på og pludselig er det hele fuldstændig uoverskueligt.

Vennerne må sørge for at Mor får hjemmehjælp, og af og til kommer vennerne på besøg hos den gamle Mor, der er ved at gå til af ensomhed og sorg over sin dreng, der ellers har været den bedste søn, man kunne ønske sig.

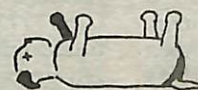
Hos vennerne er han ikke så velkommen mere. Han er holdt op med at vaske og barbere sig, så han ligner en af vildmændene i det danske våben, når han kommer vaklende i strømpesokker med hul på den ene storetå.

Man føler sig nødsaget til at spørge, *er du ædru?*, og på stemmens tyde- eller utydelighed kan man måle brandertens størrelse, og alt derefter invitere ham indenfor eller bede ham gå igen. Hvis det bliver et, *nej, ikke i dag*, går han lydigt, men med et lille *farvel, vi ses aldrig mere!* Og det gør vi så ikke før senere på dagen eller næste morgen, hvor samme procedure gentager sig. Men man kan jo ikke (og det uden at være hellig) have sådan en kodyl brandert siddende i sit baglokale og råbe ad kunderne eller vælte ned af stolen eller overpisse ens lokum eller det der er værre. Sidde og lire ulidelige liderlige sjofelheder af sig, hvor gloserne pik og røvhul er de hyppigst forekommende. Jeg ved godt, at medlidenhed ikke kan bruges til ret meget, men han er min bedste ven, og det er så fortvivlende at se ens bedste ven smuldre væk for øjnene af én.

I lørdags havde jeg besøg af min søn og svigerdatter, da Axel så kom, syntes jeg ikke der var nogen grund til at præsentere ham (som de ellers godt kender), i den frygtelige brandert, han havde på. Og jeg følte ligesom en dyb sorg over, at jeg ikke kunne være min bedste ven bekendt, som han kom der - uvasket, med munden fuld af ulækkert, hvidt slim, og han kunne næsten ikke tale, da han hulkende og hikkende fremstammede, at Brede var blevet kørt over, da de var på vej hjem fra Anlægget, og nu lå han på dyrehospitalet. *Du skulle have hørt et klask det gav!*

Åh, jeg fik tårer i øjnene og var lige ved at græde også. Det er begyndelsen til enden, fløj det gennem hovedet på mig, og selvfølgelig kunne jeg ikke lade være med at løfte moralske pegefingre - øv! *Det kan måske få dig til at stoppe det kodyle druk der. Når du ikke engang kan passe på din egen hund - stakkel lille pølse-Brede.* Mismod og forfald lyste ud af situationen, og jeg glemte i et anfald af selvforsvar, hvordan det er, når ligegyldigheden overfor de ting, der skal passes, strømmer ind i én lige-frem proportionalt med mængden af alkohol. Denne salige laden stå til og forglemmelse af alverden omkring sig helt ned i mindste detalje, som er kernen i nydelsen af alkohol i dens mest indædte stadium, er årsag til så megen pine under opvågningen af rusen, så man hellere flygter ind i rusen igen. Jeg burde have genkendt det, men glemte det i min nuværende klarøjselighed.

Det er ikke Axel, der har slået op med Johan. Det er Johan, der har slået op med Axel, fordi Axel ikke ville slutte med at drikke. Men Axel har flyttet køleskabet hen foran entrédøren og skiftet køkkendørslåsen ud og sidder i en kæmperus og venter med en lægtehammer for at slå Johan ihjel, hvis han skulle komme, hvad han altså slet ikke gør. Det er patetisk. Og vi andre kan ikke gøre andet end at se magtesløse til.

Dette stod på i otte måneder. Så døde Axel. Stille og roligt i en kæmpe brandert. Og Johan kom og ordnede begravelsen og var utrøstelig. Måske mere af dårlig samvittighed over sin ubøjelighed end af kærlighed til Axel.

Og vi andre sidder tilbage med savnet af en god ven.